

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Vliv samosprávy na rozvoj obce Hořovice

Jakub Bakule

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Jakub Bakule

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Vliv samosprávy na rozvoj obce Hořovice

Název anglicky

The influence of Self-governance on the development of Hořovice

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika vlivu místní samosprávy na hospodaření a rozvoj města Hořovice. Cílem práce je rámci zvoleného tématu definování charakteru rozhodovacích procesů v oblasti rozvoje města Hořovice. Dílčím cílem práce je poté analýza hospodaření města, která se soustředí především na rozvojovou činnost města.

Metodika

Práce bude mít charakter případové studie. Objektem studia bude město Hořovice. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů (např. zápisy z jednání zastupitelstva) a dotazníkové šetření. Dotazníkové šetření bude provedeno s předními zástupci místních politických subjektů. Volební data budou získána prostřednictvím Českého statistického úřadu.

Doporučený rozsah práce

Klíčová slova

samospráva, volební systém, komunální volby, zastupitelstvo, rada obce, rozpočet obce, starosta obce

Doporučené zdroje informací

BALÍK, S. *Komunální politika : obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2908-4.

BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

ČMEJREK, J. – BUBENÍČEK, V. – ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru : specifika politického života v obcích ČR*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.

KADEŘÁBKOVÁ, J. – PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

SEDMIHRADSKÁ, L. *Rozpočtový proces obcí*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Sylvie Kobzev Kotásková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 11. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 03. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vliv samosprávy na rozvoj obce Hořovice" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.3.2023

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Sylvii Kobzev Kotáskové, Ph.D. za odborné vedení a cenné rady při vypracovávání této diplomové práce. Dále bych chtěl poděkovat tázaným zastupitelům města Hořovice za jejich čas a ochotu při poskytování rozhovorů nezbytných pro vypracování diplomové práce. Rád bych také poděkoval své rodině, která mi byla oporou po celou dobu studia.

Vliv samosprávy na rozvoj obce Hořovice

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá hospodařením, rozvojem a samosprávou města Hořovice. Hlavním cílem práce je zhodnocení efektivity hospodaření města Hořovice v kontextu rozvoje a identifikace hlavních aktérů na politickém životě ve městě. Teoretická část představuje základní pojmy z oblasti veřejné správy, samosprávy a hospodaření obce. Dále jsou v této části práce představeny odborné výzkumy, vztahující se k tématu práce. Praktická část má charakter případové studie a zaměřuje se na město Hořovice. Nejdříve jsou charakterizovány hlavní socioekonomické a demografické ukazatele města, následně je provedena analýza hospodaření města v letech 2017-2021. Poslední část je zaměřena na lokální stranický proces a vývoj samosprávy ve městě Hořovice. Pozornost je také věnována volební účasti obecně, rozboru kandidátů nebo obměně zastupitelstva. Práce dochází k několika závěrům. Město od roku 2018 volí úspornou metodu hospodaření a připravuje se na větší rozvojové projekty v oblasti školství a dopravy. Hlavním aktérem v procesu rozvoje je starosta města a mezi zásadní politické subjekty ve sledovaném období byly ČSSD, ODS a Místní Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst.

Klíčová slova: Hořovice, samospráva, hospodaření, rozvoj obce, komunální volby, investice, kapitálové výdaje, obec

The impact of local government on the development of Hořovice

Abstract

The thesis deals with the management, development and self-government of the town of Hořovice. The main objective of the thesis is to evaluate the efficiency of the management of the town of Hořovice in the context of development and to identify the main actors in the political life of the town. The theoretical part introduces the basic concepts of public administration, local government or municipal management. In addition, this part of the thesis presents professional researches related to the topic of the thesis. The practical part has the character of a case study and focuses on the town of Hořovice. First, the main socio-economic and demographic indicators of the town are characterized. Subsequently, an analysis of the city's economy in 2017-2021 is performed. The last part focuses on the local party process and the development of local government in the city of Hořovice. Attention is also paid to the electoral turnout in general, the analysis of candidates or the renewal of the council. The thesis comes to several conclusions. As of 2018, the city has adopted a cost-saving method of management and is preparing for major development projects in the areas of education and transport. The mayor is the main actor in the development process and the major political actors in the city include the CSSD, ODS and the Local Independent Movement for the Harmonious Development of Municipalities and Cities.

Keywords: Hořovice, local government, management, municipal development, municipal elections, investment, investment capital spending, municipality

Obsah

1 Úvod	11
2 Cíl práce a metodika.....	12
2.1 Cíl práce.....	12
2.2 Metodika.....	12
3 Teoretická východiska	14
3.1 Veřejná správa	14
3.1.1 Státní správa.....	15
3.1.2 Samospráva.....	15
3.2 Obec.....	16
3.2.1 Působnost obce.....	16
3.2.2 Orgány obce.....	18
3.3 Komunální volby.....	23
3.4 Hospodaření obce.....	24
3.4.1 Rozpočet a rozpočtový proces	25
3.4.2 Struktura rozpočtu.....	28
3.4.3 Monitoring hospodaření	31
3.5 Financování investic na úrovních obcí.....	33
3.6 Finanční řízení a rozhodování.....	34
4 Vlastní práce	36
4.1 Charakteristika města Hořovice	36
4.2 Demografická struktura města Hořovice.....	38
4.3 Ekonomická a sociální charakteristika města Hořovice.....	44
4.4 Hospodaření obce.....	53
4.4.1 Rozpočet města	53
4.4.2 Příjmy	57
4.4.3 Výdaje	63
4.4.4 Dluhy města Hořovice.....	66
4.4.5 Monitoring hospodaření	67
4.4.6 Indikátory rozpočtového opatření.....	68
4.4.7 Neefektivní hospodaření města Hořovice	69
4.5 Komparace výdajů určených na rozvoj obce.....	74
4.6 Komunální volby v Hořovicích 2006 – 2022	77
4.6.1 Volební účast	77
4.6.2 Kandidující subjekty	80
4.6.3 Komunální volby 2006.....	83
4.6.4 Komunální volby 2010.....	84

4.6.5	Komunální volby 2014.....	86
4.6.6	Komunální volby 2018.....	88
4.6.7	Komunální volby 2022.....	91
4.6.8	Zastupitelstvo města Hořovice 2006 – 2022	94
5	Výsledky a diskuse.....	97
6	Závěr	103
7	Seznam použitých zdrojů	105
8	Seznam obrázků	112
9	Seznam tabulek.....	112
10	Seznam grafů	113
11	Seznam použitých zkratk	114
12	Přílohy.....	115

1 Úvod

Každý občan České republiky má své bydliště v některé z obcí, které nazývá rodným domovem. Obce hrají klíčovou roli v procesu správy veřejných záležitostí, které mají zásadní vliv na kvalitu života svých obyvatel. Za harmonický rozvoj obce a zlepšení kvality života obyvatel nesou odpovědnost místní samosprávy, tedy místní orgány obce. V případě jejich správném fungování pociťují občané obce změnu věcí okolo sebe k lepšímu. Jako klíčový faktor této změny je správné hospodaření obce a využití potenciálu, která daná obec nabízí. Efektivní hospodaření s rozpočtem a zodpovědná správa majetku obce jsou zásadní pro zajištění dostatečných finančních prostředků potřebných ke zlepšení veřejných služeb a zvelebování území.

Občané obcí by neměli být lhostejní vůči svému okolí a měli by se starat o dění v obci. Participace na politickém životě v obci je jednou z možností, jak projevit snahu o lepší prostředí, ve kterém žijeme. Spokojenost občanů v obcích se pozitivně promítá do celkové prosperity státu a zvyšuje pozitivní atmosféru v celé společnosti.

Tato diplomová práce se věnuje problematice hospodaření města Hořovice, vývoji místní samosprávy a jejímu vlivu na rozvoj města. V první části práce jsou představena teoretická východiska, založená na odborné literatuře a odborných člancích, která jsou podpořena výzkumy týkající se dané problematiky. Výsledky těchto výzkumů jsou následně porovnány s aktuální situací ve městě.

V druhé části diplomové práce je analyzováno město Hořovice z hlediska jeho charakteristik, demografické struktury a způsobu hospodaření a financování. Pro získání dat byly využity především informace z aplikace MONITOR Ministerstva financí, dále pak data z Českého statistického úřadu a dokumenty zveřejněné na oficiálních webových stránkách města Hořovice, jako jsou například závěrečné účty města či zápisy ze zasedání zastupitelstva města. Pro lepší pochopení politické situace a vztahů mezi představiteli města byly uskutečněny anonymní rozhovory se zastupiteli města.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Tato diplomová práce se zaměřuje na problematiku místní samosprávy a její vliv na rozvoj města Hořovice. V rámci práce je provedena analýza hospodaření města, která má za cíl zhodnotit efektivitu hospodaření a zjistit, jak samospráva ovlivňuje rozvoj města. Dále je v práci podrobně zkoumán vývoj a současný stav místní samosprávy.

Hlavním cílem je zhodnocení efektivitu rozpočtového hospodaření města Hořovice v kontextu jeho rozvoje a identifikace hlavních aktérů na politickém životě ve městě.

V rámci práce jsou stanoveny tyto dílčí cíle:

1. Charakterizovat hlavní demografické a sociální ukazatele v obci.
2. Analyzovat rozpočtové hospodaření města Hořovice.
3. Analyzovat vývoj místní samosprávy ve městě Hořovice.

2.2 Metodika

Tato diplomová práce na téma vliv samosprávy na rozvoj obce, je zpracována jako případová studie města Hořovice. V práci je uplatněn výzkumný a analytický přístup, který zohledňuje rozhodovací procesy obce dané velikosti. V práci jsou využity především dvě základní metodologické techniky, a to studium dokumentů (např. zápisy z jednání zastupitelstva města nebo strategický plán města) a dotazování. Dalšími využitými technikami jsou metody deskripce a komparace.

V první části práce jsou představeny základní pojmy a zákonné předpisy spojené s daným tématem, které se opírají o odbornou literaturu. Dále jsou zde interpretovány výzkumy Kameníčkové (2022), která se zabývala zdrojem financování investic obcí a Kopřivy, Čopíka a Čmejřka (2017), kteří sledovali mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. Jejich výsledky jsou v závěru porovnány s městem Hořovice.

V praktické části je nejprve provedena demografická a socioekonomická analýza města Hořovice za pomoci metody deskripce. Tato data jsou čerpána z Českého statistického úřadu, primárně ze sčítání lidu, domů a bytů. Výsledky této analýzy slouží k pochopení společenského a ekonomického kontextu obce.

Dále je provedena analýza rozpočtového hospodaření města Hořovice, která čerpá data z aplikace MONITOR Ministerstva financí a závěrečných účtů hospodaření města Hořovice z let 2017-2021. Pro posouzení stavu hospodaření města jsou dále v práci vypočteny ukazatele indikátorů rozpočtového hospodaření. Jednotlivé hodnoty jsou vyhodnoceny na základě hodnotící škály, která je uvedena v příloze č. 4.

V poslední části je sledován vývoj politického dění ve městě, tedy výsledky komunálních voleb a sestavení místní samosprávy pro roky 2006-2022. Pozornost byla věnována rozboru kandidátů a kandidujících subjektů, sestavení zastupitelstva a obměně zastupitelstva. Tato data byla získána z internetové stránky www.volby.cz. Pro získání vhledu jednotlivých zastupitelů na situaci ve městě Hořovice byl uskutečněn semistrukturovaný rozhovor. Anonymní rozhovor byl proveden se třemi současnými zastupiteli a jedním bývalým zastupitelem města Hořovice. Seznam otázek je uveden v příloze č. 1. Některé poznatky jsou doplněny o vyjádření představitelů města zachycených v místním periodiku Hořovický měšťan nebo Berounský deník.

3 Teoretická východiska

3.1 Veřejná správa

Veřejnou správu nelze jednoznačně definovat. Jejím cílem je vykonávání záležitostí ve veřejném zájmu. S pojmem veřejná správa je spjat pojem veřejná moc, která se realizuje v prostředí státu, suverénního, který je monopolem mocenského donucení (Balík, 2009, str. 11).

Veřejnou moc lze definovat jako „*schopnost autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech subjektů*“ (Koudelka, 2007, str. 15).

Veřejnou moc vykonávají subjekty, které své kompetence odkazují na stát. Ten svou moc uskutečňuje pomocí zákonodárných, výkonných a soudních orgánů, nebo skrze ostatní subjekty (Balík, 2009, str. 11).

Jakákoliv veřejná moc, kterou nevykonávají zákonodárné nebo soudní orgány, je vykonávaná právě pomocí veřejné správy. Veřejná správa tak může být chápána jako soubor konkrétně definovaných činností, organizovaných v daném právním a institucionálním rámci. Je vykonávána ve veřejném zájmu (Syrůvková, 2010, str. 2)

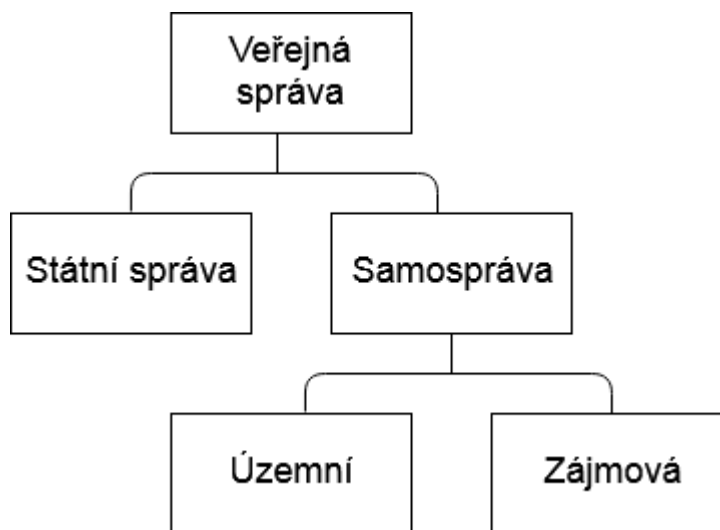
Na veřejnou správu lze nahlížet z více aspektů. Prvním aspektem je pojetí veřejné správy jako systém, jenž je tvořen dvěma subsystemy (viz. Obrázek č. 1). Prvním subsystemem je státní správa, kterou stát vykonává pomocí souhrnných institucí přímo, nebo pomocí územní samosprávy. Druhý subsystem je veřejná samospráva. Ta je výsledkem delegování správy na nestátní subjekty. Samosprávu lze tedy chápat jako výsledek decentralizace státu a aplikace demokracie. Samospráva může vykonávat svoje záležitosti samostatně, vlastním jménem, ale pouze v rámci zákona stanovených předpisů (Provazníková, 2015, str. 11).

Druhým aspektem je poté na veřejnou správu nahlíženo podle geografického hlediska. Označuje se jako územní veřejná správa, která je vykonávána podle rozdělených územně administrativních jednotek uvnitř státu (Provazníková, 2015, str. 11).

Česká republika pracuje se smíšeným modelem veřejné správy. Tento smíšený model je tvořen ze samospráv – obcí (územní samosprávný celek) a krajů (vyšší územní samosprávný celek). Obce i kraje vykonávají státní správu pomocí tzv. přenesené působnosti. Její rozsah u obcí může být odlišný na základě rozsahu povinností

(kompetencí), kde se rozlišuje obec se základním rozsahem a obec s rozšířenou působností (Provazníková, 2015, str. 36).

Obrázek 1 Schéma veřejné správy

Zdroj: vlastní zpracování dle Peková, Pilný, & Jetmar, 2008

3.1.1 Státní správa

Prvním subsystémem veřejné správy je státní správa, která je řízena ústřední vládou, a to buď přímo, nebo zprostředkovaně. „*Jedná se o část veřejné správy, která je uskutečňována jménem státu a v zájmu státu.*“ (Koutný, 2021, str. 18). Pro státní správu platí jednotná úprava zákonu pro výkon po celém území státu. Má vertikální hierarchickou strukturu a omezenou možnost rozhodování (Provazníková, 2015, str. 24).

Charakteristickým znakem státní správy je především výkonná činnost. V mezích zákona má možnost využít také moci nařizovací. Do státní správy se řadí ústřední vláda nebo například jednotlivá ministerstva (Peková, Pilný, & Jetmar, 2008, str. 103).

3.1.2 Samospráva

Druhým subsystémem veřejné správy je samospráva. Samospráva se dá definovat jako určité společenství, kde si sami členové vedou své vlastní záležitosti. Základním rysem je demokratičnost ve vytváření základních orgánů. Samosprávná obec je přirozený prostor, ve kterém se občan pohybuje (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 7).

Hlavní funkcí samosprávy je správa záležitostí určité společnosti, reprezentace a vyjádření zájmů této společnosti (Syrůvková, 2010, str. 2). Územní samospráva je také zakotvena v ústavě České republiky.

3.2 Obec

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce“ (§ 1 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích).

Obec je charakterizována jako veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek, se kterým také hospodáří. Dále má vlastní finanční prostředky a sestavuje a upravuje vlastní obecní rozpočet (Provazníková, 2015, str. 25).

Na základě Kadeřábková & Peková (2012, str. 19) má každá obec své charakteristické znaky jako například vlastní území obce, možnost změny tohoto území, samotní občané dané obce nebo správa vlastních záležitostí. Jako další znaky obce mohou být hospodaření s vlastním rozpočtem a majetkem obce nebo péče o rozvoj území obce.

3.2.1 Působnost obce

Subjekt veřejné správy realizuje v rámci své působnosti svou pravomoc na určitém území, v určitém čase a vůči určitému okruhu osob. Jde o soubor nástrojů k plnění svěřených úkolů, kterým jej pověřil stát. Jedná se například o vydávání právních aktů nebo uzavírání smluv (Koudelka, 2007, str. 122). Působnost se dělí na samosprávu (samostatnou působnost) a státní správu. (Balík, 2009, str. 65).

Samostatná působnost

V rámci samostatné působnosti rozhoduje obec o záležitostech, které jsou v zájmu obce a občanů obce. Obec má právo samostatně rozhodovat o těchto záležitostech. V zákoně je uveden výčet záležitostí přímo patřících pod samostatnou působnost. Koudelka (2007, str. 124) dále charakterizuje samostatnou působnost jako péči o územní obvod obce v souladu s místními předpoklady, komplexní územní rozvoj nebo samotné vytváření podmínek pro rozvoj péče a potřeb občanů.

Do samostatné působnosti se dále řadí následující záležitosti (Balík, 2009, str. 66):

- Hospodaření obce,
- Rozpočet obce,
- Vydávání obecně závazných vyhlášek,
- Místní referendum,
- Ustavování orgánů samosprávy,
- Obecní policie aj.

Přenesená působnost

Pomocí přenesené působnosti vykonává stát činnost veřejné správy skrze jiné subjekty. Přenesená působnost představuje dekoncentraci veřejné správy (Provazníková, 2015, str. 27).

Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti se rozlišují obce na tři stupně:

- Obce I. stupně (všechny obce)
- Obce II. stupně (obce s pověřeným obecním úřadem)
- Obce III. stupně (obce s rozšířenou působností – jedná se o obce, vykonávají státní správu na území jiných obcí, tj. obce, které spadají do jejich správních obvodů)

Koudelka (2007, str. 149) uvádí další možné dělení obcí dle míry přenesené působnosti.

Tím lze rozlišit obce na osm různých kategorií:

- Všechny obce (obce I. stupně přenesené působnosti),
- Obce s matričním úřadem,
- Obce se stavebním úřadem,
- Obce s pověřeným obecním úřadem (taková obec je současně i obcí s matričním a stavebním úřadem neboli obce II. stupně přenesené působnosti),
- Obce s rozšířenou působností (současně obec s pověřeným úřadem neboli obce III. stupně přenesené působnosti),
- Statutární města,
- Brno se zvláštní přenesenou působností (zvláštní matrika a přestupky na úseku matriky občanů s trvalým pobytem mimo území ČR),
- Hlavní město Praha.

V rámci výkonu přenesené působnosti se jedná především o záležitosti vydávání nařízení obce, rozhodování o místních a účelových komunikacích nebo o evidenci obyvatel, vydávání řidičských průkazů apod.

Je důležité zmínit, že za plnění úkolů výkonu přenesené působnosti náležím obcím příspěvek ze státního rozpočtu. Správní poplatky a pokuty také představují příjmy do rozpočtu obce (Provazníková, 2015, str. 29).

V záležitostech, které nejsou zákonem uvedeny jako přenesená působnost platí, že jde o samostatnou působnost. Provazníková (2015, str. 29) uvádí, že toto rozlišení je nutné z procesních, ale i z finančních důvodů. Ve věcech samostatné působnosti rozhoduje vždy zastupitelstvo obce.

Označení základní územní jednotky samosprávy

Základní územní samosprávný celek může mít několik různých označení. Hlavním používaným termínem je zde označení obec, kterým lze takto definovat všechny jednotky. Zcela výjimečné postavení mezi obcemi má hlavní město Praha, která je současně vyšším samosprávním územním celkem (zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze).

Dalším užívaným termínem je městys. Označení městys může získat obec pouze na základě historického nároku. Zákon nestanovuje žádné jiné požadované kritérium pro získání takového označení. Z historického hlediska jde o obce, které měly nárok na pořádání trhů (dobyčích nebo týdenních). Velikostně jej lze řadit na rozhraní mezi venkovskou obcí a městem. O označení obce v tomto případě rozhoduje předseda Poslanecké sněmovny PČR (Balík, 2009, str. 20).

Pro statut města již musí obec splňovat několik zákonných podmínek. Jde především o počet obyvatel (3000 a více) a rozvinutou urbanistickou strukturu obce, jako jsou vybudované chodníky, náměstí nebo rozvinutá kanalizační síť atd. Výjimku mohou dostat města s historickým nárokem, které tak nemusí splňovat požadovanou hranici obyvatel (Balík, 2009, str. 21).

3.2.2 Orgány obce

O samotné fungování obce se starají orgány obce. Z pravidla mají kolektivní charakter a rozhodují na základě hlasování (Kadeřábková & Peková, 2012, str. 139). Jejich struktura a postavení definovaná v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích.

Zastupitelstvo

Zastupitelstvo je vrcholným orgánem obecní samosprávy. Jedná se o kolektivní orgán a o jeho složení rozhodují přímo občané obce v obecních volbách, které se konají každé čtyři roky. Jeho počet je přímo závislý na počtu obyvatel obce (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 39). Následující tabulka znázorňuje možný počet zastupitelů v závislosti na velikosti obce.

Tabulka 1- Rozdělení počtu členů zastupitelstva

Velikost obce	Počet členů zastupitelstva
Do 500 obyvatel	5 až 15 členů
Od 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
Od 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
Od 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
Od 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
Nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: vlastní zpracování, Zákona o obcích (2000)

Funkce člena zastupitelstva je obecně veřejnou funkcí (Čmejrek, 2016, str. 57). Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením. Člen zastupitelstva musí složit na ustavujícím zastupitelstvu slib, který poté stvrdí svým podpisem.

Zastupitel má při výkonu své funkce právo na předkládání zastupitelstvu obce nebo radě obce návrhy na projednání, vznášení dotazů, připomínek nebo podnětů. Mezi hlavní povinnosti člena zastupitelstva náleží osobní účast na zasedání zastupitelstva, popřípadě jiných orgánů obce, je-li členem a plnit jejich zadané úkoly. Dále pak hájit zájmy občanů obce, a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 40).

Zastupitel je dále povinen oznámit případný střed zájmů orgánů obce, jehož je členem. Oznámení musí proběhnout před hlasováním o rozhodnutí o této věci.

Mandát člena zastupitelstva zaniká několika způsoby. Nejčastějším je první den komunálních voleb. Jedná se tedy o řádné ukončení funkčního období zastupitele. Dále může zaniknout rezignací nebo úmrtím (Balík, 2009, str. 87).

Zastupitelstvo obce rozhoduje především ve věcech samostatné působnosti obce, které jsou v zákoně o obcích nepřímo charakterizovány „*Do samostatné působnosti obce patří záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, pokud nejsou zákonem svěřeny krajům nebo pokud nejde o přenesenou působnost orgánů obce.*“ (§ 35 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích).

Zastupitelstvu obce je např. vyhrazeno (Čmejrek, 2016, str. 59):

- vydávat obecně závazné vyhlášky obce,
- schvalovat program rozvoje obce,
- pozměnit územní plán obce,
- schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce,
- poskytovat dotace spolkům,
- zřídit obecní policii,
- zřizovat a příspěvkové organizace,
- zřizovat výbory, volit předsedy a odvolávat je z funkce.

Zastupitelstvo obce, které má přímý mandát od voličů, ovlivňuje rozhodujícím způsobem podobu dalších orgánů obce a přenáší tak na ně svou legitimitu. Zastupitelstvu obce je také vyhrazeno volit z řad zastupitelů další veřejné funkce jako je starosta, místostarosta a členy rady obce. K platnému usnesení zastupitelstva je potřeba nadpoloviční většina hlasů všech členů zastupitelstva. Schází se nejméně jedenkrát za tři měsíce a zasedání svolává a řídí starosta obce. Zastupitelstvo je usnášeníschopné pouze v přítomnosti nadpoloviční většiny všech zastupitelů. Zasedání zastupitelstva je vždy veřejné a pořizuje se zápis (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 42).

Rada obce

Výkonným orgánem obce v rámci samostatné působnosti je rada obce. Je odpovědná zastupitelstvu jako nejvyššímu samosprávnému orgánu obce. Rada obce je tvořená ze starosty, místostarosty a dalších členů rady, kteří jsou voleni z řad zastupitelů obce. Její počet je vždy lichý. Je-li v zastupitelstvu obce méně než 15 členů, rada se nevolí a její pravomoci vykonává starosta obce. V případě, že je rada obce odvolána, nebo

skončilo její funkční období, vykonává dosavadní rada svou pravomoc až do zvolení nové rady (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 44).

Rada obce se schází dle potřeby a její schůze jsou neveřejné. Může si však k jednotlivým bodům svého jednání přizvat jiné osoby. Pro její usnášeníschopnost je potřeba přítomnost nadpoloviční většina všech členů a vždy se pořizuje zápis. Rada obce může vytvářet pracovní komise, které jí jsou odpovědny.

Mezi její hlavní kompetence dále náleží (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 45):

- zabezpečení hospodaření obce podle schváleného rozpočtu,
- provádění rozpočtových opatření v rozsahu stanoveném zastupitelstvem obce,
- rozhodování ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- vydávání nařízení obce,
- stanovení rozdělení pravomocí v obecním úřadu,
- stanovení celkového počtu zaměstnanců obce v obecním úřadu,
- ukládání pokut ve věcech samostatné působnosti obce.

Starosta a místostarosta obce

Hlavní úlohou starosty obce je zastupování obce navenek. Je volen spolu s místostarostou, z řad členů zastupitelstva. Místostarosta zastupuje starostu v době jeho nepřítomnosti, nebo v době, kdy starosta nevykonává svou funkci. Pro starostu platí podmínka občanství České republiky. Při výkonu své funkce je odpovědný zastupitelstvu obce. Svolává a řídí zasedání zastupitelstva i rady obce a podepisuje zápisy z nich. Starosta dále (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 46):

- odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok,
- uzavírá a ukončuje pracovní poměry se zaměstnanci obce a stanovuje jim plat podle zvláštních předpisů,
- může požadovat po Policii České republiky spolupráci při zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku,
- odpovídá za informování veřejnosti o činnosti obce,
- rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce.

Obecní úřad a tajemník

Obecní úřad zajišťuje výkon státní správy ale i samosprávy. Hlavní představitel obecního úřadu je starosta obce. Dále je obecný úřad tvořen místostarosty obce a tajemníkem. Administrativní činnosti vykonávají zaměstnanci úřadu. Obecní úřad také plní úkoly, které mu jsou kladeny zastupiteli nebo radou obce (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 47).

V čele obecního úřadu je tajemník. Tato funkce je ze zákona zřízena v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s přenesenou působností. Tajemník nesmí být politicky aktivní v žádné straně ani hnutí. Jeho hlavním úkolem je zajištění přeneseného výkonu státní správy ale i samosprávy. Mezi jeho další pravomoci patří například vydávání spisového řádu, skartačního plánu a pracovního řádu obecního úřadu nebo stanovení platů zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu podle stanovených předpisů (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 47).

Výbory a komise

Zastupitelstvo obce může v rámci své činnosti zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Ty plní úkoly pověřené zastupitelstvem obce. Svá stanoviska a návrhy pak předkládají zastupitelstvu obce, kterému jsou odpovědné. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce. Výbory mají vždy lichý počet. Podle zákona musí být v každé obci zřízen finanční výbor, který kontroluje hospodaření obce s majetkem a kontrolní výbor, který má oprávnění kontrolovat plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce. Dále kontroluje dodržování právních předpisů ostatních výborů.

Jako iniciativní a poradní orgány rady obce může rada zřídit komise. Své náměty a stanoviska předkládají přímo radě obce. V úseku přenesené působnosti je komise odpovědná přímo starostovi obce (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 49).

Kadeřábková & Peková (2012, str. 142) dále jako poradní orgán uvádějí také možnou veřejnou schůzi občanů, která pomáhá informovanosti členů vedení města. Tyto informace by poté mohly být využity pro zlepšení úrovně řízení a hospodaření obce.

3.3 Komunální volby

Volby obecně

Svobodné volby jsou základním prostředkem zastupitelské demokracie a jedním z hlavních pilířů moderní demokracie (Charvát, 2013, str. 7). Pomocí voleb mohou občané ovlivnit a kontrolovat ty, co vládou. A zastupitelé mají právo jednat za ty, kdo je volí (Heywood, 2007, str. 247).

V České republice platí principy všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Každý občan tak má od určitého věku právo volit a zároveň být volen. Rovné volební právo zajišťuje, že každý má stejný počet hlasů, které mají stejnou váhu. Přímé volební právo umožňuje volbu bez zprostředkovatelů. Samotná volba probíhá tajně, za plentou.

Funkce voleb

Občané pomocí voleb získávají možnost určité kontroly nad exekutivními i zastupitelskými orgány. Tato kontrola je vyjádřena právě skrze pravidelně se opakující volby. V případě nespokojenosti tak mají občané možnost složení orgánu vyměnit. Proto mají volby kontrolní funkci. Další důležitou funkcí je legitimizace. Aktem voleb proto tyto orgány získávají svou legitimitu přímo od voličů. Zastupitelské orgány tak odrážejí současné politické rozložení v daném území. Pomocí voleb také dochází k integraci různých politických postojů a zájmů. Zásadní podmínkou funkčnosti voleb je politická pluralita a svoboda volby (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 51-52).

Říchová (2002, str. 132) jako další funkci voleb uvádí posilování občanského vědomí a to pomocí participace občanů na politickém životě právě pomocí voleb.

Volební systém

„Termínem volební systém se zpravidla označuje metoda převádění vůle voličů do podoby voleného zastupitelského orgánu, (...) v užším slova smyslu vystihuje volební systém komplexní podobu volebního mechanismu a zahrnuje jeho základní komponenty jako volební obvod, formu kandidatury, sktrukturu hlasu, volební klauzuli a volební formulí.“ (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 52)

Volby do zastupitelstev obcí se řídí zákonem č. 497/2001 Sb. o volbách do zastupitelstev obcí. Volby se konají jednou za 4 roky. Je zde uplatňován princip

zastupitelské demokracie na nejnižší úrovni. Volí se dle všeobecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním. Prezident republiky vyhlašuje volební den nejméně 90 dnů před konáním voleb. Zastupitel nesmí po dobu výkonu jeho veřejné funkce vykonávat státní službu (Čmejrek, Bubeníček, & Čopík, 2010, str. 60).

V komunálních volbách platí, že v menších obcích je volební účast pravidelně vyšší a naopak (Bernard, 2013, str. 8).

3.4 Hospodaření obce

Páteří finančního systému v obcích, ale i na úrovni státu je veřejný rozpočet (Kadeřábková & Peková, 2012, str. 231). Lez jej chápat jako prostředek k financování obecní politiky. Rozpočet dává do shody plánované příjmy a zároveň plánované výdaje obce (Provazníková, 2015, str. 51).

Podle zákona musí majetek obce být využíván účelně a hospodárně v souladu se zájmy obce, dále musí být obecní majetek chráněn před odcizením nebo zneužitím (§ 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích). Nad hospodařením obce za uplynulý rok dohlíží příslušný krajský úřad, nebo auditor či auditorská společnost (Čmejrek, 2016, str. 20).

Hospodaření územních samospráv je ovlivněno tzv. „fiskálními pravidly“, které jsou v každé vyspělé zemi uzákoněny. (Wokoun, Mates, & Kadeřábková, 2011, str. 185)

Fiskální pravidla podle OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj) například zahrnují (Dahan, aj., 2013, s. 489):

- pravidla pro dosažení cílů stabilizační fiskální politiky státu,
- transparentní účetnictví a výkaznictví,
- požadavek dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu,
- daňová omezení,
- hospodaření podle rozpočtu,
- přímá kontrola státu.

3.4.1 Rozpočet a rozpočtový proces

Dle Kadeřábkové & Pekové (2012, s. 233) je možné nahlížet na veřejný rozpočet z několika aspektů. V prvním aspektu je veřejný rozpočet obce brán jako peněžní fond. Z něj se následně rozdělují finance na principu nenávratnosti, nedobrovolnosti a nonekvivalence.

Provazníková (2015, s. 51) označuje veřejný rozpočet obce neboli územní rozpočet, jako decentralizovaný peněžní fond, který obsahuje příjmy na základě přerozdělených daní a příjmy generované vlastní činností obce, které se dále rozdělují na místní úrovni.

Další aspekt sleduje územní rozpočet jako účetní bilanci. Příjmy a výdaje se tak za rozpočtové období bilancují. Rozpočet může být schválen jako vyrovnaný, přebytkový nebo dokonce i schodkový. Vzájemný vztah určuje následující vzorec (Provazníková, 2015, str. 51):

$$F_1 + P - V = F_2^1$$

Územní rozpočet je zároveň i důležitým finančním plánem pro obec, který určuje, jakým způsobem se bude v rozpočtovém období hospodařit. Pomáhá realizovat delší koncepci rozvoje obce a prosazovat cíle regionální politiky. (Kadeřábková & Peková, 2012, str. 233)

Další důležitou úlohou rozpočtu je plnění tří základních funkcí. Těmi jsou (Kadeřábková & Peková, 2012, str. 233):

- **alokační** – zajišťuje veřejné statky a financuje potřeby obce,
- **redistribuční** – zabezpečuje rovnoměrný sociálně-ekonomický rozvoj na svém, území pomocí přerozdělování finančních prostředků,
- **stabilizační** – ovlivňuje růst ekonomického potenciálu a kvalitu života.

¹ F_1 = stav peněžních prostředků na počátku rozpočtového období

P = příjmy; V = výdaje

F_2 = stav peněžních prostředků na konci rozpočtového období

Rozpočtový proces

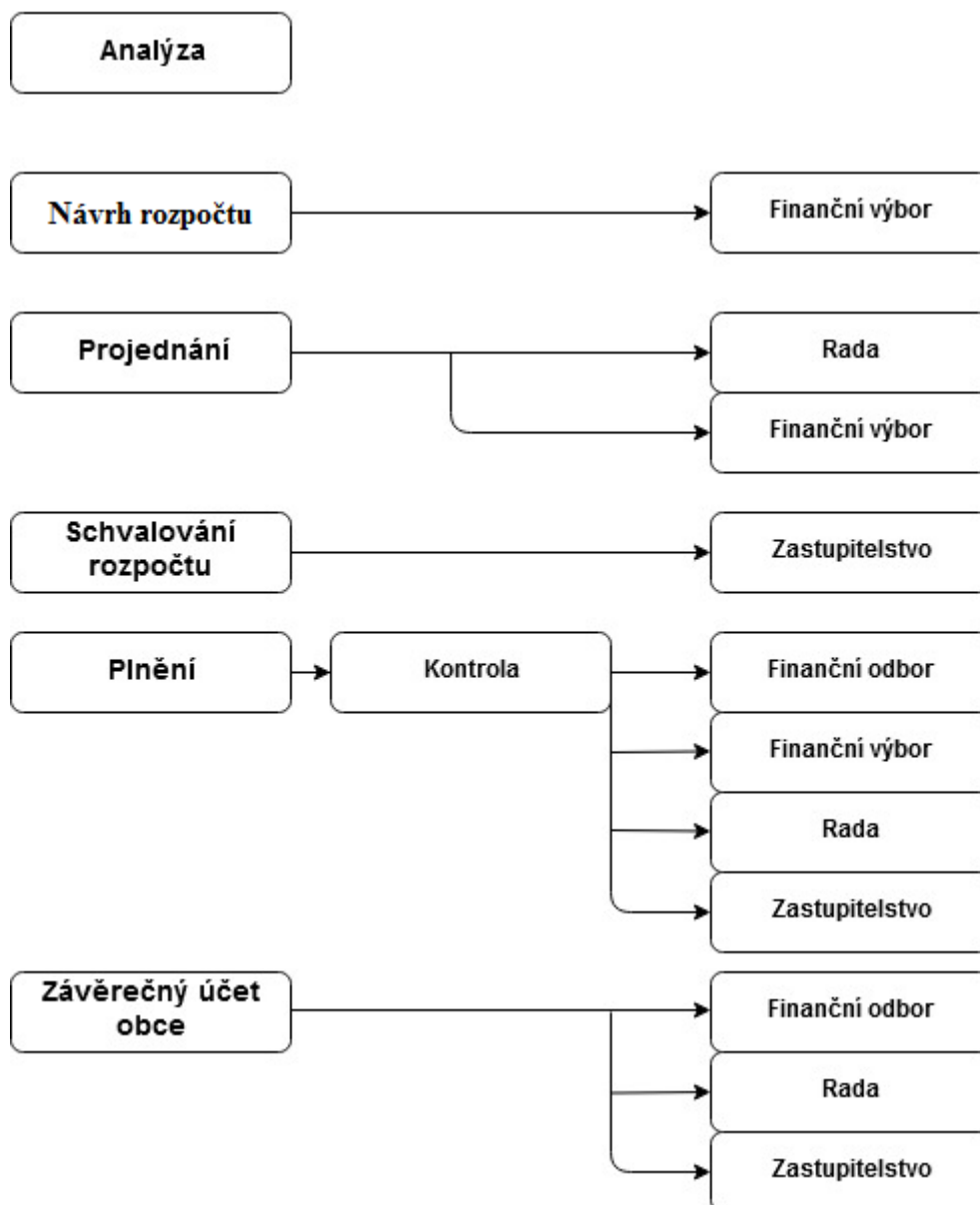
Rozpočtovým procesem se rozumí činnosti, které jsou spojené s řízením hospodaření obce v určitém rozpočtovém období, které se sestavuje vždy na jeden kalendářní rok. Celková doba rozpočtového procesu však trvá o něco déle, jedná se o dobu minimálně 1,5 roku.

Jednotlivými etapami rozpočtového procesu jsou (Provazníková, 2015, str. 63):

- analýza minulosti a stanovení priorit,
- analýza dokumentů potřebných k rozpočtu
- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednávání a schválení,
- kontrola plnění rozpočtu,
- přehled o skutečném plnění rozpočtu – závěrečný účet,
- následná kontrola,
- aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Celkové schéma rozpočtového procesu společně s orgány odpovědnými za jednotlivé etapy jsou zobrazeny na obrázku č. 2.

Obrázek 2 - Fáze rozpočtového procesu

Zdroj: vlastní zpracování na základě (Provazníková, 2015, str. 64)

Při hospodaření s rozpočtem a celkově v rozpočtovém procesu je nutné dodržovat právní zásady, které jsou upraveny v několika právních předpisech. Jedná se o zásadu každoročního sestavování a schvalování rozpočtu, zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu, zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu, zásada dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu, zásada publicity, zásada účelovosti rozpočtu a zásada efektivnosti a hospodárnosti (Institut pro veřejnou správu, 2018, str. 17-18).

Rozpočtový výhled

Od roku 2001 mají obce na základě zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, povinnost sestavovat tzv. rozpočtový výhled. Ten slouží jako nástroj ke střednědobému finančnímu plánování. Sestavuje se každý rok společně s rozpočtem obce. Každá obec tak musí sestavit rozpočtový výhled minimálně ve čtyřech ukazatelích. Těmi jsou celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky (Provazníková, 2015, str. 66-67).

„Zpracování střednědobého výhledu přináší obcím zkvalitnění řízení hospodaření a odvrácení hrozby zadlužení obce.“ (Institut pro veřejnou správu, 2018, str. 19)

Peková (2008, str. 265) uvádí, jako hlavní problém při sestavování rozpočtového výhledu, schopnost odhadnutí budoucích finančních toků a charakterizaci vzájemných vztahů rozpočtové soustavy.

3.4.2 Struktura rozpočtu

Rozpočet obce může být dělen několika způsoby. Nejčastěji používaným dělením je rozdělení na běžnou část a kapitálovou část rozpočtu. Tím se oddělí běžné hospodaření od kapitálového (investičního) hospodaření a umožní to přehlednou analýzu daňových i nedaňových výdajů. Dále je možné určit nutnost využívání návratných příjmů na financování investic a zadlužení obce (Provazníková, 2015, str. 60).

Běžný rozpočet (někdy se uvádí též jako provozní) představuje přehled běžných příjmů a běžných výdajů. Většina z nich se každoročně opakuje a vztahují se k jednomu rozpočtovému období. Těmito běžnými příjmy se zpravidla financují provozní (neinvestiční) výdaje. V případě sestavení běžného rozpočtu jako deficitního, tj. když jsou příjmy menší než výdaje, je obec nucena hradit své provozní výdaje pomocí kapitálového rozpočtu jako např. prodejem majetku nebo úvěrem. V dlouhodobém hledisku je tímto stavem ohroženo celkové hospodaření obce (Provazníková, 2015, str. 61). V tabulce č. 2 je zobrazeno schéma běžné části rozpočtu.

Tabulka 2 - Schéma běžného rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> • Daňové 	<ul style="list-style-type: none"> → Všeobecné veřejné služby (veřejná správa apod.) → Veřejný pořádek → Bydlení → Komunální služby → Městská policie → Hasiči → Zdravotnictví → Placené úroky
<ul style="list-style-type: none"> → Svěřené daně → Sdílené daně → Místní (a regionální) daně → Správní poplatky (daně) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Nedaňové 	
<ul style="list-style-type: none"> → Uživatelské poplatky za služby → Příjmy z pronájmu majetku → Příjmy od vlastních neziskových organizací → Zisk z podnikání 	
<ul style="list-style-type: none"> • Přijaté transfery 	
<ul style="list-style-type: none"> → Běžné dotace ze státního rozpočtu → Běžné dotace ze státních fondů → Od územních rozpočtů → Ostatní běžné transfery 	
(Saldo – přebytek)	(Saldo – schodek)

Zdroj: vlastní zpracování dle (Provazníková, 2015, str. 61)

Na **kapitálovém rozpočtu** se zachycují naopak jednorázové příjmy a výdaje, které se využívají k financování investičních výdajů a potřeb a přesahují rozpočtové období jednoho roku. Na tomto rozpočtu by mělo docházet ke kumulaci zdrojů na pokrytí investičních výdajů, neboť tyto výdaje bývají velmi vysoké (Provazníková, 2015, str. 61).

Tabulka č. 3 znázorňuje kapitálovou část rozpočtu a jeho členění.

Tabulka 3 - Schéma kapitálové části rozpočtu

Příjmy	Výdaje
<ul style="list-style-type: none"> → Z prodeje majetku → Kapitálové přijaté dotace z rozpočtové soupravy → Příjmy z půjček → Příjmy z emise vlastních obligací → Přebytek běžného účtu → Dary na investice 	<ul style="list-style-type: none"> → Výdaje na investice → Kapitálové dotace jiným rozpočtům → Na nákup obligací → Poskytované střednědobé a dlouhodobé půjčky → Splátky dříve přijatých půjček → Krytí deficitu běžného rozpočtu

Zdroj: vlastní zpracování na základě (Provazníková, 2015, str. 62)

Příjmy

Příjmy do rozpočtů územních samospráv lze definovat do 4 hlavních kategorií: daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy a úvěry nebo půjčky. Kromě poslední kategorie jsou všechny ostatní tzv. nenávratné příjmy. Ty jsou nejdůležitějším zdrojem financování místního a regionálního veřejného sektoru. Úvěry a půjčky se řadí mezi tzv. návratné příjmy, které musí obec v budoucnu splatit (Provazníková, 2015, str. 75).

Stěžejní položkou v rámci příjmů obce jsou daňové příjmy. Pomocí decentralizace daňových výnosů se tak sdílené a svěřené daně staly „rozhodujícím příjmem do rozpočtu obcí“ (Wokoun a kol., 2011, str. 219).

Sdílené daně obecně snižují disproporce v daňovém výnosu mezi různě velkými územními jednotkami. Za výhody sdílených daní je považováno především vyšší stabilita daňových příjmů do rozpočtu územní samosprávy, snížení nerovností v daňových příjmech, zvýšení pravomoci územní samosprávy v rozhodování nebo snížení administrativních nákladů (Wokoun a kol., 2011, stránky 220-221).

Avšak Wokoun a kol. (2011, str. 221) dále uvádějí jako nevýhody zejména růst závislosti územních samospráv na rozhodnutí státu, nízká motivace tvorby vlastních rozpočtových příjmů nebo zmenšení odpovědnosti obcí za výši svých příjmů.

Výdaje

Další rozpočtovou složkou jsou výdaje, které se dělí na základě více hledisek. Výdaje se tak nejčastěji člení podle:

- **ekonomického hlediska:** běžné a kapitálové,
- **infrastruktury:** ekonomické a sociální,
- **funkcí veřejných financí:** alokační, redistribuční a stabilizační,
- **rozpočtového plánování:** plánované a neplánované.

Proces decentralizace veřejné správy s sebou nese převádění výdajových kompetencí za zabezpečování veřejných statků a služeb na územní samosprávy. Obce zajišťují veřejné statky a služby na základě vlastních potřeb, ale i veřejné statky a služby na základě delegovaných pravomocí (Provazníková, 2015, str. 194).

Dle ekonomického hlediska se dělí na výdaje běžné a kapitálové. Za běžné výdaje se považují ty, které se každý rozpočtový rok pravidelně opakují. Jsou využity k zabezpečení chodu obce z pohledu sociální péče, kulturních zařízení nebo školství. Do

běžných výdajů se dále počítají náklady spojené s veřejnou správou, jako například plat zaměstnanců městského úřadu. Do kapitálových výdajů se počítají především výdaje na investiční akce, které mají charakter přesahující jedno rozpočtové období (Čmejrek, 2016, str. 122).

Na základě infrastruktury se dělí výdaje podle účelu. Těmi jsou ekonomické a sociální. Do ekonomické infrastruktury se zařazují výdaje, které jsou určeny pro komunální podniky zabezpečující služby, tj. pro výrobní účely. V sociální infrastruktuře lze nalézt výdaje určené na vzdělání a péči o zdraví nebo na zabezpečení provozu sociálních zařízení různých druhů (Provazníková, 2015, str. 197).

Dle rozpočtového plánování se dělí výdaje na plánované a neplánované. Plánované výdaje lze určit předem. Jsou to pravidelně opakující se výdaje a mají mandatorní charakter. Jsou to například výdaje spojené s provozem samostatné a přenesené působnosti. Neplánované výdaje nelze předem odhadnout a vyskytují se nepravidelně (Provazníková, 2015, str. 198).

3.4.3 Monitoring hospodaření

Ministerstvo financí každý rok provádí tzv. monitoring hospodaření obcí pomocí výpočtu SIMU². Jedná se o soustavu 15 informativních a 3 monitorujících ukazatelů hodnotící finanční zdraví obce. Cílem monitoringu je vyšší obezřetnost při hospodaření s finančními prostředky obcí (Ministerstvo financí, 2022).

Ministerstvo financí každý rok provádí výpočet této soustavy za všechny obce a jimi zřízené příspěvkové organizace. Špatné finanční řízení obce tak může zapříčinit neúnosnou míru zadlužení obce. (Szarowska a kol., 2018, str. 63) Monitoringem obcí se snaží Ministerstvo financí zamezit zadluženosti obcí, neboť finanční zdraví obcí představuje základ pro dlouhodobý rozvoj a růst obce jako takové. Následující obrázek obsahuje přehled všech ukazatelů SIMU.

² Soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Obrázek 3 – Přehled ukazatelů SIMU

A) Informativní ukazatele:	
• Počet obyvatel obce	• Zadluženost
• Příjem celkem (po konsolidaci)	• Aktiva celkem
• Úroky	• Oběžná aktiva
• Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	• Krátkodobé závazky
• Dluhová služba celkem	• Stav na bankovních účtech celkem
• Ukazatel dluhové služby (v %)	• Stav na bankovních účtech zřízených příspěvkových organizací
• Cizí zdroje	• Zadluženost zřízených příspěvkových organizací
• Průměr příjmů za poslední 4 roky	
B) Monitorující ukazatele	
• Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)	
• Celková (běžná) likvidita	
• Pravidlo rozpočtové odpovědnosti (v %)	

Zdroj: vlastní zpracování, Ministerstvo financí (2023)

Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům je jeden ze stěžejních monitorujících ukazatelů, jenž vyjadřuje míru zadluženosti majetku. Do ukazatele se zahrnují jak stálá, tak i oběžná aktiva. Jedná se o velikost podílu aktiv, která je krytá cizími zdroji. Tato hodnota by neměla překročit 25 % (Ministerstvo financí, 2022).

Celková likvidita zobrazuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Jedná se o schopnost plnit krátkodobé závazky obce pomocí likvidních zdrojů. Hraniční hodnota je 1. Pokud se obec dostane pod tuto hranici, přestává být schopna plnit své krátkodobé závazky a je v tzv. platební neschopnosti (Ministerstvo financí, 2022).

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti zamezuje zadluženosti obcí pomocí ukazatele výše dluhu a průměrného příjmu z předešlých let. Toto pravidlo bylo přidáno v roce 2017 a podléhá § 17 zákona č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Pravidlo říká, že územní samosprávný celek má hospodařit tak, aby „výše jeho dluhu nepřekročila k rozvahovému dni 60 % průměru jeho příjmů za poslední 4 rozpočtové roky.“ (§ 17 odst. 1 zákona č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti)

3.5 Financování investic na úrovních obcí

Výzkum autorky Kameníčkové (2022) se zabývá otázkou, jak obce financují své investice. Data pro výzkum byla získána z informačního systému Ministerstva financí České republiky „Monitor státní pokladny.“ Hlavním subjektem výzkumu byly kapitálové výdaje obcí, které jsou považovány za klíčový ukazatel modernizace obce a rozšiřování obecní infrastruktury.

V průběhu let 2013 až 2020 byly sledovány průměrné hodnoty hospodaření všech obcí v České republice, s výjimkou hlavního města Prahy. První část výzkumu se zaměřila na strukturu celkových výdajů, tedy rozdělení na výdaje běžné a kapitálové. Z dat vyplývá, že od roku 2016 převažuje růstová tendence kapitálových výdajů. Za období 2018–2020 byl podíl kapitálových výdajů téměř 32 %. Spolu s růstem kapitálových výdajů byl zaznamenán i nárůst úspor, které se více než zdvojnásobily. Výzkum také poukazuje na spojitost mezi objemem investičních dotací a objemem kapitálových výdajů obcí. Pokles objemu investičních dotací se projevil na poklesu investiční aktivity a naopak.

Kapitálové příjmy, jako jednorázové neopakovatelné příjmy, postupně ztrácejí vliv v rámci rozpočtu. V roce 2020 byl podíl kapitálových příjmů na kapitálových výdajích pouze 8 %. Jako další zdroj pro financování investic lze tak použít přebytek běžného rozpočtu. Tento přebytek lze považovat za hlavní faktor růstu celkových úspor obcí. Úspory obcí jsou bezpečné zdroje financování kapitálových výdajů, neboť jej lze využít na jakékoliv potřeby obce bez specifických dotačních titulů a nehrozí povinnost vrácení peněz. „*Na rozdíl od kapitálových příjmů se zde nejedná o zmenšení majetkové podstaty obce.*“ (Kameníčková, 2022)

Autorčin výzkum také poukazuje na tzv. tři zdroje financování, což je součet přebytku běžného rozpočtu, investičních dotací a kapitálových příjmů. Podle provedeného výzkumu je zřejmé, že obce by byly schopny bezpečně investovat o něco více peněz, než skutečně investovaly. (Kameníčková, 2022)

3.6 Finanční řízení a rozhodování

Finanční řízení je základem každé samosprávy. Zákon o obcích ukládá povinnost nakládat s majetkem péčí řádného hospodáře. Dále je obec povinna „*pečovat o zachování a rozvoje svého majetku*“ (§ 38 odst. 1 zákona o obcích). Otázkou zůstává, kde by měla obec vzít finanční prostředky na rozvoj. V případě nešetrného hospodaření, obcím nezbývají volné finanční prostředky. Horší variantou je pak špatné investování, které zatíží obec na několik let dopředu. V první řadě obec musí vzít v úvahu své mandatorní výdaje, a podle nich se dále rozhodovat (Pavlík, 2014, str. 53-55).

Obce jsou finančně závislé na příjmech ze státního rozpočtu. Tím se stávají závislými na vývoji hospodaření státu. Obce mohou ovlivnit pouze určité druhy daňových příjmů, jako jsou místní poplatky a částečně daň z nemovitých věcí. Další příjmem navíc jsou dotace, avšak tato problematika není bez otazníků. Obce musí vyhledat vhodný dotační titul a splnit požadavky pro schválení dotace, což může být časově i finančně náročné. Navíc se většinou vyžaduje finanční spoluúčast (Maaytová a kol., 2015, str. 150).

Hlavním orgánem ohledně rozhodování v těchto věcech je zastupitelstvo. Na zastupitelstvu se hlasuje o budoucích záměrech a investicích v obci. Post starosty obce, jako člena zastupitelstva a rady, nemá z pohledu pravomocí zásadní postavení, neboť se jedná především o reprezentativní funkci.

Radek Kopřiva, Jan Čopík a Jaroslav Čmejrek se ve svých článcích „*Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí v ČR a Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic*“ zabývali problematikou rozhodovacích procesů v rámci obecních samospráv. Jejich hlavním cílem bylo zjistit, kdo stanovuje investiční cíle a jakým způsobem zde probíhají politické mechanismy rozhodování. Pro svůj výzkum využili data z dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo celkem 905 obcí, a dále provedli případové studie a hlubší rozhovory s představiteli obcí, kterých bylo celkem 22. (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, str. 486)

Hlavní proměnou je zde místní politická soutěž, která se odvíjí od velikosti obce. U menších obcí probíhá zasedání zastupitelstva v „rodinném“ duchu, naopak u municipalit s vyšším počtem obyvatel (+10 000) se objevují soutěživé systémy, kde probíhá politický boj o exekutivní posty. (Jüptner, 2006, s. 115)

Výsledkem výzkumu bylo zjištění, že ačkoliv je zastupitelstvo kolektivní orgán, iniciativa přichází z více jak 83 % od starosty obce. Ve více jak pětině případů se navíc

jedná o jediného aktéra, který podnět podává. Starosta tak v malých obcích koná funkci dozorce nad obcí. V menších městech je za iniciativní skupinu označeno vedení města, tedy posty starosty a místostarosty. Zlom přichází až u velkých měst (+30 000), kde hlavní roli v rámci investičních akcí hrají radní města a koalice, případně odborní administrativní pracovníci.

Za zmínku stojí také představitelé místních zájmových organizací a občané obce. Jejich vliv sílí až u obcí s více 2 000 obyvateli.

Další část výzkumu se věnovala pracovním jednáním zastupitelstva. Čím méně obyvatel obec měla, tím častěji se konaly pracovní jednání. Pracovní jednání mělo mezi zastupiteli napříč republikou oblibu, neboť na samotném zasedání zastupitelstva probíhalo hladké schválení. V případě opozičních zastupitelů se však jako problematika jevila nemožnost úpravy a některá jednání se tak nesla pouze v duchu „předání materiálů pro zasedání“. Tyto porady nejsou povinné a ne všichni zastupitelé se jich účastní.

V rámci mechanismu rozhodování v zastupitelstvu se zastupitelstvo spíše rozděluje na koalici a opozici. Pokud starosta ovlivňuje pomocí koalice většinu v zastupitelstvu, tak je o schválení rozhodnuto již předem. Více jak 51 % respondentů na tento problém poukázalo (Kopřiva, Čopík, Čmejrek, 2017, str. 11).

4 Vlastní práce

Předmětem praktické části je analýza města Hořovice. V první části je město podrobena detailní sociodemografické analýze a dále rozboru hospodaření města spojené s rozvojovou činností. Druhá část vlastní práce se věnuje samosprávě města, komunálním volbám a sestavením zastupitelstva města Hořovice za sledované období, tj. mezi lety 2006–2022.

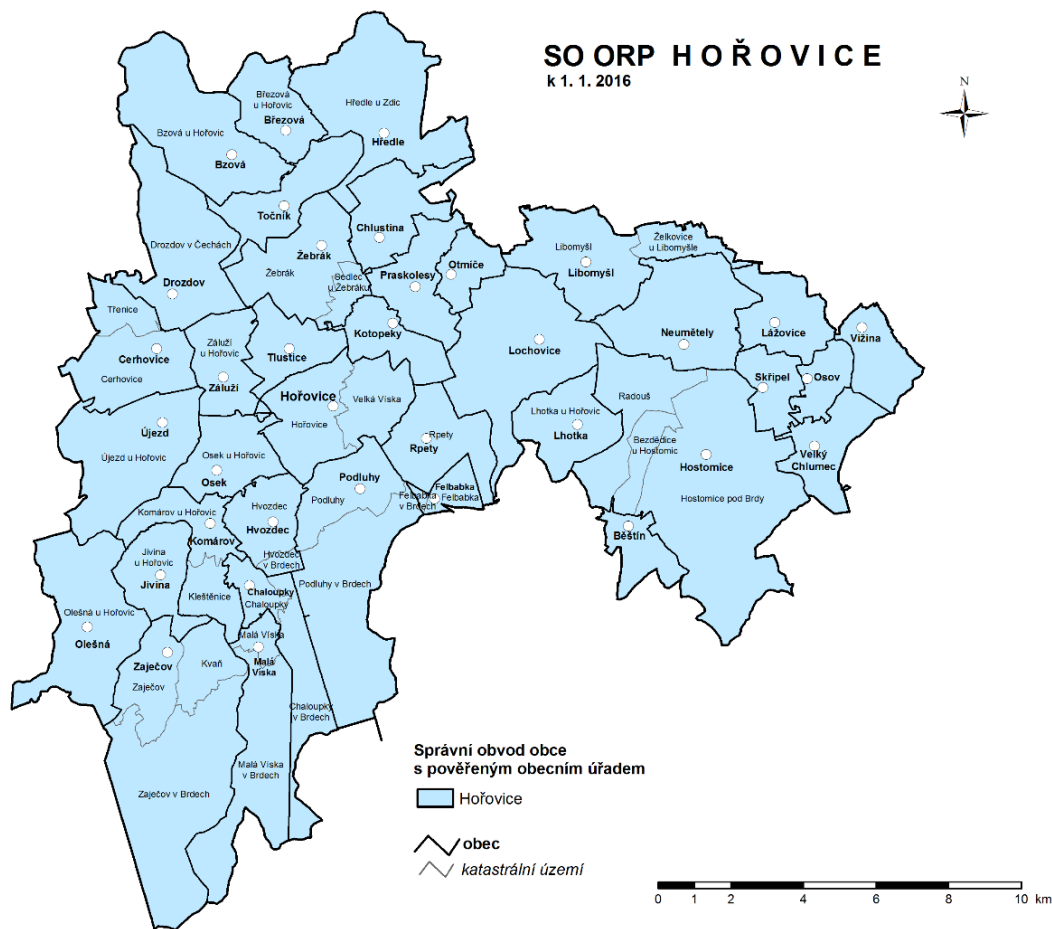
4.1 Charakteristika města Hořovice

Město Hořovice se nachází ve středočeském kraji mezi Prahou a Plzní. Nachází se v Hořovické pahorkatině na severu Brd. Z historického pohledu je město součástí tzv. Podbrdská. Hořovice leží v okrese Beroun, sousedícím s okresy Příbram, Rokycany, Rakovník, Kladno a Praha-západ. Ve městě bylo v roce 2022 evidováno 6882 obyvatel. Město se rozkládá se na celkové rozloze 955 ha. Jedná se o obec 3. stupně, tedy s rozšířenou působností.

Správní obvod ORP Hořovice se rozprostírá na ploše 246 km² a má přibližně 28 000 obyvatel. Nachází se v něm celkem 37 obcí, z nichž pouze tři mají status města – Hořovice, Hostomice a Žebrák. Podíl městského obyvatelstva ve správním obvodu ORP Hořovice je v rámci Středočeského kraje nejnižší.

Město Hořovice se skládá ze dvou katastrálních území – Hořovice a Velká Víska – a dále se dělí na 10 lokalit. Administrativní dělení správního obvodu ORP Hořovice lze vidět na následujícím obrázku. (Město Hořovice, 2023)

Obrázek 4 - Administrativní dělení SO ORP Hořovice

Zdroj: ČSÚ (2016)

Historie

První zmínky osídlení sahají až k 10. století našeho letopočtu. Samotné založení města se datuje někdy mezi 12. a 13. století. Za zakladatele města se považuje Plichta ze Žerotína, který zde roku 1303 založil se svým synem nové město poblíž původní osady. (Čáka, 1988)

Jméno Hořovice se odvíjelo od názvu vsi lidí Hořových (od osobního jména Hoř) nebo od vsi lidí Horových (z příjmení Hora). Z tohoto místa také pochází známé aškenázské příjmení Horowitz³. (Horowitz Family Association in Izrael, 2007)

Zakládající listina nejspíše shořela při velkém požáru města v roce 1540, při kterém shořeli i ostatní důležité městské písemnosti. Jakub Veltruský z Veltrub v roce 1648

³ Aškenazyové jsou aškenázští Židé, pocházející se střední a východní Evropy.

zmiňuje: „*To město je dosti starožitné, které dal vystavět jeden pán ze Žirotína, kterýžto se jmenoval Plichta, tak jakž při zakládání města od téhož pána hamfest (zakládací listina) tomu městu dán zní v tato slova: My, Plichta ze Žirotína spolu s Ješkem synem svým, založili jsme město Hořovice právem berounským...*“ (Město Hořovice, 2023)

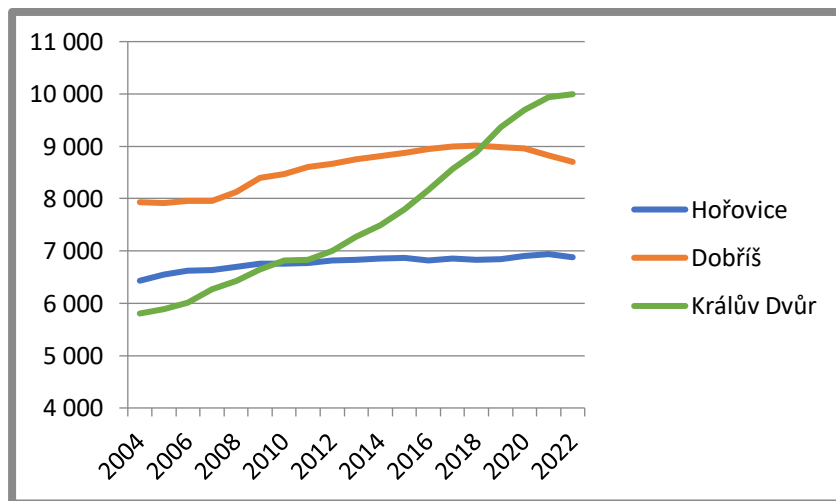
V roce 1928 měl Hořovický politický okres 582 km² s více než 73 000 obyvateli. Hořovice byly správním centrem až do roku 1936, kdy byl vrácen statut okresního města Berounu. (Město Hořovice, 2023)

4.2 Demografická struktura města Hořovice

Vývoj počtu obyvatel

Ke dni 31. 12. 2022 měly Hořovice 6 882 obyvatel. Následující graf obsahuje komparaci vývoje počtu obyvatel Hořovic společně s dvěma nejbližšími městy podobné velikosti. Jedná se o město Dobříš (8 707) a město Králův dvůr (9 995).

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel ve městech Hořovice, Dobříš a Králův Dvůr

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Z grafu lze vyčíst, že mezi lety 2004 a 2022 zaznamenaly Hořovice mírný nárůst obyvatelstva o 451 osob, zatímco město Dobříš dosáhlo přírůstku o 781 nových obyvatel. Nejvýraznější změnu zaznamenalo město Králův Dvůr, kde populace vzrostla o téměř 4 200 obyvatel v průběhu sledovaného období.

Na uvedené téma současný radní uvedl: „*Město Hořovice má samozřejmě úzkou spolupráci s městem Dobříš. Stagnaci počtu obyvatel tu ovlivňuje několik faktorů. Hodně*

lidí zvolí bydlení v nedalekých vesnicích a pak sem dojíždějí za prací. Mají tam větší prostor k životu. Místní dopravní infrastruktura je přehlcená, nových levných bytů je tu málo a ve větší míře se začalo stavět teprve nedávno. Věřím, že v příštích letech se situace zlepší a rozvoj obce bude pokračovat. Dalším faktorem jsou také současné ceny bydlení. Pro jednotlivce je těžké utáhnout celou domácnost sám. Městem Králův Dvůr prochází dálnice a mají to do Prahy o polovinu blíže než my. Samozřejmě „Královák“ je rozdělen na více městských částí⁴ a tak mají lepší stavební příležitosti.“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

V tabulce č. 4 je uvedena bilance obyvatelstva Hořovic za rok 2021, která ukazuje záporný přirozený přírůstek obyvatel. Tento jev však nebyl omezen pouze na Hořovice, ale měl celorepublikový charakter. Podle komentáře předsedy Českého statistického úřadu Marka Rojíčka (2022) se v roce 2021 narodilo o 28,1 tisíce dětí méně než počet zemřelých, což představovalo nejhlubší přirozený úbytek populace v historii novodobé české státnosti od konce první světové války.

Z hlediska migrace měly Hořovice v roce 2021 pozitivní saldo, s více přistěhovanými muži než ženami. Celkový počet mužů vzrostl o 169, zatímco počet žen klesl o 2.

Tabulka 4 - Bilance obyvatelstva ve městě Hořovice v roce 2021

	Přírůstek obyvatelstva			Saldo migrace			Přírůstek/úbytek
	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Saldo migrace	
Celkem	72	89	-17	425	241	184	167
Muži	39	41	-2	282	111	171	169
Ženy	33	48	-15	143	130	13	-2

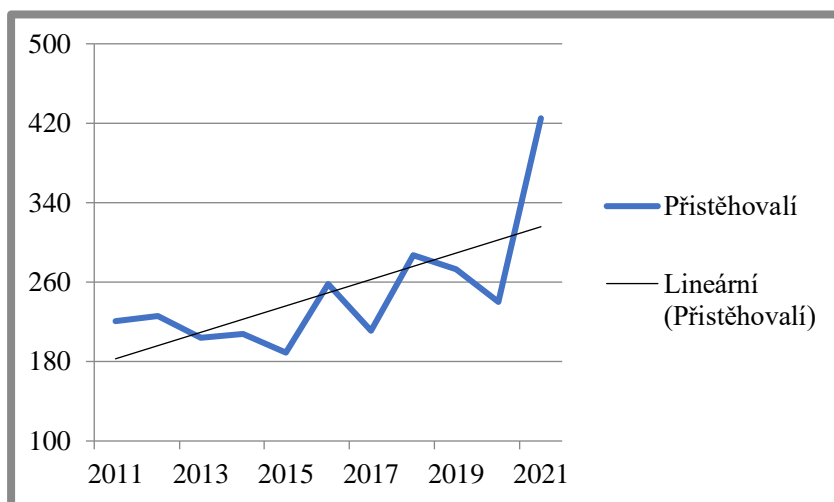
Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Následující graf zobrazuje trendovou spojnicí vývoje počtu přistěhovaných do města Hořovice. Podle ní je zřejmé, že každým rokem mírně stoupá počet přistěhovaných.

⁴ Město Králův Dvůr má celkem 7 městských částí rozdělených na 5 katastrálních území. (Pozn. autora)

V roce 2021 zaznamenaly Hořovice nárůst přistěhovalých oproti předešlému roku o necelých 200 osob. Do budoucna to může znamenat vyšší kladný přírůstek obyvatelstva, což je dobrý ukazatel pro vývoj celkového počtu obyvatel ve městě.

Tabulka 5 - Vývoj počtu přistěhovalých do města Hořovice

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Věková struktura obyvatelstva

Více než 64 % ze všech obyvatel se nachází ve věkové skupině mezi 15 a 64 lety. (viz Tabulka č. 6).

V porovnání s rokem 2011 zaznamenaly Hořovice nárůst počtu mladistvých o necelé 2 %. Naopak ekonomicky neaktivnější skupina, tedy v rozmezí let 15-64, se v poslední dekádě snížila o 4 %. Počet důchodců se naopak zvýšil o více než 200. Nyní lidé v důchodovém věku tvoří 20 % podíl z celkového počtu obyvatel města.

Tabulka 6 - Obyvatelstvo Hořovic dle věkové struktury

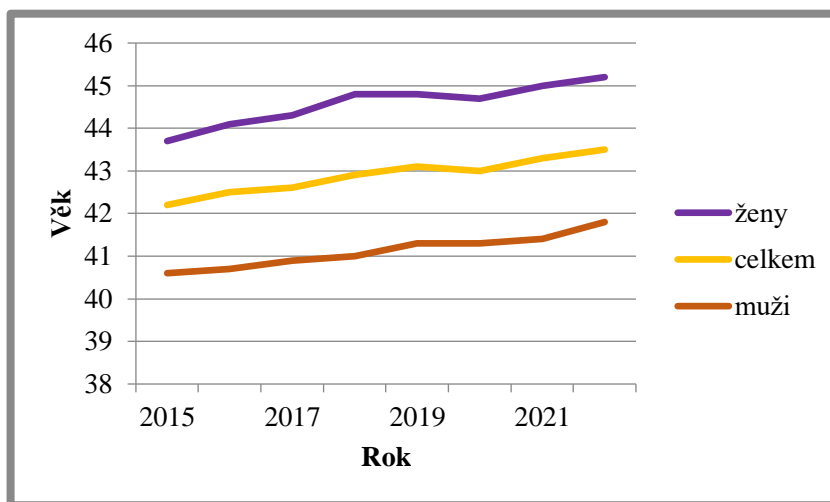
Rok	Počet obyvatel			
	Celkem	Věková struktura		
		0-14	15-64	65 a více
2012	6815	977	4632	1206
2021	6939	1053	4458	1428

Zdroj: SLDB (2011,2021)

Níže uvedený graf prezentuje vývoj průměrného věku v Hořovicích v závislosti na pohlaví. Podle grafu je zřejmé, že v roce 2022 činil průměrný věk mužů v Hořovicích necelých 42 let, zatímco u žen byl o tři roky vyšší a dosáhl hodnoty 45,2 let.

Z dlouhodobého hlediska graf ukazuje, že průměrný věk obyvatelstva postupně roste. Mezi lety 2015 až 2022 se průměrný věk obyvatel v Hořovicích zvýšil o více než rok.

Graf 2 - Vývoj průměrného věku dle pohlaví v Hořovicích

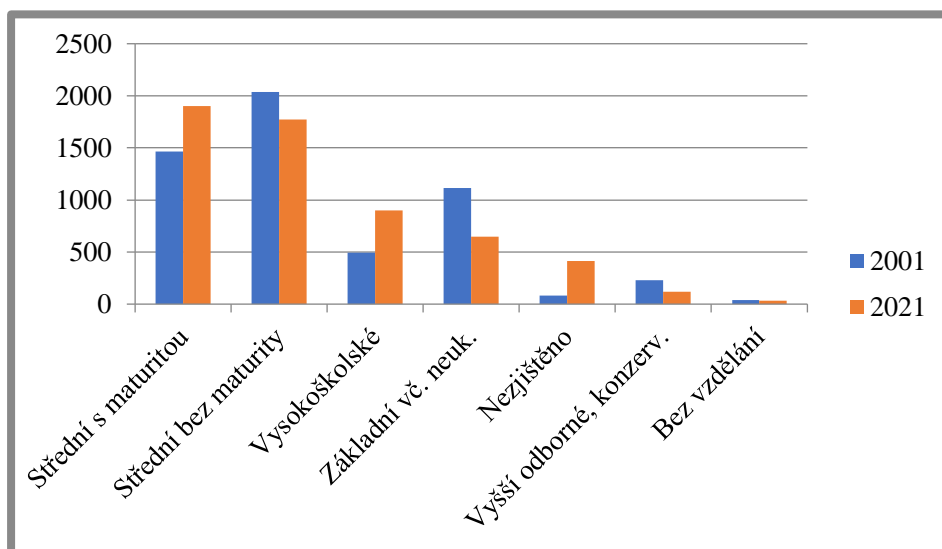
Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Vzdělanostní struktura

Na základě sčítání lidu, domů a bytů provedeného v roce 2021 lze konstatovat, že nejpočetnější skupinou obyvatel Hořovic, jsou osoby se středním vzděláním s maturitou (viz Graf č. 3).

Počet této skupiny se zvýšil od roku 2001 o 434 na celkový podíl 32,8 % ze všech obyvatel města. Druhou nejpočetnější skupinou jsou osoby se středním vzděláním bez maturity, tedy s výučním listem, jejichž počet se od roku 2001 snížil na celkových 30,1 % z celkového počtu obyvatel. Výrazný nárůst lze pozorovat u skupiny obyvatel s vysokoškolským vzděláním, kterých je téměř dvojnásobek oproti roku 2001.

Graf 3 – Rozdělení obyvatelstva Hořovic dle vzdělání

Zdroj: vlastní zpracování, SLDB (2001,2021)

Národnostní a náboženská struktura

K České národnosti se v Hořovicích v roce 2021 přihlásilo celkem 89 % obyvatel. Druhé nejpočetnější zastoupení měla Ukrajinská národnost (3,2 %), následující Slovenskou (1,9 %) a Vietnamskou (1,5 %).

Z pohledu náboženské skupiny mají největší zastoupení ateisté (55,5 %). Mezi věřícími pak převládají ti, kteří se nehlásají k žádné církvi ani náboženství (50,8 %), dále to jsou věřící v římskokatolické církvi (17,8 %) a v katolické církvi (11,1%).

Bydlení

Následující tabulka zobrazuje vývoj počtu obydlých domů a obydlých bytů na základě sčítání lidu, domů a bytů.

Tabulka 7 - Komparace počtu obydlých domů a bytů ve městě Hořovice

	2011	2021
Počet obydlých domů	2179	2758
Počet obydlých bytů	2324	4824
Průměrný počet obyvatel na jeden obydlý byt	2,94	1,3

Zdroj: vlastní zpracování, SDBL 2011,2021 (2023)

Z tabulky je zřejmý nárůst počtu obydlých domů o více jak 26 %. Významnější nárůst zaznamenaly obydlé byty, které se více než zdvojnásobily. Jejich počet za posledních 10 let vzrostl o 107,8 %.

I přes výrazný nárůst obydlých bytů lze stagnaci obyvatel zobrazit v průměrném počtu obyvatele na jeden obydlý byt. V roce 2011 měl jeden byt průměrně 2,94 obyvatel. V roce 2021 to bylo pouhých 1,3 obyvatel.

Bývalý zastupitel ohledně problematiky počtu bytů v Hořovicích uvedl: „*Nějaký podrobný přehled nemám. Podle mého názoru je z těch bytů velká část investičních, kde nikdo nebydlí. Tahle statistika je velmi zrádná. V jednom bytě žijí 3 lidé a ve dvou žádný. Vyjde vám 1 obyvateľ na byt ale reálná situace je úplně někde jinde. Dalším problémem je, že zde lidé nemusejí mít trvalé bydliště. S tím se taky musí počítat. Pro město je to samozřejmě škoda, neboť bychom dostávali samozřejmě více financí.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

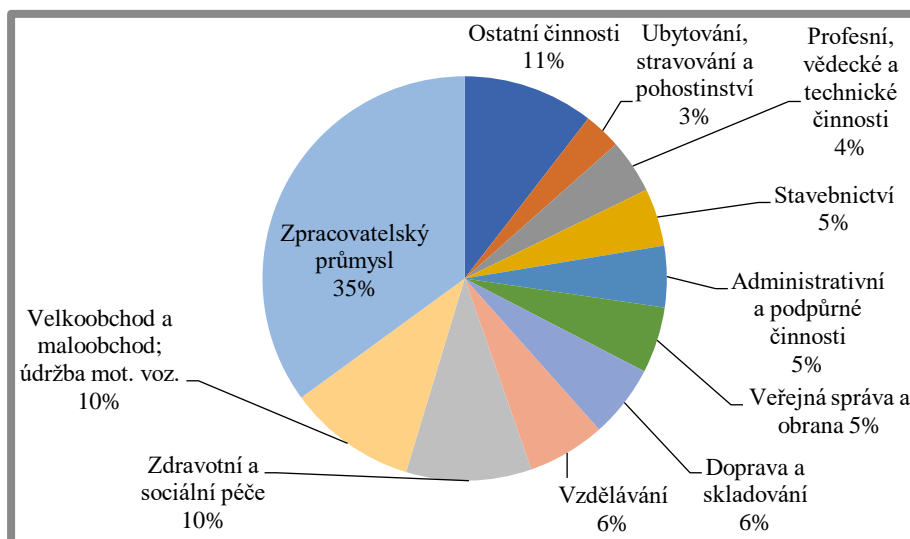
Podle bývalého starosty Dr. Jiřího Peřiny (2021), který se odkazoval materiály vypracované Odborem výstavby a Odborem životního prostředí Městského úřadu v Hořovicích, je v realizaci momentálně výstavba 900 nových bytů, které budou mít kapacitu pro 2 000 obyvatel.

4.3 Ekonomická a sociální charakteristika města Hořovice

Ekonomická aktivita, nezaměstnanost

Z pohledu ekonomické základny v Hořovicích převažuje zpracovatelský průmysl (35 %), tedy sekundární sektor. Téměř shodný počet subjektů má kategorie velkoobchodu, maloobchodu včetně údržby motorových vozidel (10 %) a zdravotní a sociální péče (10 %). V ostatních činnostech (11 %) se nacházejí kategorie jako peněžnictví, pojišťovnictví, zemědělství nebo těžba. Následující graf č. 4 zachycuje přehledné rozdělení ekonomické základny v Hořovicích.

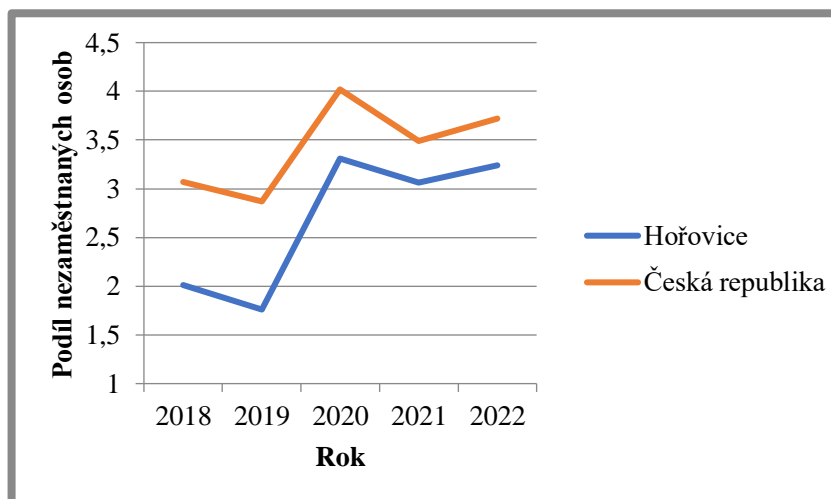
Graf 4 - Ekonomická základna města Hořovice dle odvětví k 31. 12. 2021

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Na základě dat z SLDB z roku 2021 bylo v Hořovicích evidováno celkem 3 767 ekonomicky aktivních obyvatel, což představuje 54,5 % z celkového počtu obyvatel. Na následujícím grafu č. 5 je možné sledovat srovnání vývoje podílu nezaměstnaných osob v Hořovicích s celorepublikovým průměrem za posledních 5 let.

Graf 5 - Komparace vývoje podílu nezaměstnaných osob v Hořovicích a České republice (v %)

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

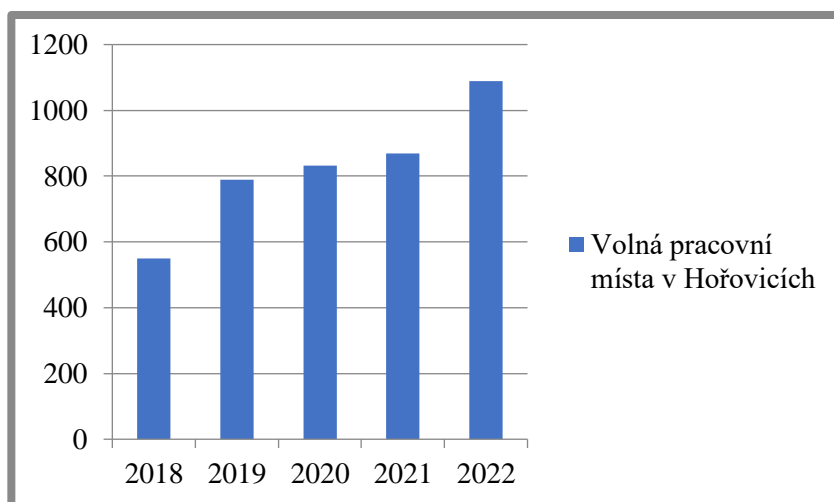
Z grafu je patrné, že v Hořovicích je dlouhodobě nižší míra nezaměstnanosti než v celé České republice. A to včetně krizového roku 2020, kdy podíl nezaměstnaných stoupl téměř o 1,5 %.

V oblasti Hořovic existuje dlouhodobě dostatek pracovních míst, jejichž počet každým rokem stoupá, což dokládá Graf č. 6. Od roku 2018 se nabídka pracovních míst skoro zdvojnásobila. Mezi větší zaměstnavatele patří dceřiná společnost Saint-Gobain Sekurit ČR spol. s r.o., patřící do nadnárodního koncernu Saint-Gobain, který v hořovickém závodě zaměstnává více než 800 lidí. (Saint-Gobain Sekurit, 2023)

Dalším velkým zaměstnavatelem je AKESO holding a.s., který vlastní nemocnici NH Hospital a.s. v Hořovicích. Podle výroční zprávy společnosti AKESO Holding a.s. (2021) měla hořovická nemocnice NH Hospital v roce 2021 více než 1 200 zaměstnanců.

Kromě toho se necelých 6 km od Hořovic nachází Průmyslová zóna Žebrák, kde je na desítku velkých firem jako například Mubea spol. s.r.o., Valeo s.r.o. nebo Smurfit Kappa.

Graf 6 – Vývoj počtu volných pracovních míst v Hořovicích

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Doprava

Automobilová doprava

Hořovice jsou významné pro svou regionální polohu, protože slouží jako centrum pro okolní menší obce. Jak bylo zmíněno, v SO ORP Hořovice je celkem 37 obcí. Město se nachází necelých 6 km od nájezdu na dálnici D5, která je důležitým spojem mezi Plzní a Prahou. Kromě toho procházejí městem dvě silnice druhé třídy – silnice II/114 Cerhovice – Dobříš a silnice II/117 Žebrák – Spálené Poříčí. Podle celostátního sčítání dopravy, provedeného Ředitelstvím silnic a dálnic ČR v roce 2020, projelo denně obchodním centrem Hořovic na silnici II/117 průměrně 12 726 vozidel. Přímo středem města přes centrum projelo denně 9 342 vozidel. (Ředitelství silnic a dálnic ČR, 2020)

V tzv. dopravních špičkách, tedy v době okolo osmé hodiny ranní a čtvrté odpoledne, se v Hořovicích tvoří dlouhé kolony. Současná zastupitelka ve vedení města k tématu dopravy uvedla: *„Zvýšení dopravní obslužnosti je jeden z hlavních cílů současného vedení města, neboť je pro další rozvoj v této lokalitě klíčový. Bohužel tento problém má dlouholetý charakter. Minulé vedení města mělo upřený zrak pouze na vybudování východního obchvatu města, který měl již roky stát. Stav komunikací mimo hlavní ulice je v některých částech města přímo žalostný.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Současný radní vidí nedostatečnou dopravní infrastrukturu jako komplexní problém současným i budoucím: *„Přebytek ploch k bydlení je momentálně bez adekvátní dopravní infrastruktury. Nové probíhající projekty pro výstavbu bydlení lze brát jako zátěž pro město, neboť lze očekávat další zvýšené požadavky na dopravu, již teď nedostatečnou kapacitu ve školkách a školách ale také dalšího požadavku na sociální služby. Bohužel je zde riziko nárůstu kriminality a potřeb další údržby.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Hodně diskutovaným tématem je právě východní obchvat okolo Hořovic, který má odklonit především kamionovou dopravu mimo centrum Hořovic a znatelně tak ulevit dopravní vytíženosti. V roce 2022 potvrdil bývalý starosta Dr. Jiří Peřina (dříve za ČSSD) výstavbu dlouhodobě plánovaného obchvatu: *„Mluví se o něm desítky let. Nejdůležitější dopravní stavba, která postupně odvede tranzitní dopravu z centra města Hořovic na trase mezi Žebrákem a Příbramí. Realizaci obchvatu téměř nic nebrání. Pozemky pro tuto trasu*

jsou vyřešené. Podle posledních informací z Krajského úřadu Středočeského kraje by stavba měla být zahájena nejpozději v roce 2023.“ (Peřina, 2022)

Železniční doprava

Hořovice protíná železniční trať 170 Praha – Plzeň – Cheb. Jedná se o elektrizovanou celostátní trať. Je zařazena do evropského železničního systému a provoz je zabezpečen evropským zabezpečovacím systémem. (Sequens, 2023)

Autobusová doprava

V Hořovicích se dále nachází autobusové nádraží. Z nádraží vede více než 20 linek. Městskou autobusovou dopravu obstarávají 3 bezplatné linky. (Město Hořovice, 2023)

Školství

V Hořovicích je celkem osm škol, z toho čtyři jsou zřizovány městem a zbývající čtyři krajem. V Tabulce č. 8 jsou uvedeny jednotlivé školy. V dlouhodobém horizontu se město potýká s nedostatkem kapacit jak v základních tak i středních školách, což je jednou z hlavních priorit místních zastupitelů. V posledních letech se také řeší plné kapacity mateřských škol.

Současný radní uvedl: *„Ve městě očekáváme nárůst obyvatel díky mohutné výstavbě nových bytů. Z pohledu školství to není dobrá zpráva, neboť kapacita škol na to není připravena. Dalším problémem je také energie. V posledním roce šla cena výrazně nahoru a tak musíme nacházet finance navíc.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Současná zastupitelka ve vedení města uvedla: *„Abych byla konkrétní, před začátkem roku byly kapacity škol již téměř vyčerpány. 1. základní škola měla kapacitu pro 30 nových žáků a 2. základní škola pro 44. My, jako zřizovatel těchto škol máme povinnost zabezpečit výuku na základních školách. Musíme také počítat s potřebou výuky pro okolní obce.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Tabulka 8 – Seznam škol nacházejících se v Hořovicích

Školy a organizace zřizované městem

Městská mateřská škola Hořovice

1. Základní škola Hořovice

2. Základní škola Hořovice

Domeček Hořovice

Školy zřizované Středočeským krajem

Gymnázium Václava Hraběte

Střední odborná škola a střední odborné učiliště

Základní škola Hořovice

Základní umělecká škola Josefa Slavíka

Zdroj: vlastní zpracování, Město Hořovice (2023)

Zdravotnictví

V Hořovicích se nachází několik soukromých zdravotnických zařízení. V Tabulce č. 9 je uveden detailní seznam jednotlivých typů zdravotnických zařízení, které se nacházejí v Hořovicích.

Zvláštní pozornost si zaslouží soukromá nemocnice NH Hospital a.s., která byla privatizována v roce 2007 řeckým majitelem Ing. Sotorisem Zavalianisem, jenž vlastní společnost AKESO holding, a.s. Tato společnost dále vlastní Rehabilitační nemocnici v Berouně a Onkologické a radiologické centrum v Pardubicích.

V Hořovicích probíhají investice do nemocnice ze strany velkého holdingu, který zde od roku 2007 dostavěl dvě nová křídla a aktuálně staví moderní pavilon. Marek Janka, náměstek pro léčebnou péči holdingu, uvedl, že tento pavilon je přípravou na rozvoj robotické chirurgie. Celkové náklady na stavbu se vyšplhají na 2,5 miliardy korun, které jsou financovány ziskem holdingu a bankovními úvěry. (Janka, citováno v Kaška, 2022)

Na otázku ohledně spolupráce města s nemocnicí zastupitelka ve vedení města odpověděla: „*To co tam buduje dnes nemocnice, je za mne v pořádku. Jednání s nemocnicí je vždy konstruktivní, plodné a především pro město výhodné. Nemocnice potřebuje podporu města a my z toho těžíme. Obyvatelé Hořovic tu mají velmi kvalitní zdravotnickou*

péči a několikrát jsme již jednali i o bezplatné zdravotní péči pro občany Hořovic. To je však otázka budoucnosti.“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Tabulka 9 – Seznam zdravotních zařízení v Hořovicích

Zdravotní zařízení a péče	
Nemocnice	1
Ambulance mimo nemocnici	16
Zubní lékaři	5
Lékárny	4
Oční ordinace	4
Zdravotní pojišťovny	2

Zdroj: vlastní zpracování, Město Hořovice (2023)

Sociální péče

Město Hořovice má zpracovaný Komunitní plán sociálních služeb města Hořovice a spádových oblastí na období 2020-2024. Plán obsahuje několik prioritních cílů, které se týkají sociální péče. Mezi tyto cíle patří podpora prevence a řešení krizových situací u dětí a mládeže, podpora služeb pro dospělé sociálně vyloučené, rozvoj služeb a různých forem bydlení pro sociálně znevýhodněné, zvýšení kvality a rozvoj kapacity služeb domovů pro seniory a další.

Projekt realizuje Centrum pro komunitní práci střední Čechy, kde jsou Hořovice hlavním partnerem. Financování projektu je poskytováno prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost v rámci EU. (Centrum pro komunitní práci, 2018)

Tabulka 10 – Seznam sociálních zařízení k 30. 11. 2022

Typ sociálního zařízení	Počet zařízení
Domovy se zvláštním režimem	1
Centra denních služeb	1
Domovy pro seniory	1
Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	1

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Kultura a sport

Město Hořovice nabízí celoročně kulturní akce a aktivity. Informace o těchto akcích a možnostech trávení volného času poskytuje Městské kulturní centrum Hořovice, pod které spadá Klub Labe, specializující se na menší hudební akce, Městská knihovna Ivana Slavíka a Společenský dům Hořovice. V areálu Starého zámku se nachází Muzeum Hořovicka, které je pobočkou Muzea Českého krasu. Kromě toho má město Hořovice čtyři divadelní spolky a centrum Domeček Hořovice.

Větší kulturní akce se zde pořádají především v letních měsících nebo na podzim. Z významnějších kulturních akcí se tady každoročně uskutečňuje Cibulový jarmark, Šemíkův memoriál nebo Vinobraní v nedalekých Kočvarech. V roce 2022 se zde pořádaly Slavnosti města Hořovice k výročí 700 let od založení. (Město Hořovice, 2023)

Hořovice nabízejí mnoho příležitostí pro sport, neboť disponují sportovní multifunkční halou, zaměřenou na více sportů, plaveckým bazénem s aquaparkem, zimním stadionem nebo také tenisovou halou.

Rozvoj města

Město Hořovice má zpracovaný Strategický plán rozvoje města Hořovice 2008–2025, který přijalo Zastupitelstvo města Hořovice usnesením č. 4/2008 dne 23. září 2008. Implementaci plánu plní Komise pro strategický rozvoj, která měla na počátku 24 členů. Dnes má komise pouze 9 členů včetně předsedy Aloise Macka. Aktualizace plánu se provádí každých 6 let. (Město Hořovice, 2008)

Na Strategický plán navazuje jako střednědobý rozvojový dokument Program rozvoje města Hořovice, který se vždy sestavuje na pětileté období. Ten formuluje cíle, opatření a rozvojové aktivity města. Z tohoto dokumentu je dále operativně tvořen Akční plán města Hořovice, který je určen pro následující dvouleté období. Na stránkách města lze najít pouze minulý Program rozvoje města Hořovice, tedy pro období 2015-2020, který obsahoval 58 projektových záměrů v projektovém zásobníku. (Město Hořovice, 2015)

Na názor ohledně Strategického plánu rozvoje města se postoj zastupitelů značně rozlišuje. Jedna ze zastupitelek ve vedení města na téma uvedla: „*Je nutný, neboť udává směr, kterým bychom se měli vydávat. Pravdou je, že se situace každým rokem mění, ale i tak vize města musí zůstat stejná, jinak se dále neposuneme.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Jiný radní naopak odpověděl: „*Nadbytečný, nepoužívaný a neplněný.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Bývalý zastupitel k tématu dodal: „*Za 12 let v zastupitelstvu jsem ho k ničemu nepoužil. Do čeho se bude investovat, záleží vždy na koalici, která s tím může hnout. Dále jsou důležité dotace, neboť bez nich může být plán sebelepší, ale nic se z toho neudělá.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Shrnutí sociodemografických údajů

Ve městě Hořovice žije téměř 7 000 obyvatel. Z dlouhodobého hlediska počet obyvatel města spíše stagnuje. V budoucnu lze však očekávat nárůst obyvatel. A to díky nově přistěhovalým, neboť jejich počet každým rokem stoupá, a masivní výstavbě bytů. Nejpočetnější skupinou jsou obyvatelé ve věku 15-64 let. Jejich podíl ve městě je více než 64 % z celkového počtu obyvatelstva. Průměrný věk občana Hořovic pomalu roste. Dále také přibývá počtu důchodců.

Dobrym ukazatelem podporujícím další rozvoj obce je narůstající počet bytů, kdy se jejich počet za poslední dekádu zdvojnásobil. Problémem je však malá obydlenost, neboť průměrný počet obyvatel na jeden obydlený byt se snížil o 55 %. V Hořovicích je přebytek volných pracovních míst jak v městě, tak i v jeho nedalekém okolí. Díky tomu je podíl nezaměstnaných osob pod průměrem republiky.

Poloha Hořovic je pro svůj region klíčová, neboť je centrem pro okolní obce. Problémem je však nedostatečná dopravní infrastruktura, která nedokáže zajistit plynulý provoz. Město Hořovice má dobrou základnu pro vzdělávání, ovšem v blízké budoucnosti bude muset vyřešit nedostatečnou kapacitu pro své žáky a studenty. Hořovice mají také výhodu v dostatečné a snadno dostupné zdravotnické péči. V posledních letech zde bylo také vynaloženo hodně investic do sportovní infrastruktury, a proto město nabízí mnoho sportovišť různého zaměření.

4.4 Hospodaření obce

4.4.1 Rozpočet města

Město Hořovice se v rámci finančního hospodaření řídí zákonem č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Při tvorbě rozpočtu se jako podklad využívá střednědobý výhled rozpočtu, který slouží pro střednědobé finanční plánování. Rozpočet se tvoří jako vyrovnaný. Podle Finančního odboru se jako další podklady pro tvorbu rozpočtu používají zejména: uzavřené smlouvy, dotace schválené smluvně před schválením rozpočtu poskytovatelem, dotace na státní správu podle schváleného státního rozpočtu, závěrečný účet z předešlého roku nebo očekávané skutečnosti. (Odbor financí města Hořovice, 2023)

V případě přebytku rozpočtu se částka využívá na úhradu dlouhodobého investičního úvěru města. Dále se zbylé finanční prostředky využívají v následujícím rozpočtovém roce pomocí 1. rozpočtového opatření. Přebytek je využit k úhradě mimořádných výdajů, se kterými nebylo počítáno. (Závěrečný účet města Hořovice, 2021)

Kontrolní výbor se pravidelně zabývá kontrolou rozpočtu města Hořovice podle měsíčního plnění rozpočtu. Přezkoumání hospodaření města Hořovice prováděl ve sledovaném období vždy Krajský úřad Středočeského kraje. Všichni tázaní zastupitelé se shodli, že preferují právě kontrolu příslušným krajským úřadem. (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Následující tabulka zobrazuje rozpočty města Hořovice za jednolitá léta ve sledovaném období.

Tabulka 11 – Schválené rozpočty města Hořovice (v tis. Kč)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Příjmy	150 229	223 270	212 200	198 825	170 000
Výdaje	148 366	234 170	186 375	188 000	171 175
Saldo	1 863	-10 900	25 825	10 825	-1 175

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Rozpočet města Hořovice v letech 2017-2021 vykazuje různé výsledky. V roce 2017 byl rozpočet téměř vyrovnaný s přebytkem 1 863 tis. Kč. V následujícím roce 2018 byl rozpočet schodkový s deficitem 10 900 tis. Kč z důvodu dlouhodobého úvěru na

rekonstrukci komunikace U nemocnice, který činil celkem 26 milionů Kč. Pro rok 2019 byl schválen rozpočet s přebytkem 25 825 tis. Kč, což bylo předmětem diskuse mezi zastupiteli, protože se objevily námitky ohledně snížení výdajů pro školství a investice. (Zápis ze zasedání zastupitelstva města Hořovice, 2018)

V roce 2020 byl opět přebytek, tentokrát ve výši 10 825 tis. Kč, kde přebytek měl být použit pro krytí úvěru města Hořovice. Za zmínku stojí průběh schvalování rozpočtu pro rok 2021, který finanční výbor nedoporučoval schválit. Jednalo se o téměř vyrovnaný rozpočet s deficitem 1 175 tis. Kč. Tehdejší předseda finančního výboru Ing. Jan Skopeček (ODS) se k bodu schválení vyjádřil: „*Tento rozpočet má velké nedostatky, jsou zde nízké investice, nižší příjmy, vysoké běžné výdaje. Je těžké odhadnout dopady covidové krize. Navržený objem investic je natolik nízký, že při rozsahu obhospodařovaného majetku města se jedná o jeho znehodnocování. Hospodaření města se bez strukturálních změn řítí do vážných problémů.*“ (Zápis jednání zastupitelstva, 2020)

Rozpočet byl však v zastupitelstvu i přes odpor opozičních zastupitelů schválen. Následující tabulka zobrazuje skutečné stavy rozpočtu za sledované období.

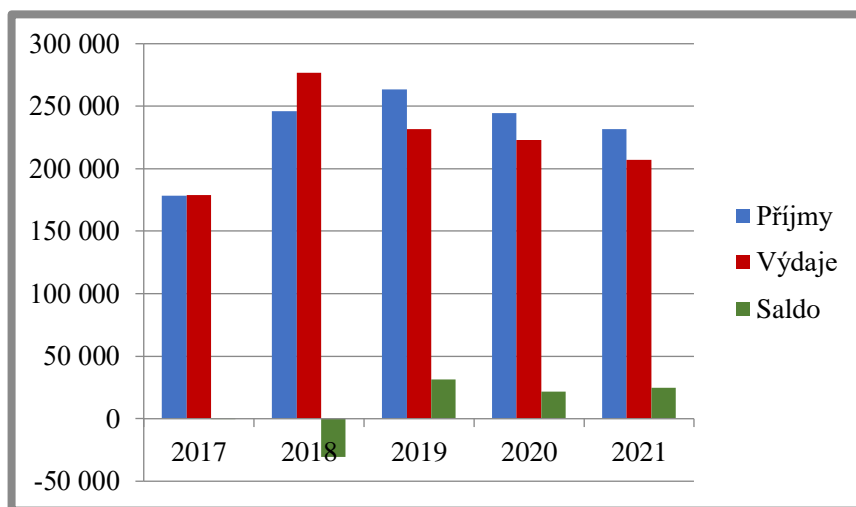
Tabulka 12 – Skutečný rozpočet města Hořovice (v tis. Kč)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Příjmy	178 224	246 265	263 221	244 417	231 642
Výdaje	178 695	276 821	231 666	222 968	207 085
Saldo	-471	-30 556	31 555	21 450	24 557

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Ve sledovaném období dosáhlo město Hořovice kladného hospodářského výsledku. Celkové příjmy činily 1 163 769 000 Kč a výdaje 1 117 235 000 Kč. Z dlouhodobého hlediska se tak jedná o vyrovnané hospodaření.

Graf 7 - Vývoj skutečného rozpočtu města Hořovice

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Ve sledovaném období byl rozpočet města Hořovice proměnlivý. V roce 2017 hospodařilo město Hořovice téměř vyrovnaně. V roce 2018 byl zaznamenán nárůst celkových příjmů o 38,16 % ale také celkových výdajů o více než 54 %. Za tímto zvýšením lze hledat především investiční činnost města. V roce 2019 došlo k dalšímu navýšení příjmů a to i přes snížení kapitálových příjmů o necelých 29 mil. Kč. K přebytku hospodaření došlo díky snížením výdajů na investice, neboť město bylo stále zatíženo úvěrem z minulého roku. V roce 2020 došlo k dalšímu snížení kapitálových výdajů na investiční činnost ve městě, kde výsledný přebytek hospodaření byl opět použit na dlouhodobý investiční úvěr města Hořovice. Rok 2021 přinesl další snížení jak příjmů, tak výdajů s kladným saldem hospodaření. (Závěrečné účty města Hořovice 2017-2021)

Hospodaření města lze na základě rozpočtu hodnotit jako vyrovnané a postupně zlepšující se. V roce 2018 se v Hořovicích uskutečnilo několik významných investičních akcí, které ovlivnily hospodaření následujících let. Dále je důležité zmínit, že v roce 2020 byl ukončen provoz skládky Hrádek, která přinášela do rozpočtu značný finanční příjem umožňující další investice do obce.⁵

⁵ Blíže k tomuto tématu v následující kapitole – Příjmy.

Na základě otázek k rozpočtu bývalý zastupitel uvedl: „*Vybudování sportovní haly, která nebyla pro Hořovice životně důležitá, beru jako investici minulého vedení do volebního výsledku. Je to sice hezké, ale využije ji pouze malá část obyvatel. Hořovice mají abnormálně velké sportovní zázemí na svou velikost. Bohužel náklady na provoz také něco stojí.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Současná zastupitelka ve vedení města k tématu hospodaření dodala: „*Jako nové vedení jsme na městě pouze 3 měsíce, takže podrobnosti rozpočtu teprve ladíme a seznamujeme se. V otázce ohledně minulých let nám ukáže čas, jak si minulé vedení vedlo. Vždycky je potřeba umět pracovat s tím co máte k dispozici.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Současný radní je v otázce ohledně hospodaření mnohem skeptičtější: „*Město nemá prostředky na udržení adekvátního stavu budov, komunikací a inženýrských sítí. Bez dotací se tu nezvládá vybudovat skoro nic. Jde především o rozvoj infrastruktury, školy, školek a komunikací. Z minulých let nám tu vedení zanechalo zanedbanou průběžnou údržbu, nevhodné investování do méně potřebných projektů např. umělá tráva pro Spartak Hořovice, revitalizace zeleně na sídlišti Višňovka, terminál autobusové náměstí nebo revitalizace Panské zahrady. Zde se mluví o desítkách milionů korun, které šli tam, kam chtělo pouze minulé vedení bez ohledu na potřeby občanů. Tohle jsou jen špatně mířené investice. Ani nemluví o převodu pozemků do MAS⁶ a následný prodej podílu v MAS za nevýhodnou cenu, předčasné zavezení skládky a nekontrolované ukládání odpadků. Tam je škoda v desítkách milionů. Město má velmi nevýhodné smlouvy zavazující na dlouhé období např. s AVE ohledně svozu odpadů, celá akce sběrný dvůr nebo budova č. 699⁷.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

⁶ Městská akciová společnost Hořovice, a.s. – prodej realit, pronájem realit, správa bytů, správa objektů, novostavby

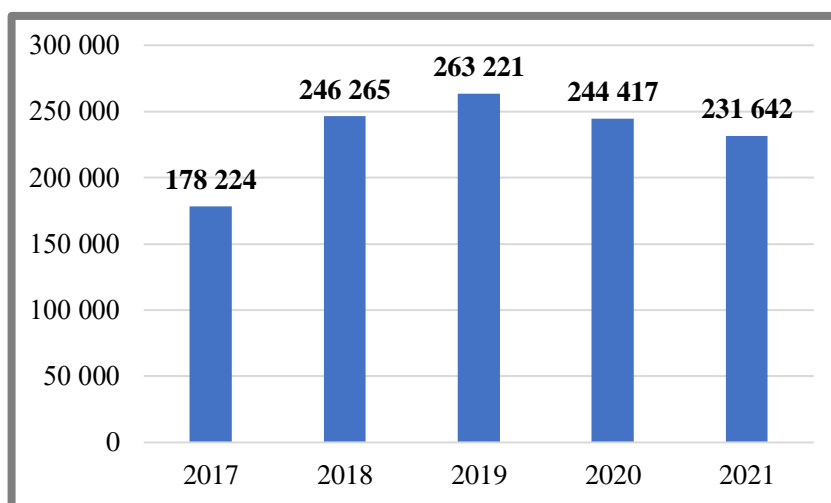
⁷Blíže k tomuto tématu v kapitole – Neefektivní hospodaření

4.4.2 Příjmy

Město Hořovice mělo nejvyšší příjmy v roce 2019 – 263,2 mil. Kč a nejnižší v roce 2017 – 178,2 mil. Kč.

Příjmy v roce 2018 vzrostly o 38,19 % a v roce 2019 o dalších 6,88 %. Poté příjmy začaly pomalu klesat, v roce 2020 o 7,14 % a v roce 2021 o 5,22 % oproti předchozímu roku. Přehled příjmů je zobrazen na Grafu č. 8.

Graf 8 – Celkové příjmy města Hořovice 2017 – 2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Příjmy města Hořovice lze dělit do čtyř hlavních kategorií: daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a dotace (investiční a neinvestiční). Tabulka č. 13 poskytuje detailní rozdělení kategorií příjmů za sledované období. Žádná z kategorií nevykazuje pravidelně rostoucí tendenci. Nejúspěšnějším rokem z hlediska příjmů byl rok 2019. Ve městě se podařilo prosadit několik velkých projektových záměrů, a příhodné podmínky pro růst vykazovala také ekonomika. Rok 2020 a zejména 2021 byly výrazně ovlivněny pandemií Covid-19. (Závěrečný účet města Hořovice 2021)

Daňové příjmy jsou pro město Hořovice nejvýznamnější, tvoří téměř 61 % z celkových příjmů za sledované období. Dotace jsou druhou nejvýznamnější složkou, ty tvoří 31 % z celkových příjmů. Nedaňové příjmy představují pouze 5 % a kapitálové příjmy 3 %, s výraznějším výskytem v letech 2018 a 2021.

Tabulka 13 - Příjmy města Hořovice podle třídy (v tis. Kč)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Daňové příjmy	122 517	136 777	156 144	146 272	143 577
Nedaňové příjmy	9 672	10 840	12 122	14 927	9 439
Kapitálové příjmy	2 423	29 355	443	137	7 132
Dotace	43 611	69 291	94 407	83 080	71 493
Celkem	178 224	246 265	263 121	244 417	231 642

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Daňové příjmy

Ve sledovaném období měly daňové příjmy proměnlivou hodnotu. Z dlouhodobého hlediska však přinášely městu každým rokem stabilně více než 120 mil. Kč. Daňové příjmy jsou tvořeny ze svěřených daní, sdílených daní, místních daní a ze správních poplatků. Následující Tabulka č. 14 obsahuje rozdělení daňových příjmů na základě druhu daně.

Tabulka 14 - Jednoduché dělení daňových příjmů ve městě Hořovice (v tis. Kč)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
daň z příjmů FO	24 434	28 171	31 438	29 865	28 115
daň z příjmů PO	20 486	20 464	22 713	18 923	24 526
DPH	39 301	47 025	49 599	49 405	58 686
poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	9 903	14 857	20 689	21 778	3 410
místní poplatky	3 309	3 389	3 953	3 233	4 427
správní poplatky	7 177	6 832	6 738	5 567	6 288
daň v oblasti hazardních her	10 143	8 073	11 406	9 207	9 702
daň z nemovitých věcí	7 764	7 966	9 608	8 294	8 423
Celkem	122 517	136 777	156 144	146 272	143 577

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Za sledované období byla nejvýznamnější daňovou příjmovou položkou pro město Hořovice - daň z přidané hodnoty (DPH), která tvořila téměř 35 % z celkových daňových příjmů. V průběhu sledovaného období vykazovala DPH růstovou tendenci s průměrným přírůstkem 8,63 %. Tento růst lze přičíst zavedení elektronické evidence tržeb a navýšení

podílů obcí v rámci RUD⁸ o 2,18 %. V roce 2020 došlo ke snížení hodnoty DPH kvůli vládním opatřením a restrikcím souvisejícím s Covidovou pandemií. (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2020)

Více jak pětina ze všech daňových příjmů je tvořena daní z příjmů fyzických osob. Tento druh daně je dále členěn na daň placenou plátcí, daň vybíranou srážkou a daň placenou poplatníky. Nejdůležitějším příjmem pro město je daň z příjmů fyzických osob placenou plátcí. Průměrně tato daňová položka tvoří přes 80% daně z příjmů fyzických osob. Nejvyšší příjem z této daně byl v roce 2019, kdy město získalo 31,4 mil. Kč.

Necelých 16 % všech daňových příjmů tvořila daň z příjmů právnických osob, včetně daní za obce. V roce 2020 došlo k poklesu daně z důvodu Covidových restrikcí. Rok 2021 přinesl zvýšení příjmu z daně o 30 % na nejvyšší hodnotu 24,5 mil. Kč.

Podstatným daňovým příjmem pro město Hořovice také byly poplatky v oblasti životního prostředí. Do této kategorie spadá poplatek za uložení odpadů. Skládka Hrádek přinášela městu každý rok značný finanční příjem, který byl nejvyšší v roce 2020 s hodnotou 21,7 mil. Kč. V tomto roce tvořily poplatky v oblasti životního prostředí téměř 20 % z daňových příjmů. Na konci roku 2020 byla skládka uzavřená, protože byla kapacita naplněna. Současný radní k tématu skládky uvedl: *„Pro město byla skládka nevýhodná. Plnění smlouvy bylo městem nekontrolované a zaplnila se mnohem dříve, než byl původní plán. Starosta tehdy sliboval bezplatný odvoz odpadu do roku 2024. Bohužel AVE tam dováželo z celé republiky, a tak už v roce 2019 bylo v zastupitelstvu protlačeno její navýšení o dalších 70 metrů. Z pohledu financí to přineslo rychlé peníze v minulém volebním období, ale teď budou narůstat výdaje za ukládání odpadu v blízké budoucnosti.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Místní poplatky tvořily za sledované období pouhých 2,60 % z daňových příjmů. Podrobný rozpis a výše místních poplatků ve městě Hořovice je uveden v Příloze č. 5.

Všichni současní zastupitelé se shodli, že současná výše poplatků je nedostačující a budou se muset v budoucnu navýšit. (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

⁸ Rozpočtové určení daní

Nedaňové příjmy

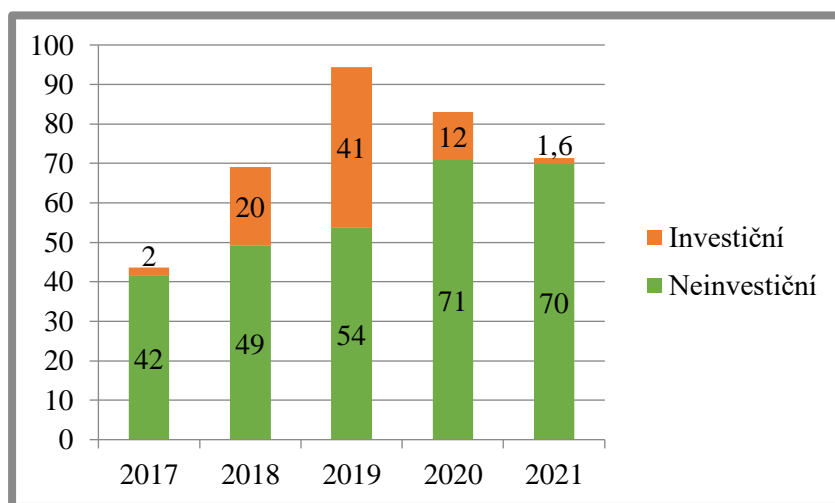
Nedaňové příjmy města Hořovice tvořily ve sledovaném období necelých 5 %. Nejvyšší hodnotu měli nedaňové příjmy v roce 2020, kdy dosáhla jejich výše 14,9 mil. Kč. Následující rok hodnota klesla o 36,7 %. Za tímto snížením stojí příjmy z vlastní činnosti města, které se snížily z 5 mil. Kč na 1,6 mil Kč. V Závěrovém účtu města Hořovice pro rok 2021 se neuvádí důvod tak výrazného snížení.⁹

Dotace

Jak bylo řečeno, dotace jsou důležitou příjmovou složkou pro obce. U většiny obcí je tak další rozvoj závislý právě na výši dotací. Dotace představovaly pro město Hořovice za sledované období celkem 31 % ze všech příjmů. Rozdělují se na základě účelu, tedy na investiční a neinvestiční.

Rozložení dotací podle účelu znázorňuje Graf č. 9.

Graf 9 – Přehled obdržených dotací města Hořovice (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Z grafu lze vyčíst postupný nárůst neinvestičních dotací. V roce 2020 obdrželo město Hořovice o 31 % více neinvestičních dotací než v roce 2019. Jejich výše zůstala

⁹ Na základě přehledu o příjmech města Hořovice na MONITORU MF ČR, jsou dosavadní příjmy z vlastní činnosti za 11 měsíců v roce 2022, opět na výši přesahující 5 mil Kč. Je tedy možné, že tyto příjmy byly v roce 2021 také ovlivněny opatřeními a restrikcemi vlády v rámci Koronavirové krize.

téměř stejná i následující rok, tedy v roce 2021. Do neinvestičních dotací se počítají například příspěvky na státní správu (28,4 mil. Kč v roce 2020) nebo dotace v sociální oblasti (5 mil. Kč v roce 2020). (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2020)

Investiční dotace jsou závislé na více faktorech, jako například na politické vůli v obci, zařazení titulu dotace, specifikace projektu, prioritní oblasti nebo také na rozpočtu obce jako takovém (Záruba, 2014, s. 39).

V roce 2017 byla nejvýznamnější investiční dotace od Středočeského kraje, která byla prvotně určena jako pomoc s náklady vzniklými po krupobití. Při té příležitosti byla provedena rekonstrukce Klubu Labe. Celková výše investičních dotací byla 2 mil. Kč.¹⁰ (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2017)

V roce 2018 dokázalo město Hořovice sehnat desetkrát vyšší hodnotu investičních dotací, tedy 20 mil. Kč. Podstatným investičním projektem, na který byla obdržena dotace, byla realizace původní vestavby 2. Základní školy a gymnázia v hodnotě 15 mil. Kč a revitalizace rybníka Valcverk ve výši necelých 3 mil. Kč. (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2018)

Ve sledovaném období obdrželo nejvíce investičních dotací město Hořovice v roce 2019 v celkové výši 41 mil. Kč. V tomto roce bylo uskutečněno několik významných projektů, jako revitalizace lesoparku „Dražovka“, obnova sídelní zeleně „Višňovka“, zateplení společenského domu nebo dokončení vestavby na budově 2. Základní školy a gymnázia (dalších 12,7 mil. Kč). Město také obdrželo dotaci na modernizaci IT systému Městského úřadu ve výši 10 mil. Kč nebo dotaci na „Sběrný dvůr“ ve výši 7 mil. Kč. (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2019)

Rok 2020 byl v rámci získaných investičních dotací o něco horší, neboť město získalo „pouze“ 12 mil. Kč na dotačních titulech. Za zmínku stojí především dotace na zajištění kybernetické bezpečnosti ve výši 5,6 mil. Kč. Dále se zde započítalo doplacení necelých 5 mil. Kč na revitalizaci rybníku Valcverk. (Závěrečný účet města Hořovice pro rok 2020)

¹⁰ Nízká výše investičních dotací je ovlivněna předchozím rokem, kdy město Hořovice obdrželo dotaci ve výši 35 mil. Kč na sportovní halu. (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2016)

Nejméně investičních dotací získalo město Hořovice v roce 2021. Z větších dotací stojí za zmínku pouze dotace na rekonstrukci domu pro seniory „Na Výsluní“ v hodnotě 1 mil. Kč. (Závěrečný účet města Hořovice pro rok 2021)

Současná zastupitelka ve vedení města k problematice dotací uvedla: *„Výhodou dotací je, že se díky nim dokáže udělat spousta věcí rychleji, než kdybychom investovali pouze z vlastních prostředků. Problémem je však zdlouhavost celého procesu. Hledáme dotace a projekty, kde se dá. Myslím, že v dnešní době jsou dotace naprostým základem dalšího rozvoje v obci. Co se týče dotací od státu, tak pro některé oblasti by měli být příspěvky ve vyšších částkách, například na státní správu. Peníze pro obce jsou téměř vždy nedostačující.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Současný radní k tématu dotace uvedl: *„Některé projekty se bez dotací neobejdou. Město není schopno financovat větší investiční akce samo. Bohužel dotace svádí investovat do nepotřebného. Vždy je důležité zvážit, zda se investice vyplatí. Je zbytečné postavit něco, co nikdo pořádně nevyužije. Zde v Hořovicích se vše dělá pozdě, například o rekonstrukci některého majetku se zde začíná teprve diskutovat, až když je to v naprosto katastrofálním stavu. Dále je nutné počítat s rizikem neproplacení dotace.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

4.4.3 Výdaje

V tabulce č. 15 je znázorněn rozdíl mezi schválenými a skutečnými výdaji v procentech ve městě Hořovice. V celém sledovaném období převyšovaly skutečné výdaje vždy plánovaný rozpočet na začátku kalendářního roku. Průměrně dosahovaly skutečné výdaje o 20,5 % více než plánovaná hodnota. Město Hořovice tedy při plánování dlouhodobě podhodnocuje své výdaje. Největší nárůst skutečných výdajů v porovnání s plánovanými výdaji byl zaznamenán v roce 2019, kdy skutečná výše výdajů přesáhla plánovanou hodnotu o necelých 25 %.

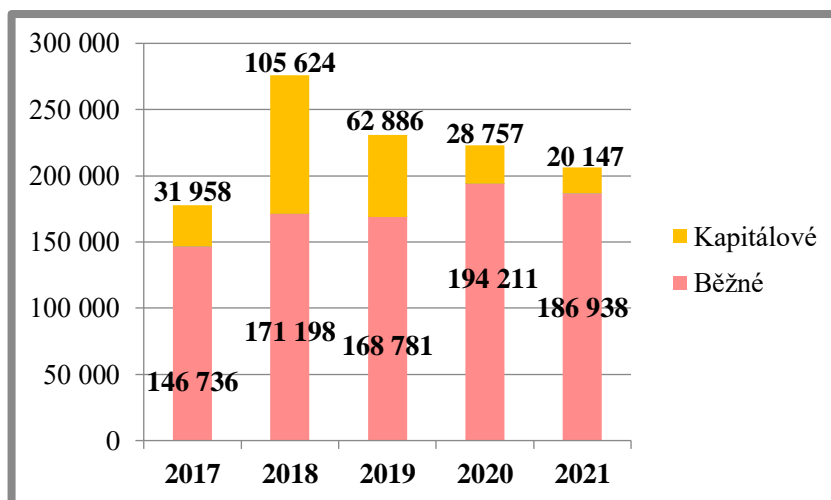
Tabulka 15 - Rozdíl mezi schválenými a skutečnými výdaji ve městě Hořovice (v tis. Kč)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Schválené	148 366	234 170	186 375	188 000	171 175
Skutečné	178 695	276 821	231 666	222 968	207 085
Rozdíl	+20,44 %	+18,21 %	+24,30 %	+18,60 %	+20,98 %

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Graf č. 9 ukazuje rozdělení výdajů města Hořovice podle účelu na běžné a kapitálové výdaje za sledované období. Výdaje měly proměnlivé hodnoty. Nejvyšší hodnotu 276,8 mil. Kč zaznamenaly výdaje v roce 2018. Od té doby celkové výdaje obce klesají.

Graf 10 - Rozdělení výdajů města Hořovice podle účelu (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Běžné výdaje jsou výdaje na průběžné provozní náklady obce, které se každým rokem opakují. Jejich výše je velmi proměnlivá. Z dlouhodobého hlediska však běžné výdaje rostou. V roce 2020 dosáhly nejvyšší hodnoty, a to 194,2 mil. Kč. V rámci podílu na celkových výdajích měly od roku 2019 pravidelnou stoupající tendenci. V roce 2021 představovaly téměř 90,27 % z celkových výdajů obce. Tabulka č. 16 dále uvádí podíl jednotlivých kategorií výdajů na celkových výdajích města.

Tabulka 16 - Podíl běžných a kapitálových výdajů (v %)

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Kapitálové výdaje	17,88	38,16	27,14	12,90	9,73
Investiční dotace	82,12	61,84	72,86	87,10	90,27

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Kapitálové výdaje jsou investicemi do rozvoje obce s dlouhodobějším charakterem. Průměrně tvořily 21 % z celkových výdajů, s nejvyšší hodnotou v roce 2018, kdy tvořily více než 38 % z celkových výdajů. Jejich výše byla 105,6 mil. Kč. Od té doby měly kapitálové výdaje sestupnou tendenci a v roce 2021 tvořily pouhých 9,73 % z celkových výdajů. Investiční činnost se z finančního pohledu výrazně utlumila.

Tabulka 17 - Podíl investičních dotací na kapitálových výdajích ve městě Hořovice

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Kapitálové výdaje	31 958	105 624	62 886	28 757	20 147
Investiční dotace	2 010	20 220	40 720	12 170	1 660
Podíl	6,29 %	19,14 %	64,75 %	42,32 %	8,24 %

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Tabulka č. 17 zobrazuje podíl kapitálových výdajů, který byl financován z investičních dotací. Tento podíl ukazuje, jak úspěšné bylo město v získávání dotací pro své investiční projekty. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2019, kdy bylo 64,75 % kapitálových výdajů hrazeno z investičních dotací. Průměrná hodnota tohoto

ukazatele v sledovaném období byla 28,14 %. Až na rok 2019 platí tvrzení, že v případě růstu investičních dotací, rostou také kapitálové výdaje a naopak.

Na otázku, kdo určuje investiční priority ve městě, odpověděli zastupitelé odlišně. Současný radní uvedl: „*Město má v šuplíku připravené různé projekty, které čekají na svou šanci. O tom, jaké projekty se zrovna vytáhnou a uskuteční, rozhoduje samozřejmě vedení města. Myslím tím, že se jedná o jednoho, nebo dva lidi, kteří mají vliv na ostatní členy koalice a dokážou tak ovlivnit většinu, která je vždy potřebná. Taky se čeká na vhodný dotační titul, ale některé menší projekty lze realizovat i bez nich.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Současná zastupitelka ve vedení města uvedla: „*My se snažíme vše diskutovat na zastupitelstvu a schvalujeme věci každý sám za sebe. Každý zastupitel, nebo radní, obdrží všechny dostupné dokumenty k jednotlivým bodům 14 dní předem, aby si je mohl nastudovat, případně přizveme na zastupitelstvo někoho, kdo danému tématu rozumí více. Bohužel ne všichni zastupitelé jsou na zasedání připravení, to se bohužel týká také některých radních, což mě opravdu mrzí.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Bývalý zastupitel uvedl: „*Nemohu říci, jak je to dnes, ale za ty roky v zastupitelstvu to bylo vždy stejné. Hlavní slovo měl starosta, jako nejsilnější člen koalice. Z jeho pozice lze na jednání v případě dvou podobných projektů prosadit určitý z nich. Berte to tak, že ty poslední dvě volební období¹¹, vypadaly jak ve školce. Koalice si schválila vše, co si navrhla. Na pracovním jednání jsem byl jako zastupitel pouze dvakrát. Za mě k ničemu nejsou, pokud koalice nechce opravdu jednat.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

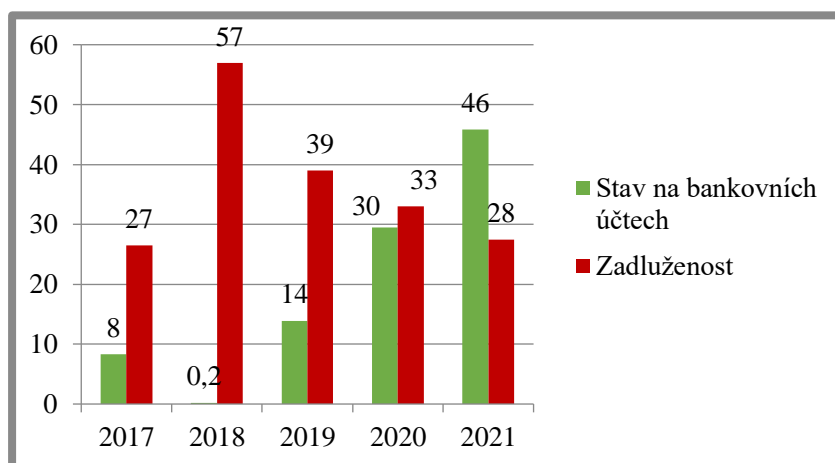
¹¹ Tj. 2014–2022

4.4.4 Dluhy města Hořovice

Městu Hořovice se úspěšně daří od roku 2018 snižovat svůj dluh a zároveň navyšovat své finanční prostředky na BÚ. V roce 2018 mělo město dluh ve výši 57 mil. Kč, zároveň disponovalo pouze 212 tis. Kč na svých bankovních účtech. Nejlepší finanční situace byla zaznamenána v posledním roce sledovaného období, tedy v roce 2021. V této době byl dluh města snížen na 28 mil. Kč a stav na bankovních účtech města vzrostl na 46 mil. Kč.

Následující Graf č. 10 zaznamenává vývoj celkové zadluženosti města Hořovice v porovnání se stavem finančních prostředků na BÚ ve městě Hořovice.

Graf 11 - Vývoj zadlužení ve vztahu se stavem finančních prostředků na BÚ ve městě Hořovice (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Skokový nárůst dluhu byl zapříčiněn již zmíněným úvěrem 46 mil. Kč na rekonstrukci ulice K Nemocnici.¹² Z půjčené částky však bylo 27 mil. Kč použito na splacení starého dlouhodobého úvěru, který město Hořovice splácelo od roku 2009, kdy byl tento úvěr použit na financování opravy mateřské školky a bazénu v Hořovicích. (Závěrečný účet města Hořovice za rok 2018)

Na základě grafu lze říci, že město Hořovice od roku 2018 podniká kroky ke zlepšení své finanční situace. Tento proces je však dlouhodobý, neboť město dokázalo za 4 roky splatit pouze necelou polovinu dlouhodobého úvěru. Na druhou stranu se na BÚ

¹² Úvěr ve výši 46 mil. Kč je jediným cizím zdrojem města Hořovice. (MONITOR MF ČR, 2022)

obce promítnulo opatrnější hospodaření a snížená investiční činnost, protože město momentálně disponuje více jak 46 mil. Kč na svých bankovních účtech.

4.4.5 Monitoring hospodaření

Následující tabulka zobrazuje vypočtené hodnoty vybraných ukazatelů SIMU za období 2017–2021. Monitoring hospodaření slouží jako nástroj Ministerstva financí pro kontrolu hospodářské situace obce.

Tabulka 18 - Vybrané ukazatele SIMU 2017-2021

Rok	2017	2018	2019	2020	2021
Pravidlo rozpočtové odpovědnosti v %	14,52	27,85	17,40	14,30	11,16
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům v %	7,60	8,53	5,53	4,46	3,71
Celková likvidita	0,81	0,51	2,18	4,17	7,38

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Pravidlo rozpočtové odpovědnosti se upozorňuje včas na zadlužení obce. Obec se nesmí dostat přes hranici 60 % podílu dluhu vůči průměrnému příjmu za poslední 4 roky. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2018 díky zvýšené investiční činnosti ve městě. Celková likvidita a podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům spolu úzce souvisí. *Celková likvidita* by měla být nižší než 1 a současně *podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům*¹³ by měl být nižší než 25 %. V letech 2017 a 2018 mělo město Hořovice nižší hodnotu celkové likvidity¹⁴ než je minimální doporučená hranice. Od roku 2019 však hodnota celkové likvidity roste díky úspornějšímu hospodaření města.

Vyšší míra rizika hospodaření v obci je považována v případě překročení všech tří monitorujících ukazatelů současně. (MF ČR, 2023) Městu Hořovice tak z dlouhodobého hlediska nehrozí žádné riziko v rámci hospodaření. Informativní ukazatele SIMU 2017–2021 jsou uvedeny v Příloze 3.

¹³ Město Hořovice mělo k 1. 9. 2022 celkem 780 mil. Kč v celkových aktivech. (MONITOR MF ČR, 2022)

¹⁴ Nově označované jako běžné likvidity.

4.4.6 Indikátory rozpočtového opatření

Ukazatele slouží pro hodnocení hospodaření municipalit. Hodnotící indikátory jsou vypočítány za sledované období 2017–2021. Pro práci byly vybrány pouze některé z indikátorů, které se týkají rozpočtového opatření. Tabulka č. 19 obsahuje vypočítané indikátory za sledované období a z nich vypočtené průměrné hodnoty.

Tabulka 19 - Hodnotící indikátory rozpočtového opatření ve městě Hořovice

Indikátory hodnotící rozpočtové hospodaření	2017	2018	2019	2020	2021	Průměr
Rozpočtové saldo v %	-0,26	-12,41	11,99	8,78	10,60	3,74
Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech v %	15,52	12,88	23,99	16,33	19,46	17,64
Celkové konsolidované výdaje na běžných příjmech	1,03	1,41	1,04	0,96	0,93	1,07
Přijaté transfery na kapitálových výdajích v %	6,57	19,14	64,76	43,86	8,24	28,51
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech v %	75,53	71,86	64,13	66,08	69,14	69,35

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Rozpočtové saldo (RS) – Hodnota indikátoru je 3,74 %. Hospodaření lze tedy považovat za vyhovující, neboť se jedná o mírný přebytek rozpočtu.

Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech (SBR) – Hodnota indikátoru ukazuje, že město Hořovice má zdravé hospodaření. Nicméně město by mělo být opatrné v případě dalšího růstu běžných výdajů.

Celkové konsolidované výdaje na běžných příjmech (KVBP) – Hodnota indikátoru je 1,07. Město Hořovice je tak mírně závislé na investičních transferech a kapitálových příjmech.

Přijaté investiční transfery na kapitálových výdajích (TRKV) – Hodnota indikátoru je 28,51 %. Jedná se tedy o vysokou závislost na přijatých transferech v případě

realizace investic. Zde je nutné připomenou přebytkové hospodaření a sníženou investiční činnost ve městě. Ta zapříčiňuje nižší kapitálové výdaje vyšší podíl investičních dotací.

Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech (VPCP) – Město Hořovice je velmi závislé na transferových příjmech, což je zobrazeno hodnotou indikátoru 69,35 %. Pokud by město neprovádělo přebytkové hospodaření, tak by se tato závislost mohla stát velkým rizikem v dlouhodobém horizontu rozvoje.

4.4.7 Neefektivní hospodaření města Hořovice

Následující téma kapitola jako náhled do politických rozhodnutí, která mohla mít negativní dopad na hospodaření města a také na jeho rozvoj. Tato kapitola se opírá o rozhovory s představiteli města a rozboru místních periodik.

Skládka Hrádek

Jak již bylo zmíněno, skládka Hrádek významně přispěla ke zvýšení finančních prostředků města v rádech desítek milionů korun. V roce 2019 schválilo zastupitelstvo rozšíření skládky a umožnění přijímání odpadu z obcí mimo SO ORP Hořovice. Na tento krok zareagoval Spolek Horovize vytvořením petice, která získala více než 1 800 podpisů proti rozšíření skládky. Nicméně rada města nakonec dne 12. 12. 2019 udělila společnosti AVE CZ souhlas s rozšířením skládky.

Bývalý zastupitel k tématu skládky uvedl: *„V té době jsme nemohli nic dělat. V opozici nás bylo 9 a starosta jasně kontroloval zbytek zastupitelstva. Někdy to bylo až komické, neboť při hlasování někteří čekali, jak bude hlasovat on a až pak se doslova přizpůsobili. I přes nepříznivé volby v roce 2018 koalice dokázala nějakým zázrakem udržet vedení. Každé zastupitelstvo jsme se kvůli něčemu hádali. Nebylo to dobré období. Skládka tak nebyla vůbec v našich rukou a takhle to dopadlo. Přesně nevím kolik milionů je škoda, ale bude to dost.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osoby, 2023)

Současná zastupitelka ve vedení uvedla: *„Smlouva s AVE byla velice nevýhodná a to, že firma je nyní vyšetřována Policií ČR, mluví za vše. Město mohlo mít další milióny korun, kdyby bývalé vedení kontrolovalo, co se tam děje. Otázkou zůstává, jestli o tom věděli nebo ne.“* (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Podle deníku iDNES.cz zahájila Národní centrála proti organizovanému zločinu (NCOZ) trestní stíhání proti firmě AVE CZ za krácení daní kvůli nakládání s odpady. Celková škoda se pohybuje ve výši 3,76 miliard korun. Hořovice údajně přišly kvůli neodvedení poplatků o 33 milionů korun. Nyní se celou věcí zabývá příslušný soud. (iDNES.CZ, 2022)

Dům č. 699

Jedná se o rozhodnutí, které dne 29. 8. 2002 schválilo zastupitelstvo města Hořovice, přesněji smlouvu o uzavření budoucí kupní smlouvy domu č. 699. Město Hořovice koupilo v roce 2001 od soukromých vlastníků pozemek včetně nemovitosti za 9 mil Kč.

Jako nový vlastník získalo dotaci od MMR ve výši 7,2 mil Kč na rekonstrukci, díky které v domě č. 699 vzniklo 25 sociálních bytů a nová restaurace. Dotace byla zajištěna zástavním právem na 20 let ve prospěch českého státu nepřevést nemovitost na jiného vlastníka.

Zmiňovaného dne 29. 8. 2002 uzavřelo za nejasných okolností město Hořovice budoucí kupní smlouvu, kde je město Hořovice jako „budoucí prodávající“ a bývalí vlastníci nemovitosti jako „budoucí kupující“ a to na nemovitost č. 699. Prodej měl být uskutečněn nejpozději do 28. 12. 2022 za smluvní kupní cenu „10 000 Kč“. Smlouva dále obsahuje, že pokud zaviněním ze strany města Hořovice nedojde k uzavření této kupní smlouvy, musí město zaplatit smluvní pokutu ve výši 17 mil Kč.

Podle této smlouvy má tedy město povinnost nemovitost, která byla pořízena za 9 mil. Kč, prodat za částku 10 000 Kč. Město se tedy má „zastřelit“, tedy prodat nemovitost za 10 000 Kč, nebo „oběsit“, tedy zaplatit smluvní pokutu 17 mil. Kč. (JUDr. Jaroslav Ortman, 2022)

Nyní je celá věc v řešení advokátní kanceláře zastupující město Hořovice, neboť o této „časované bombě“ údajně nikdo ze současného zastupitelstva nevěděl.

Sběrný dvůr

Na základě soukromé emailové komunikace byl autorovi práce zaslán Podnět k projednání kontrolního výboru města Hořovice, který se zabýval pronájmem plochy ke zřízení sběrného dvora pro občany Hořovic a okolí. Podnět tak mohl být použit jako podklad interních informací.

Podle tohoto podnětu, je smlouva o výstavbě sběrného dvora na území soukromé firmy uzavřená tak, aby skrývala cílený profit uvedené společnosti.¹⁵ Smlouva zavazuje město Hořovice o zřízení sběrného dvora na soukromém pozemku společnosti na 50 let. Roční poplatek za právo stavby je 479 160,- Kč. Město Hořovice tedy za celou dobu zaplatí pouze za pronájem 23 958 000,- Kč dané společnosti. Ve smlouvě je dále uvedeno, že majitel pozemku má právo navyšovat každoročně částku o inflaci. Na předchozím zastupitelstvu bývalý vedoucí Finančního odboru potvrdil, že v případě navýšení inflace o 6 % se již jedná o částku přesahující hodnotu 50 mil. Kč.

Podnět se dále poukazoval na způsob uzavření této smlouvy, neboť téma potřeby sběrného dvora bylo známo již delší dobu. Přímo zde odkazuje na záměrnou změnu územního plánu obce tak, aby dříve plánované pozemky nemohly být využity k výstavbě sběrného dvora na vlastním pozemku obce. Jako protinávrh podávali opoziční zastupitelé umístění sběrného dvora ke skládce Hrádek, kterou město v té době zřizovalo. V posledním odstavci autoři podnětu [Eva Kaufmanová (ODS) a Věra Veverková (Hořovice)] uvádějí: „*Věříme, že kontrolní výbor veškeré námi uváděné údaje projedná a zaujme patřičné stanovisko, aby bylo zabráněno korupčnímu jednání ve prospěch ekonomické lobby a poškozeno město do budoucna.*“ (Veverková, V., osobní komunikace, 16. 2. 2021)

I přes veškerou snahu opozičních zastupitelů byl nakonec pronájem schválen a sběrný dvůr města Hořovice je nyní na soukromém pozemku cizí společnosti. Podle rozhovoru se zastupitelkou se situace zlepšila: „*Na zřízení dvora byla z části využita dotace, takže je to v režimu udržitelnosti do roku 2026. Majitelé pozemku přistoupili na náš požadavek po skončení této lhůty upravit dodatkem ke smlouvě smluvní podmínky, a to příznivějším způsobem pro město.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

¹⁵ Statek Hořovice s.r.o.

Prodej podílu – Městská akciová společnost Hořovice a.s.

Městská akciová společnost Hořovice a.s. je stavební firmou, která zajišťuje stavbu domů a bytů v Hořovicích. Město Hořovice vlastnilo 34 % podíl v této firmě a probíhala zde jistá spolupráce mezi většinovým vlastníkem společnosti a městem. Na základě Evropské databanky měla společnost v roce 2021 obrát mezi 30–60 mil. Kč. (Evropská databanka, 2023)

Dne 31. března 2021 proběhlo první zasedání zastupitelstva v daném roce, na kterém se schvaloval prodej výše uvedeného podílu ve společnosti. Částka, za kterou se měl podíl prodat, byla 5,5 mil. Kč. Kupující podílu byla společnost CONSTRUKCTION TEAM s.r.o. Ta je členem holdingu AKESO a.s., který vlastní a provozuje již zmiňovanou hořovickou nemocnici. Na základě zápisu proběhla k tomuto bodu velmi dlouhá diskuse, která byla tvořena především otázkami opozičních zastupitelů směrem ke starostovi města jako hlavního iniciátora prodeje.

Na základě zápisu ze zasedání, byl hlavní problém 5 let starý znalecký posudek, který byl vypracován v roce 2016, a jeho hodnota tedy neodpovídala v té době cenové relaci. Starosta hájil zájem prodeje tím, že zákon neukládá povinnost nového znaleckého posudku, a ocenění podílu a ocenění nemovitostí ve společnosti je značný rozdíl. Dále že se již nemusí najít nový kupující podílu a město z toho nezíská zmiňovanou částku. Navíc v rámci prodeje je nabídnuto, že v případě převedení podílu do 3 měsíců, bude městu ze společnosti zpět darována budova Mohykána¹⁶.

Jeden ze zastupitelů dodal: *Vážím si NH Hospital a.s., ale tento prodej vzbudí nevoli občanů Hořovic. Ocenění bylo provedeno na základě posudku z roku 2016 s tím, že byly oceněny akcie města. Ty jsou v podstatě bezcenné, veškerý vliv má pouze majoritní vlastník. Je to chyba vedení města z roku 2007. Budova Mohykána je dnes tak zdevastovaná, že zmíněných 5 mil. Kč bude stačit akorát na demolici a odstranění. Nemovitosti v majetku MAS představují hodnotu více než 80 milionů Kč., proto si myslím, že věc si zaslouží větší diskusi a nový posudek.* (Zápis ze zasedání zastupitelstva, 2021)

¹⁶ Pozn. autora: jedná se o starou velkou budovu na okraji města, ke které je vázán velký pozemek. Dříve zde měli sídlo Skauti a různé kroužky pro děti. Dnes je budova zavřená a v dezolátním stavu.

Finanční výbor doporučil prodej, neboť „*město se dlouhodobě o podíl nestará a je neschopno hájit zájmy ve společnosti*“, pouze však za předpokladu, že bude vypracován nový znalecký posudek. (Zápis ze zasedání zastupitelstva, 2021)

Na jednání byl také přítomen advokát z externí advokátní kanceláře zastupující město Hořovice. Zastupitelé se na něj několikrát obraceli s postupem ohledně znaleckého posudku. Jeho odpověď byla vždy stejná: „*Smlouva je připravená tak, aby byla pro město Hořovice maximálně bezpečná. Zastupitel má povinnost se rozhodovat jako řádný hospodář a je jen na něm jak rozhodne. Není však nařizováno mít ke všemu znalecký posudek.*“ (Zápis ze zasedání zastupitelstva, 2021)

Samotné hlasování dopadlo velmi zajímavě. „PRO“ hlasovala celá koalice, tedy 12 členů zastupitelstva. Z pohledu opozice se 8 zastupitelů „ZDRŽELO“ hlasování. Pouze jediný zastupitel hlasoval proti.

Bývalý zastupitel k tomuto uvedl: „*Budu se opět opakovat, jednání probíhala vždy stejně, koalice si přizvala na zasedání několik odborníků v oboru a všechny dotazy se směřovaly na ně. Samozřejmě vždy měli všechno „ošetřené“ takže tam nebyl žádný prostor ke změně. Dále k tomu mohu jen říct, že škoda je opravdu vysoká, neboť podle mého názoru jen majetek v MASu přesahoval 100 mil. Kč., a navíc rok před prodejem jsme jako zastupitelstvo převedli městské pozemky do této společnosti. Nemohu říci, jestli v té době starosta věděl o tom, že se podíl bude prodávat.*“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Nejmenovaný zastupitel dále podotkl, že jako jediný hlasující proti, byl na konci roku 2022 předvolán Policí ČR na výslech ve věci Prodeje podílu MAS, která se údajně touto kauzou zabývá.

4.5 Komparace výdajů určených na rozvoj obce

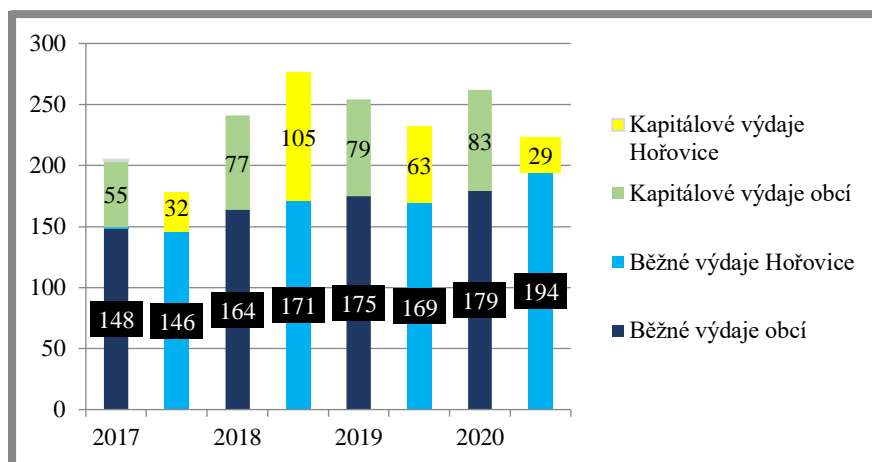
Na základě výzkumu Kameníčkové (2022), byla provedena komparace financování investic města Hořovice spolu s průměrem obcí České republiky, mimo hlavního města Prahy. V komparaci byla z důvodu přínosu pro práci využita data pouze v rozmezí let 2017–2020.

Struktura výdajů

Graf č. 12 porovnává město Hořovice se zbytkem obcí v České republice vzhledem k celkovým výdajům. Běžné výdaje výrazně kolísaly, ale hodnoty města Hořovice se téměř shodovaly s průměrem obcí. V roce 2020 však běžné výdaje města Hořovice překročily průměr obcí o 15 mil Kč.

Kapitálové výdaje průměru obcí rostou pravidelně. Od roku 2017 se zvýšily o 18 milionů Kč. Město Hořovice však vykazuje opačnou tendenci. V prvním roce sledování mělo město Hořovice kapitálové výdaje o 23 mil. Kč nižší než průměr obcí. Následující rok naopak město Hořovice investovalo o 28 mil. Kč více, než byl průměr obcí. Od té doby se kapitálové výdaje města Hořovice postupně snižovaly. V roce 2020 město Hořovice mělo o 54 mil. Kč nižší kapitálové výdaje, než byl průměr obcí v ČR.

Graf 12 - Komparace struktury výdajů mezi průměrem obcí ČR a městem Hořovice (v mil. Kč)

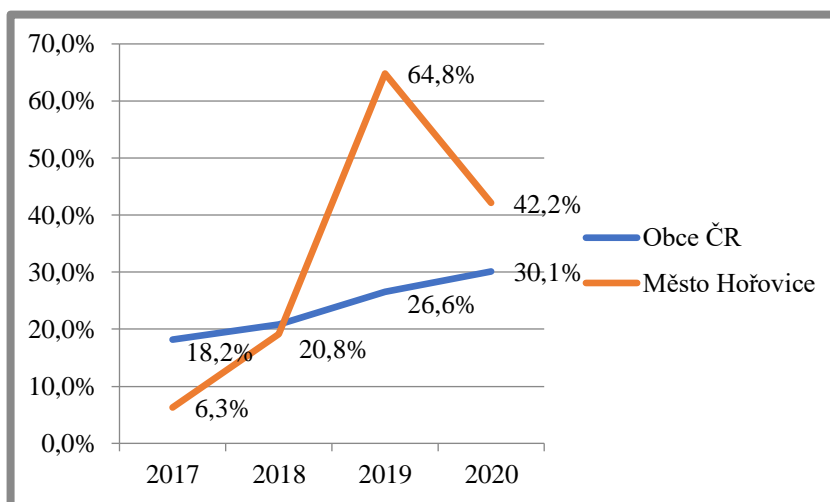

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Podíl dotací na investicích

Podíl dotací na investicích obcí v ČR průměrně roste a za sledované období se zvýšil o téměř 12 %. Nicméně město Hořovice vykazuje v této oblasti velkou fluktuaci. Je důležité brát v úvahu, že se zde mohou promítnout větší investiční projekty, které mohou být naplánovány několik let dopředu. V průměru však město Hořovice získalo za sledované období na své investiční projekty o 10 % více finančních prostředků pomocí dotačních titulů, než je průměr obcí v ČR a to především díky roku 2019. Následující Graf č. 13 zobrazuje komparaci podílu dotací na investicích.

Graf 13 - Komparace podílu dotací na investicích mezi obcemi ČR a městem Hořovice

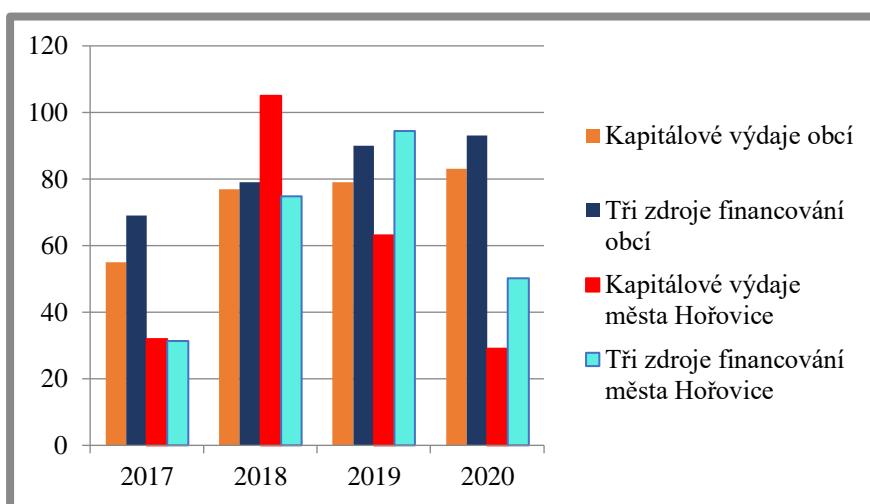

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Tři zdroje financování

Tři zdroje financování zobrazují součet přebytku běžného rozpočtu, investičních dotací a kapitálových příjmů na jedné straně a kapitálových výdajů na straně druhé. U průměru obcí ČR jsou tyto zdroje financování vždy o něco málo vyšší než kapitálové výdaje. U města Hořovice je tento trend sledován pouze v letech 2019 a 2020. Je zřejmé, že ani Covidový rok 2020 neovlivnil tento trend vývoje. Důsledkem přebytku součtu tří zdrojů financování, oproti kapitálovým výdajům, je růst úspor obcí. Z následujícího grafu vyplývá, že obce, včetně Hořovic, mohly investovat o něco málo více, než skutečně provedly.

Graf 14 - Komparace tří zdrojů financování obcí ČR a městem Hořovice (v mil. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

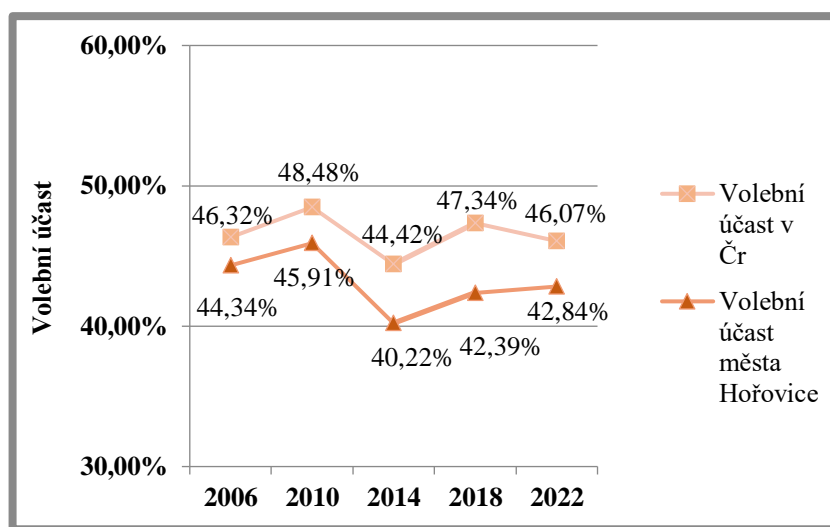
4.6 Komunální volby v Hořovicích 2006–2022

4.6.1 Volební účast

Na volební účast lze pohlížet jako na jednu z možných forem participace občanů na politickém životě v obci. Ve městě Hořovice se volí každé komunální volby vždy 21 zastupitelů. Hořovice jsou jako jeden volební obvod rozděleny zpravidla do 5 volebních okrsků. Pouze v komunálních volbách v roce 2022 bylo z důvodu oslav města voleno jen ve 4 volebních okrscích.

Na následujícím Grafu č. 15 je znázorněná volební účast v komunálních volbách mezi lety 2006 až 2022. Průměrná volební účast za sledované období je 43,14 %. Podle grafu je zřejmý nižší zájem o komunální volby, než je celorepublikový průměr.

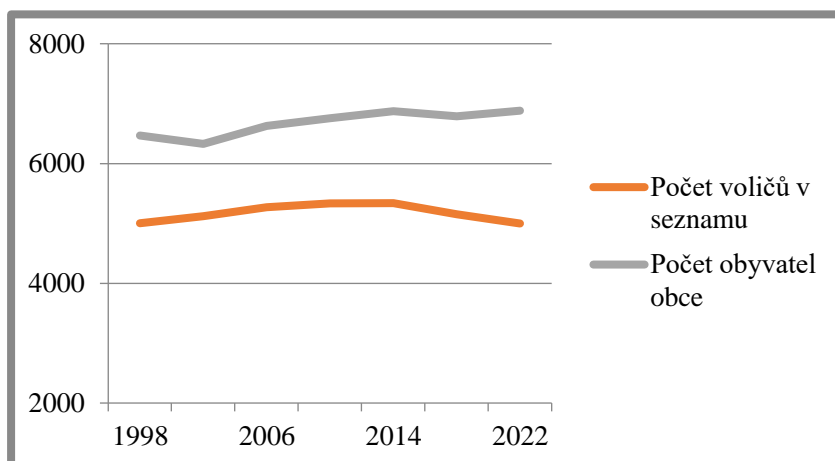
Graf 15 - Komparace volební účasti v komunálních volbách v České republice a v Hořovicích

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Následující Graf č. 16 zobrazuje vývoj počtu obyvatel ve městě společně s celkovým počtem registrovaných voličů pro komunální volby mezi lety 2006 až 2022. Počet obyvatel ve městě Hořovice se od roku 2002 pomalu zvyšuje. Výjimkou je rok 2018, kdy došlo k poklesu o 100 obyvatel oproti předchozímu volebnímu období. Na křivce počtu registrovaných voličů lze od roku 2014 pozorovat stále klesající tendenci.

Graf 16 - Vývoj počtu obyvatel s celkovým počtem voličů v komunálních volbách

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Tabulka č. 20 zobrazuje přehled volebních účastí v Hořovicích rozdělených dle jednotlivých druhů voleb. Nejvyšší zájem ze všech uskutečněných voleb v Hořovicích, od roku 2006, mělo druhé kolo prezidentských voleb v roce 2023. K volbám dorazilo celkem 68,89 % voličů.

Tabulka 20 - Přehled volební účasti v jednotlivých volbách v Hořovicích (v %)

	06	08	09	10	12	13	14	16	17	18	19	20	21	22	23
Prezident ČR - 1. kolo						60,53				60,65					67,29
Prezident ČR - 2. kolo						59,93				65,79					68,91
Senát PČR - 1. kolo				43,34				35,4						43,4	
Senát PČR - 2. kolo				15,09				15,65						17,07	
Poslanecká sněmovna PČR	65,45			64,05		60,25			59,27				63,8		
Krajské volby		42,8			37,03			33,85				34,53			
Komunální volby	44,34			45,91			40,22			42,39				42,84	
Volby do EP			31,22				18,77				26,41				

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Z tabulky je zřejmé, že se zájem občanů o volby je odlišný na základě druhu voleb. Největší zájem je v průměru o prezidentské volby. Druhým nejvyšším zájmem se těší volby do Poslanecké sněmovny PČR, kde průměrná volební účast dosahuje 62,56 %. V těchto volbách se ve sledovaném období dokonce Hořované účastní v průměru stejně jako ve zbytku republiky. Nejnižší zájem mají občané Hořovic o druhé kolo senátních voleb PČR, kde průměrná volební účast dosahuje pouhých 15,94 %, což je o 3,88 % méně, než je celorepublikový průměr. Tyto volby také vykazují největší odchylku od celorepublikového průměru.

Následující tabulka zobrazuje komparaci průměrné účasti voleb v Hořovicích s celorepublikovým průměrem. Tabulka také obsahuje rozdíl účasti v %, kde červená čísla znamenají nižší účast a zelená naopak vyšší volební účast.

Tabulka 21 – Porovnání volební účasti podle jednotlivých druhů voleb

Druh voleb	Průměr Hořovic v %	Průměr ČR v %	Rozdíl v %
Prezident ČR - 1. kolo	62,82	63,82	-1,00
Prezident ČR - 2. kolo	64,88	66,05	-1,18
Senát PČR - 1. kolo	40,71	40,26	0,45
Senát PČR - 2. kolo	15,94	19,82	-3,88
Poslanecká sněmovna PČR	62,56	62,56	0,00
Krajské volby	37,05	37,43	-0,37
Komunální volby	43,14	46,53	-3,39
Volby do EP	25,47	25,05	0,42

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

4.6.2 Kandidující subjekty

Volební strany

V sledovaném období, tedy mezi lety 2006 až 2022, se účastnilo komunálních voleb v Hořovicích celkem 14 různých volebních subjektů. Z toho 6 subjektů bylo politickými stranami, které mají nebo měly zastoupení v Poslanecké sněmovně (KDU-ČSL, KSČM, ODS, ČSSD, TOP 09, Věci veřejné), 2 byly neparlamentní politické strany (ZEMANOVCI a SUVERENITA), 1 bylo politické hnutí s celorepublikovou působností (ANO 2011), 2 byly regionální hnutí (NESTRANÍCI, HNHRM) a 3 byly místní hnutí (JBS, HOROVIZE a MY PRO MĚSTO).

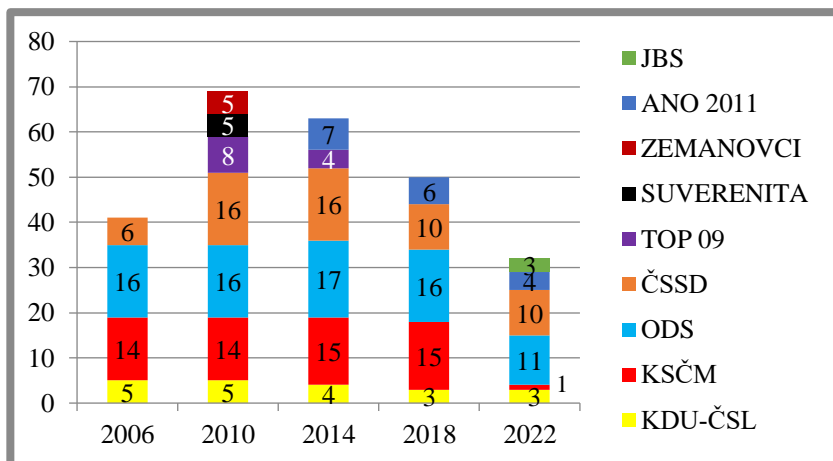
Pouze 3 volební strany podaly kandidátní listinu ve všech sledovaných volbách. Tyto strany jsou tradiční politické strany KDU-ČSL, ODS a ČSSD. Komunistická strana Čech a Moravy v posledních komunálních volbách v roce 2022 byla součástí místního hnutí JBS a proto ji nelze počítat jako samostatný volební subjekt.

Průměrně se na každé volby účastnilo 7 volebních subjektů. Celkem kandidovalo 741 kandidátů, z toho bylo 484 bez politické příslušnosti a 257 s politickou příslušností.

Nejpočetnější základnu členů mezi politickými stranami měla ODS (29,57 %), KSČM (22,96 %) a ČSSD (22,57 %).

Graf č. 17 zobrazuje zastoupení kandidátů s politickou příslušností (PP) v jednotlivých volbách. V roce 2010 bylo zaznamenáno nejvíce kandidátů s PP, přičemž se přidalo 5 nových volebních subjektů oproti předchozím volbám. Nicméně od té doby je zjevný trend ústupu politické příslušnosti.

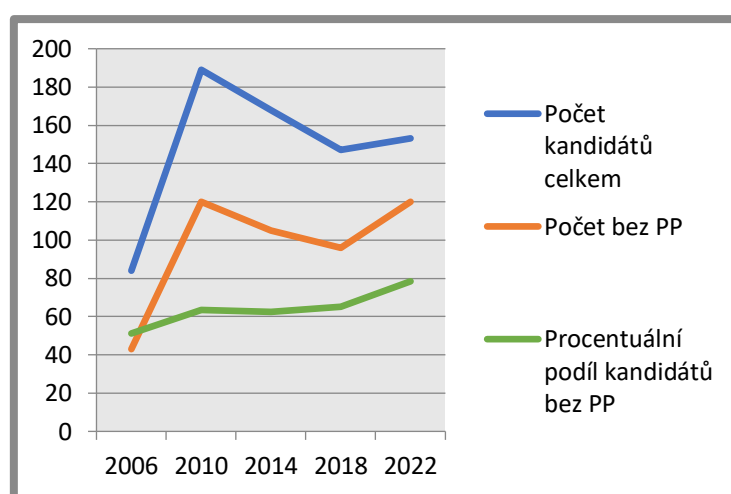
Graf 17 - Vývoj počtu kandidátů s politickou příslušností

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Z dlouhodobého hlediska si nejlépe vede ODS společně s ČSSD a KSČM. Poslední komunální volby v roce 2022 je zaznamenán nejvyšší úbytek kandidátů s PP. Nejvyšší ztrátu zaznamenalo KSČM, která přišla o 14 členských kandidátů a nebyla tak schopna sestavit ani vlastní kandidátní listinu.¹⁷

Graf 18 - Komparace počtu kandidátů celkem a nezávislých kandidátů

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2013)

Z Grafu č. 18 je patrné, že počet kandidátů bez politické příslušnosti koreluje s celkovým počtem kandidátů. Zároveň se každé volby zvyšuje procentuální podíl nezávislých kandidátů, což dokazuje na rostoucí trend nezávislosti. V roce 2006 tvořili nezávislí kandidáti 51,2 %, zatímco v roce 2022 to bylo již více než 78 %. Tento fenomén nezávislosti tak stále přetrvává.

¹⁷ Tématu rozpadu buňky KSČM v Hořovicích se více věnuje kapitola – Komunální volby 2018.

Následující tabulka obsahuje komparaci kandidátů na základě věku a pohlaví za jednotlivé volby. Z tabulky je zřejmé, že ve všech sledovaných volbách, kandidovalo více mužů než žen. V průměru kandidovalo 67,9 % mužů a 32,1 % žen. Podíl je dlouhodobě vyvážený a nevykazuje významnější změny. Nejvyšší rozdíl byl v roce 2010, kde kandidovalo 70,9 % mužů a 29,1 % žen.

Průměrný věk u mužů se pohybuje okolo 51 let napříč všemi volbami. Naopak průměrný věk žen má spíše rostoucí tendenci.

Tabulka 22 - Vývoj průměrného věku a podílu pohlaví u kandidátů

Rok	Muži		Ženy	
	Průměrný věk	Podíl v %	Průměrný věk	Podíl v %
2006	51,67	69,05	48,62	30,95
2010	51,31	70,9	48,8	29,1
2014	51,57	64,29	50,37	35,71
2018	52,24	66,67	55,12	33,33
2022	51,8	68,63	53,79	31,37

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Ve všech sledovaných volbách se objevil jiný nejmladší kandidát, přičemž průměrný věk nejmladšího kandidáta byl 19,6 let a tito kandidáti měli nejčastěji status studenta. Naopak nejstarším kandidátem byl ve sledovaném období vždy PhDr. Jaromír Mecner za ČSSD, který v posledních komunálních volbách kandidoval na 10. místě ve věku 93 let.

4.6.3 Komunální volby 2006

V roce 2006 se konaly komunální volby ve dnech 20. a 21. října. Voliči mohli volit ze čtyř tradičních parlamentních stran, které nabízely celkem 21 kandidátů do zastupitelstva města. Vítězem voleb se stala ODS s podílem 32,5 % hlasů a ziskem 7 mandátů. Na druhém místě skončila ČSSD s podílem 29,23 % hlasů a ziskem 6 mandátů. Celková volební účast ve volbách byla 44,34 %.

Koalice byla podepsána mezi vítěznou ODS a ČSSD společně s KDU-ČSL. Starostou města se stal Mgr. Luboš Čížek (KDU-ČSL) a místostarostkou Jana Šrámková (ČSSD). Rada města byla složená v celkovém počtu sedmi radních z 3 členů ODS, 2 členů ČSSD a 2 členů KDU-ČSL. Tabulka č. 23 zobrazuje výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2006.

Tabulka 23 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2006

Kandidátní listina	Počet kandidátů	Zisk hlasů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
ODS	21	14 605	32,5	7
ČSSD	21	13 130	29,23	6
KDU-ČSL	21	10 938	24,34	5
KSČM	21	6 255	13,92	3

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Průměrný věk zastupitele byl 46,05 let. Nejmladším zastupitelem byl s věkem 26 let Ing. Jan Skopeček (ODS) a nejstarším s věkem 63 let Miroslav Veverka (KSČM). Zastupitelstvo bylo složeno z 16 mužů a 5 žen. Bez PP bylo 13 zastupitelů. Z celkového počtu 21 zastupitelů mělo akademický titul 14 z nich.

4.6.4 Komunální volby 2010

V roce 2010 se konaly komunální volby v termínu 15. a 16. října. Oproti předchozím volbám se účastnilo o 5 volebních subjektů více, což rozšířilo politické spektrum. Voliči mohli volit z 9 různých kandidátních listin, které nabídly celkem 189 kandidátů. K tradičním politickým stranám (ODS, ČSSD, KSČM, KDU-ČSL) se přidaly další politické strany (Top 09, Věci veřejné, ZEMANOVCI a SUVERENITA-blok¹⁸) a jedno regionální hnutí (HNHRM). Volební účast mírně vzrostla na 45,91 %.

Vítězem komunálních voleb se stala ČSSD se ziskem 20,87 % platných hlasů a obsadila tak 5 mandátů v zastupitelstvu. Na druhém místě byla ODS, která obdržela 18,15 % platných hlasů se ziskem 4 mandátů. Zde je zjevná podobnost výsledku s volbami do Poslanecké sněmovny PČR, kde jasně dominovaly stejné politické strany se ziskem 22 % (ČSSD) a 20 % (ODS)¹⁹. Další čtyři volební strany, které získaly mandáty v zastupitelstvu, obdrželi podobný počet hlasů, tedy okolo 13 %. Jedná se o Nezávislé a KDU-ČSL, KSČM, TOP 09 a HNHRM. Již zmiňované nové hnutí HNHRM vsadilo na regionálně známá jména a společensky uznávané profese svých kandidátů (např. učitelé, doktoři) a hned první volební období se stalo součástí vládnoucí koalice. Díky nárůstu volebních subjektů se také rozšířilo zastoupení politického spektra v zastupitelstvu na 6 politických subjektů.

Nově zvolení zastupitelé ovšem museli s vykonáváním svých mandátů čekat na vyjádření Krajského soudu, neboť ihned po volbách byla podána stížnost na průběh komunálních voleb v hořovickém okrsku číslo 1. Stížnost upozorňovala na připisování křížků jedním z komisařů. Navrhovatelé ve stížnosti dále dodávali, že „*průběh voleb mohl být narušený i v jiných okrscích.*“ (Kočová, 2010)

Krajský soud nakonec stížnost zamítl, neboť po svém šetření neshledal porušení volebního zákona. Podle slov tehdejšího starosty obce Ondřeje Vaculíka (ODS): „*Na volby podali stížnost lidé, kteří se nesrovnali s tím, že v nich sami neuspěli*“ (Kočová, 2010).

¹⁸ Dnes pod názvem ROZUMNÍ; <http://www.rozumni2017.cz/>

¹⁹ <https://www.volby.cz/pls/ps2010/ps?xjazyk=CZ>

Po vítězství voleb se spojily strany ČSSD a ODS s novým hnutím HNHRM a utvořily koalici. Starostou obce byl zvolen Ondřej Vaculík z ODS. Místostarostkou, která zůstala neuvolněná, se stala Jana Šrámková (HNHRM) a uvolněným místostarostou byl zvolen Petr Bakule z ČSSD. Následující tabulka zobrazuje výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2010.

Tabulka 24 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2010

Kandidátní listina	Počet kandidátů	Zisk hlasů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
ČSSD	21	9 532	20,87	5
ODS	21	8 293	18,15	4
KSČM	21	6 337	13,87	3
HNHRM	21	6 189	13,55	3
TOP 09	21	5 975	13,08	3
Nezávislí a KDU-ČSL	21	5 070	11,1	3
Věci veřejné	21	2 134	4,67	0
ZEMANOVCI	21	1 174	2,57	0
SUVERENITA	21	964	2,11	0

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Nejmladším zastupitelem i nadále zůstal Ing. Jan Skopeček (ODS), který získal mandát ve věku 29 let. Nejstarším zastupitelem se stal Ing. Ladislav Žalud (KSČM) ve věku 69 let. Věk zastupitelů se zvýšil na průměrné stáří 50,67 let. Z 21 zvolených zastupitelů bylo 11 bez PP. Počet akademických titulů zůstal v zastupitelstvu stejný, tedy na počtu 14.

4.6.5 Komunální volby 2014

Volby do zastupitelstev obcí v roce 2014 proběhly společně s volbami do třetiny senátu, a to v termínu 10. a 11. října. Volební účast byla nejnižší za celé sledované období, tedy 40,22 %. Kandidátní listinu podalo pouze 8 volebních subjektů. Politické spektrum prošlo značnou obměnou, protože kandidátní listinu nepodaly znovu tři politické strany (SUVERENITA, ZEMANOVCÍ a Věci veřejné) a zároveň přibyly dva nové politické subjekty (ANO 2011 a MY PRO MĚSTO). V těchto volbách získal každý volební subjekt minimálně 1 mandát. (viz. Tabulka č. 25)

Vítězem voleb se stalo hnutí HNHRM se ziskem více než 22 % platných hlasů a ziskem 5 mandátů. ČSSD zaznamenala menší volební propad oproti minulým volbám. Stále však dokázala získat 17,11 % platných hlasů a obsadit 4 mandáty. Po 3 mandátech získaly strany ODS a KSČM. Nové hnutí ANO 2011 obsadilo 2 mandáty, stejně jako TOP 09, která v těchto volbách navázala spolupráci s místním sdružením Hořováci. Nové místní hnutí MY PRO MĚSTO, kde byl lídr kandidátky bývalý starosta Mgr. Luboš Čížek, získalo 1 mandát. Politická strana KDU-ČSL opět ztratila na volebním zisku a taktéž obsadila pouze 1 mandát.

Za vyšším volebním ziskem HNHRM, a naopak mírným propadem ODS lze hledat odchod dvou dlouholetých zastupitelů z ODS právě k HNHRM. Jedná se o bývalého starostu města Ondřeje Vaculíka a učitelku Zdeňku Ulčovou²⁰.

Koaliční smlouvu podepsali politické subjekty ČSSD, HNHRM, KDU-ČSL a TOP 09 s podporou Hořováků. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva 6. listopadu 2014 byl starostou obce nově zvolen Dr. Jiří Peřina (ČSSD), na post neuvolněného místostarosty byl zvolen Ondřej Vaculík (nově za HNHRM) a druhou místostarostkou zůstala znovu Jana Šrámková (HNHRM). Do dalšího volebního období tak zůstali stejní čtyři radní a zbylé tři místa v radě doplnili zastupitelé z TOP 09 a KDU-ČSL.

ODS se tak musela spokojit s přesunem do opozice, což se nelíbilo především Ing. Janu Skopečkovi (ODS), který na ustavujícím zastupitelstvu značně nesouhlasil s postupem vítěze voleb. V diskuzi ohledně volby členů rady dodal, že nechápe, proč hnutí HNHRM neobsadí post starosty, jakožto vítěz voleb, a proč je na post starosty navržen

²⁰ Na kandidátní listině HNHRM získala druhý nejvyšší počet hlasů, hned po Janě Šrámkové, bývalé člence ČSSD.

Dr. Jiří Peřina (ČSSD), který zároveň vykonává funkci náměstka hejtmána Středočeského kraje pro finance s rozpočtem 16 mld. Kč. (Zasedání zastupitelstva, 2014)

Dr. Jiří Peřina dále argumentoval, že jde o praktické spojení mezi krajem a městem. Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2014 jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka 25 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2014

Kandidátní listina	Počet kandidátů	Zisk hlasů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
HNHRM	21	8 966	22,08	5
ČSSD	21	6 948	17,11	4
ODS	21	5 415	13,33	3
KSČM	21	5 228	12,87	3
ANO 2011	21	4 783	11,78	2
TOP 09 s podporou Hořováků	21	3 718	9,15	2
KDU-ČSL	21	3 147	7,75	1
MY PRO MĚSTO	21	2 389	5,88	1

Zdroj: vlastní zpracování, ČSU (2023)

Průměrný věk zastupitelů opět mírně vzrostl na 51,14 let. Nejmladším zastupitelem se stal MDDr. Antonín Spal (HNHRM) ve věku 29 let. Nejstarším zastupitelem zůstal opět Ing. Ladislav Žalud (KSČM) s věkem 73 let. V rámci pohlaví bylo do zastupitelstva města zvoleno 16 zastupitelů a 5 zastupitelek. Poměr zastupitelů s politickou příslušností zůstal stejný, tedy 10 zastupitelů s PP a 10 bez PP. Počet akademických titulů zůstal také nezměněn na počtu 14 z 21.

4.6.6 Komunální volby 2018

Komunální volby do zastupitelstva města Hořovice v roce 2018 se konaly v termínu 5. a 6. října. Kandidátní listinu podalo pouze 7 politických subjektů. Těchto voleb se již nezúčastnila politická strana TOP 09. Sdružení Hořováků proto podpořilo politickou stranu KDU-ČSL, která si tak mírně polepšila a získala 2 mandáty. Také místní hnutí MY PRO MĚSTO v těchto volbách nepodalo znovu svou kandidátní listinu. Novým volebním subjektem v těchto volbách bylo politické hnutí NESTRANÍCI.

Z pohledu rozložení politických sil v zastupitelstvu získal každý z volebních subjektů alespoň dva mandáty. Vítězem voleb se stalo opět hnutí HNHRM se ziskem 5 mandátů. O jeden mandát si také polepšila ODS na celkový počet 4 obsazených mandátů. Hnutí ANO 2011 získalo 3 mandáty. Volební subjekty KSČM, NESTRANÍCI a Sdružení Hořováků a KDU-ČSL získaly po 2 mandátech.

Volební účast mírně vzrostla na 40,39 %. Průměrné stáří zastupitelů stoupl o více než 3,3 roky na hodnotu 54,81, neboť svůj mandát znovu obhájilo 15 stejných členů zastupitelstva. Nejmladším zastupitelem zůstal MDDr. Antonín Spal (HNHRM) s věkem 33 let. Nejstarším zastupitelem se nově stal Miroslav Veverka (KSČM) se stářím 75 let. Zastupitelstvo bylo složeno ze 17 zastupitelů a 4 zastupitelek.

Poměr politické příslušnosti zůstal opět stejný, tedy 10 kandidátů s PP a 11 kandidátů bez PP. Počet akademických titulů v zastupitelstvu se snížil na 12. Následující tabulka zobrazuje přehledné výsledky voleb.

Tabulka 26 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2018

Kandidátní listina	Počet kandidátů	Zisk hlasů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
HNHRM	21	8 752	21,5	5
ODS	21	8 345	20,5	4
ANO 2011	21	6 196	15,22	3
ČSSD	21	5 492	13,49	3
Sdružení Hořováků a KDU-ČSL	21	4 494	11,04	2
KSČM	21	3 778	9,28	2
NESTRANÍCI	21	3 642	8,94	2

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Povolební situace a krizové období

Před volbami byla politická situace v Hořovicích velmi napjatá, zejména kvůli zastupitelům ODS, kteří nechtěli opět zůstat v opozici s druhým nejvyšším počtem hlasů. Během ustavujícího zasedání se tak objevovalo mnoho nepřátelských projevů a osočování mezi jednotlivými zastupiteli. (Ustavující zasedání zastupitelstva, 2018)

Koaliční smlouva nakonec byla podepsána jako menšinová koalice s podporou KSČM. Součástí koalice byly ČSSD, HNHRM a Sdružení Hořováků a KDU-ČSL. Tyto volební subjekty daly dohromady 10 hlasů, proto byla vyjednána tichá podpora zastupitelů s KSČM. Bývalý zastupitel k danému tématu uvedl: *„Komunisté za podporu v koalici obdrželi poradní místo v radě města. Dále pan zastupitel Veverka (KSČM) obdržel pro rok 2018 titul Osobnost města Hořovice. Podporu tehdejší vlády v Hořovicích nedokázali ostatní členové Komunistické strany „zkousnout“ a proto se jim pak celá buňka rozpadla. Při jednání jsme jako opozice samozřejmě vyvíjeli tlak a někteří zastupitelé to nedokázali vydržet, neboť se městem šířily různé zvěsti o podvodech a korupci, a tak od toho uskupení raději dali ruce pryč. Pan starosta však vždycky dokázal všechno nějak ustát“* (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Vedení města zůstalo stejné jako v minulém volebním období. Starostou zůstal Dr. Jiří Peřina (ČSSD), neuvolněným místostarostou zůstal Ondřej Vaculík (HNHRM) a uvolněnou místostarostkou zůstala Jana Šrámková (HNHRM). V radě města jako další usedli MDDr. Antonín Spal (HNHRM), MUDr. Vladimír Moucha (SH KDU-ČSL), Jiří Vavříčka (ČSSD) a PhDr. Jiří Vlček (SH KDU-ČSL). Schůze rady města jsou neveřejné, ovšem díky podpoře získali zastupitelé KSČM poradní hlas v pozici stálého hosta v radě. (Peřina, 2018)

Zastupitelstvo jako takové však za své volební období zažilo několik změn. Ve městě se řešila kauza rozšíření nedaleké skládky Hrádek. Opozice poukazovala na údajné porušování smluvních závazků a neplacení ze strany AVE CZ²¹. V té době rezignovali na mandát zastupitele hned 3 radní města. Jednalo se o Jiřího Vavříčku (ČSSD), MUDr. Vladimíra Mouchu a PhDr. Jiřího Vlčka (oba za SH KDU-ČSL).

²¹ Více k tématu skládky v kapitole – Neefektivní hospodaření

Celou situaci komentoval tehdejší místostarosta města Ondřej Vaculík (HNHRM): *„Všichni tři čelili silnému tlaku opozice a rozhodli se odstoupit ze zdravotních důvodů. Radní Vladimír Moucha uvedl, že nemá zapotřebí, aby ho někdo na zastupitelstvu urážel a dehonestoval.“* (Vaculík, 2019)

Opoziční zastupitel JUDr. Jaroslav Ortman (NESTRANÍCI) dále poukázal na střed zájmů při hlasování jednoho z radních na radě města ohledně prodeje nemovitosti města jako nepotřebného majetku a poté následném zpětném pronajmutí nemovitosti, jako potřebného majetku. (Ortman, 2020)

Celkem za volební období 2018 až 2022 rezignovala celá třetina zastupitelů. Jeden z řad opozice (Slaboch Jan, Dis., ODS) a postupně šest členů tehdejší koalice. Jednalo se o zastupitele Mgr. Jiřího Vavříčku (ČSSD), Jarmilu Gruntovou (ČSSD), PhDr. Jiřího Vlčka (SH KDU-ČSL), MUDr. Vladimíra Mouchu (SH KDU-ČSL), MUDr. Martu Jedličkovou (SH KDU-ČSL) a Mgr. Radka Šumeru (HNHRM). Vedení města zůstalo až do konce volebního období stejné.

4.6.7 Komunální volby 2022

Dne 23. a 24. září 2022 se konaly komunální volby v Hořovicích spolu s prvním kolem volby do třetiny Senátu. Volební účast zůstala v porovnání s minulými volbami téměř stejná a dosáhla hodnoty 42,84 %. Kandidátní listinu podalo opět 7 volebních subjektů, avšak poprvé nebyly všechny kandidátní listiny naplněny plným počtem kandidátů (maximálně 21). Toto se stalo u tří volebních subjektů, a to u ČSSD, JBS a KDU-ČSL. Nejhorší situaci měla KDU-ČSL, která dokázala sestavit pouze 8 kandidátů, čímž přišla o velký počet hlasů.

V těchto volbách voliči jednoznačně projevili své přání po změně, neboť tradiční politické strany, ČSSD a KDU-ČSL, obdržely shodně po 3,6 % platných hlasů a poprvé od začátku sledovaného období nezískaly ani jeden mandát. KSČM se těchto voleb jako samostatný volební subjekt nezúčastnila kvůli názorovým rozkolům v minulém volebním období. Na kandidátní listině JISTOTA A BUDOUCNOST SE SPORTOVCI, kterou vedl bývalý mnoholetý starosta Dr. Jiří Peřina, byl veden pouze jediný kandidát s politickou příslušností KSČM.

Jedinou parlamentní stranou tak v Hořovicích zůstala ODS, která tak zde potvrdila svou voličskou základnu a obhájila 4 mandáty s volebním ziskem 16,17 %. Jednoznačným vítězem voleb se stalo Sdružení nezávislých kandidátů HOROVIZE, které se aktivně politicky angažovalo už v předešlém volebním období jako spolek. Vytvořili petici na zrušení a zastavení nedaleké skládky, nebo vydávali svůj čtvrtletník (Hořovický Vřešťan)²², ve kterém informovali o „nešvarech na městě“ a politickém dění celkově. Ve volbách získali 27,06 % a obsadili tak 6 mandátů.²³

Hnutí ANO 2011, které sázelo na podporu Trikolory, a hnutí NESTRANÍCI, získaly po třech mandátech.

²² <https://www.horovize.cz/horovicky-vrestan/>

²³ Poslední volební subjekty, které získaly 6 a více mandátů v Hořovicích byly ODS a ČSSD v Komunálních volbách v roce 2006

Tabulka 27 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2022

Kandidátní listina	Počet kandidátů	Zisk hlasů	Přepočtené % platných hlasů	Počet mandátů
SNK HOROVIZE	21	10 767	27,06	6
ODS	21	6 434	16,17	4
HNHRM	21	6 265	15,75	4
Nestraníci	21	5 755	14,46	3
ANO 2011 s podporou Trikolory	21	5 607	14,09	3
JBS	20	3 018	7,59	1
ČSSD	20	1 372	3,62	0
KDU-ČSL	8	559	3,68	0

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Koaliční smlouva byla podepsána mezi vítězným SNK HOROVIZE, ODS, ANO 2011 s podporou Trikolory a NESTRANÍKY. Koalice je tak většinová s 16 hlasy. Starostkou města byla zvolena Věra Veverková (SNK HOROVIZE) a místostarostkami se staly Eva Kaufmanová (ODS) a Věra Eschnerová (SNK HOROVIZE). Poprvé tak do vedení města usedly pouze ženy.

Průměrný věk zastupitelů klesl na věk 53 let. Nejmladším zastupitelem se stala Bc. Ivana Sirůčková (SNK HOROVIZE) ve věku 36 let a nejstarším zastupitelem je současná starostka města Věra Veverková (SNK HOROVIZE) ve věku 74 let.

V zastupitelstvu se také mírně změnil poměr pohlaví na 14 zastupitelů a 7 zastupitelek. Vzrostl také poměr zastupitelů bez PP na 16 z celkových 21. Zastupitele s PP tak mají v zastupitelstvu subjekty ODS (3), ANO 2011 (1) a Trikolory (1). Počet akademických titulů v zastupitelstvu stoupl na 16.

Aktuální situace v zastupitelstvu

Na základě rozhovorů se současnými zastupiteli se nyní situace po volbách značně uklidnila. Nahrává tomu fakt, že svůj mandát obhájilo pouze 6 zastupitelů. Současný radní, který byl minulých 8 let součástí opozice, na otázku ohledně situace v zastupitelstvu odpověděl: „*Po dlouhé době se do vedení města dostali noví lidé. Začínáme se učit spolupracovat a vést město. Atmosféra je klidná i přes řešení některých nepříjemných*

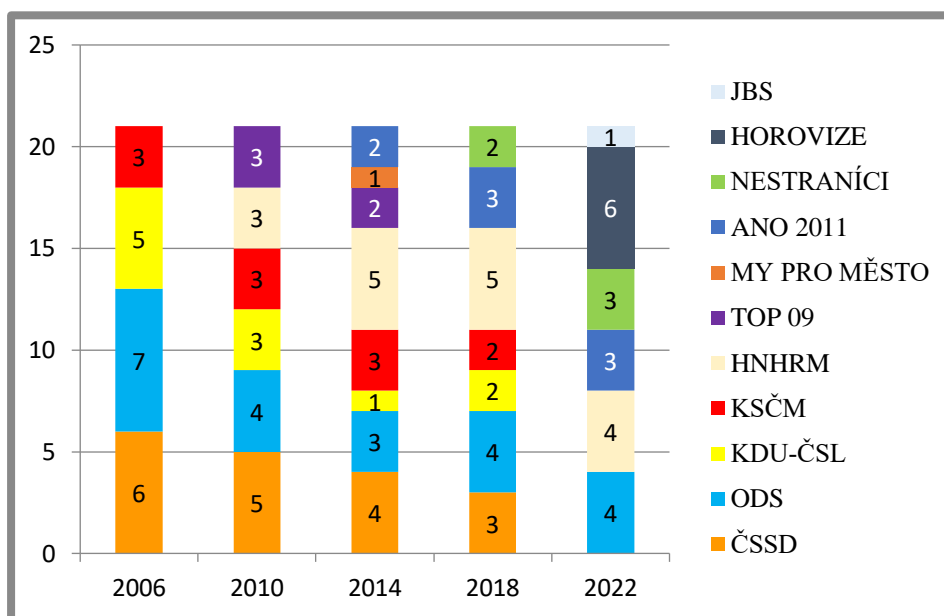
situaci. Je jasný, že když se jedná o něčem důležitém tak se opoziční zastupitelé ozvou, ale pořád je to konstruktivní diskuze.“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

Zastupitelka ve vedení města odpověděla: „Za mne je situace dobrá. Současné zastupitelstvo jedná tak jak má. Od začátku volebního období jsme měli pouze dvě zastupitelstva a vše proběhlo v naprostém souladu. Rada je někdy trochu divoká, ale když se řeší věci tak je diskuze důležitá.“ (Rozhovory s politicky angažovanými osobami, 2023)

4.6.8 Zastupitelstvo města Hořovice 2006–2022

V sledovaném období bylo přerozděleno celkem 105 mandátů zastupitelstva města Hořovice. Křesla v zastupitelstvu postupně zaujalo 57 občanů Hořovic. Do zastupitelstva se dostalo 11 různých politických subjektů. Průměrně bylo zastupitelstvo složeno ze 74 % zastupitelů a 26 % zastupitelek. Z celkového počtu 57 zastupitelů mělo akademický titul 38 z nich. Nejúspěšnějším volebním subjektem v daném období byla ODS s celkovým počtem 22 obsazených mandátů. Následující Graf č. 19 zobrazuje přehledné zastoupení subjektů podle jednotlivých volebních období.

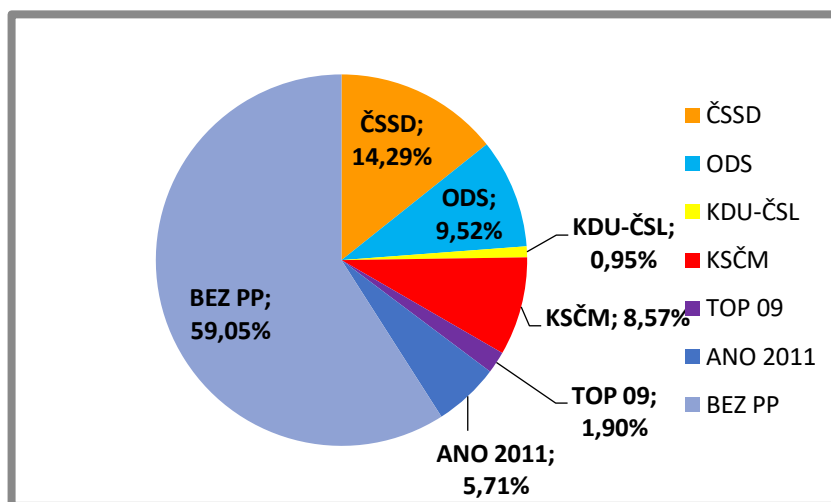
Graf 19 – Získaná zastupitelská křesla dle politických subjektů

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Z grafu je patrný postupný úpadek volebního zisku parlamentních politických stran v Hořovicích. Nejsilnější parlamentní stranou v Hořovicích je stále ODS, která si zde drží svou voličskou základnu. V jednom volebním období dokázala ODS jako jediný volební subjekt získat nejvíce mandátů (7). Ostatní tradiční parlamentní strany se v posledních komunálních volbách do Hořovického zastupitelstva nedostaly.

Graf 20 - Zastupitelé dle politické příslušnosti v % mezi lety 2006–2022

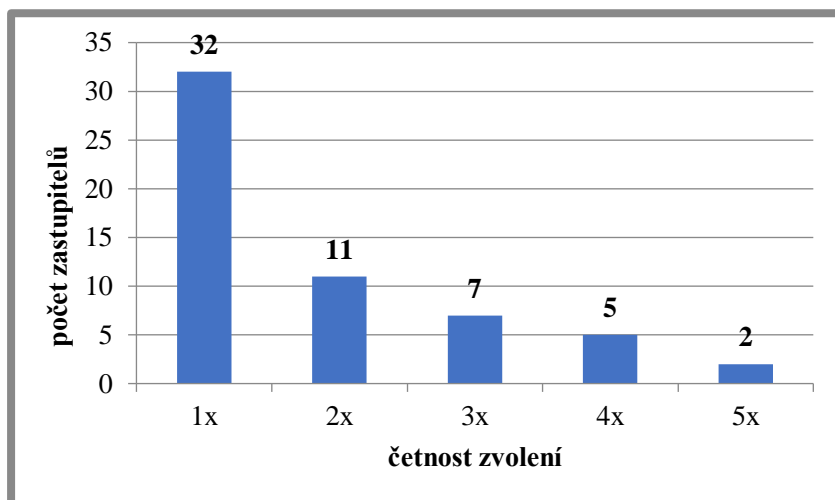

Zdroj: vlastní zpracování, ČSU (2023)

Na základě Grafu č. 20 lze říci, že nejvíce zastupitelských křesel v Hořovicích obsadili zastupitelé bez politické příslušnosti, a to necelých 60 % z celkového počtu 105 mandátů. Z politických stran získaly nejvíce zastupitelských křesel strany ČSSD a ODS.

Následující Graf č. 21 zobrazuje počet zvolení jednotlivých zastupitelů. Celkem 43 % zastupitelů bylo schopno ve městě Hořovice obhájit svůj mandát. Největší obměnu zastupitelstvo zažilo v roce 2022, kdy bylo zvoleno 15 nových zastupitelů.

Graf 21 – Počet zvolení jednotlivých zastupitelů

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

V průběhu sledovaného období se pouze dva zastupitelé dokázali pokaždé dostat do zastupitelstva města Hořovice. Jsou to Mgr. Zdeňka Ulčová (HNHRM) a Ing. Jan Skopeček (ODS). Pět různých zastupitelů dokázalo obhájit svůj mandát čtyřikrát. Nejvíce zastupitelů, celkem 32, se do zastupitelstva podívalo pouze jednou.

5 Výsledky a diskuse

Na závěr diplomové práce bych chtěl shrnout klíčové poznatky, které byly v práci představeny.

Město Hořovice se nachází ve středočeském kraji a momentálně zde žije přibližně 7 000 obyvatel. Počet obyvatel z historického hlediska spíše stagnoval a ve městě nebyly uskutečňovány zásadní kroky ke zvýšení počtu obyvatel. V poslední době však vedení města využívá příležitostí developerů a momentálně zde probíhá masivní výstavba, především bytových domů. Očekává se, že v příštích několika málo letech počet obyvatel vzroste o téměř 2 000 nových obyvatel, především díky nově přistěhovalým.

Na druhou stranu je nutné řešit nedostatečnou infrastrukturu města, zejména co se dopravy týče. Město totiž slouží jako regionální obchodní centrum pro okolní obce a motorová vozidla v něm způsobují dopravní zahlcenost. Denně projede městem téměř 13 000 vozidel, včetně nákladních kamionů. Dalším problémem jsou kapacity základních a mateřských škol, které jsou již téměř plně obsazené. Podle mého názoru není město v současné době plně připraveno na tak skokový nárůst obyvatel. Přesto budou noví obyvatelé přínosem, neboť mírně ubývají ekonomicky neaktivnější obyvatelé ve věku 15-64 let. Vyšší počet obyvatel také přinese více financí ze státního rozpočtu a tím zlepší finanční situaci města. Očekává se také, že nově přistěhovalí obyvatelé zpomalí tempo stárnutí obyvatel města, neboť průměrný věk obyvatel roste a podíl lidí v důchodovém věku již tvoří 20 % ze všech obyvatel města.

Město Hořovice momentálně přistupuje k hospodaření úsporně, a to s cílem splatit svůj dlouhodobý úvěr ve výši 46 mil. Kč a současně šetřit finanční prostředky na svých bankovních účtech. Tento přístup se městu daří a v roce 2021 byla hodnota dlouhodobého investičního úvěru snížena na 28 mil. Kč. Nicméně, s ohledem na úsporná opatření, byla investiční činnost města omezena na malé projekty a větší investiční akce se odkládají do budoucna. V období mezi lety 2017 až 2021 město dosáhlo kladného hospodářského výsledku ve výši 46,5 mil. Kč.

Na základě rozhovorů se současnými zastupiteli a příspěvků některých zastupitelů v místním periodiku, bylo také z pohledu hospodaření rozebíráno několik veřejných smluv, které se jeví pro město jako nevýhodné a nelze jednoznačně potvrdit, zda zastupitelé hlasovali dle zákona jako řádní hospodáři. Tato práce však nemá za cíl poškodit některé

osoby, popřípadě posuzovat, zda došlo při uzavírání některých smluv k porušení zákona či ne, pouze se snaží nahlédnout, jaký dopad měly tyto smlouvy na hospodaření města. Na základě mínění několika současných zastupitelů však lze říci, že některé smlouvy přímo finančně uškodily městu, jako například smlouva s AVE CZ, kterou nyní vyšetřuje NCOZ. Jako za další nepřiměřené smlouvy zastupitelé považují smlouvy o budoucím prodeji domu č. 699, o zřízení sběrného dvora nebo prodeji podílu v MAS. Přesná hodnota, takto ušlých financí nelze jednoznačně vyčíslit, neboť zde hraje roli několik faktorů.

Odhadovaná škoda je však u skládky Hrádek někde na hranici 30 mil. Kč. Ohledně zřízení sběrného dvora je nutné přihlédnout k nákladům varianty zřízení na vlastním pozemku obce, které by sice mohly mít zprvu vyšší hodnotu, na druhou stranu by město nemuselo platit více než 20 mil. Kč pouze za nájem. Zbavení se nemovitosti v podobě domu č. 699 za cenu „10 000 Kč“ lze také považovat za ztrátu majetku, neboť investiční náklady sahaly do výše 9 mil. Kč. Otázkou zůstává, jakým způsobem mohly tyto finanční prostředky být lépe využity ve prospěch občanů.

Příjmy města Hořovice byly nevyrovnané. Nejvyšší hodnotu 263,2 mil Kč měly celkové příjmy v roce 2019. Podstatnou příjmovou kategorií pro město Hořovice jsou daňové příjmy. Jejich podíl byl ve sledovaném období celkem 61 % z celkových příjmů města. Nejvyšším daňovým příjmem byla daň z přidané hodnoty, která tvořila jednu třetinu všech daňových příjmů. Za zmínku také stojí daň v oblasti životního prostředí, neboť město Hořovice provozovalo skládku Hrádek, která například v roce 2020 přinesla městu do rozpočtu více než 21 mil. Kč. Skládka však byla již naplněna, a to se promítlo razantním snížením daňových příjmů.

Dotace tvořily podíl 31 % z celkových příjmů města. Dotační tituly jsou tak pro město důležitým pomocníkem v investičních projektech. Investiční dotace pro město Hořovice byly za sledované období ve výši 75,5 mil. Kč. Jejich výše však v posledních letech klesla, neboť město utlumilo investiční činnost. Neinvestiční dotace tvoří větší část celkových dotací a jejich hodnota stále roste. V roce 2017 byly neinvestiční dotace 42 mil. Kč, zatímco v roce 2021 se již jejich hodnota vyšplhala na 70 mil Kč.

Město Hořovice nedokáže dlouhodobě odhadovat přesně své výdaje. Průměrně je výše skutečných výdajů města vždy o 20 % vyšší, než je uváděno ve schváleném rozpočtu. Běžné výdaje za sledované období vykazovaly dlouhodobý růst. Nejvyšší hodnotu zaznamenaly v roce 2020 ve výši 194 mil. Kč. Kapitálové výdaje naopak od roku 2018 konstantně klesají. V roce 2018 byla jejich výše 105 mil. Kč a v roce 2021 už

pouhých 20 mil Kč. Město Hořovice má v současné době také dlouhodobý úvěr, kde stále dluží 27,5 mil. Kč z původních 46 mil Kč. Díky šetrnějšímu hospodaření dokázalo město postupně od roku 2018 snižovat svůj dluh a zároveň zvyšovat své finanční prostředky na bankovních účtech města. V současné době má město více než 46 mil. Kč na svých bankovních účtech.

Na základě ukazatelů monitoringu hospodaření, lze říci, že městu Hořovice nehrozí žádné riziko v rámci hospodaření. Ačkoliv mělo město v letech 2017 a 2018 velmi nízkou celkovou likviditu, postupně dokázalo svým hospodařením získat více prostředků a dostat se za minimální přípustnou hranici ukazatele.

Hospodaření města Hořovice podle indikátorů rozpočtových opatření ovšem odkrývá některé nedostatky. Město musí být obezřetné v případě dalšího růstu běžných výdajů. Z pohledu příjmů je město mírně závislé na investičních transferech a kapitálových příjmech. V případě výpadku těchto příjmů může jít v dlouhodobém hledisku o riziko hospodaření. Další problém je vysoká závislost přijatých investičních transferů při investování. Zde je nutné připomenout přebytkové hospodaření a sníženou investiční činnost ve městě. Ta zapříčiňuje nižší kapitálové výdaje a vyšší podíl investičních dotací. I z pohledu podílu vlastních příjmů na celkových příjmech je město velmi závislé na transferových příjmech. Město by tedy do budoucna mělo zvýšit podíl vlastních příjmů a zajistit si tak vyšší finanční nezávislost a dále zvýšit investice do rozvoje a modernizace obce.

Na základě výzkumu Kameníčkové (2022) byla provedena komparace financování investic města Hořovice společně s průměrem zbylých obcí v České republice mimo hlavního města Prahy. Ačkoliv nelze dávat přímou váhu výsledkům, neboť rozsah hospodaření obcí je přímo závislý na velikosti v nich, lze zde sledovat, zda město Hořovice má společné vývojové trendy ohledně investic do rozvoje jako je průměr zbytku obcí.

Z pohledu struktury celkových výdajů, má město Hořovice stejně jako průměr zbylých obcí rostoucí tendenci běžných výdajů. V rámci kapitálových výdajů toto tvrzení neplatí, neboť průměr obcí zaznamenává růst kapitálových výdajů a město Hořovice naopak klesající tendenci.

Vývoj ukazatele podílu dotací na investicích zobrazuje společný trend růstu. Město Hořovice má vyšší výkyvy mezi jednotlivými roky, na druhou stranu v obou případech je zaznamenán dlouhodobý růst. Výjimkou je rok 2019, kdy podíl dotací na investicích ve

městě Hořovice klesly o 22,6 % na celkovou hodnou 42,2 %. I tak byl podíl stále vyšší než republikový průměr obcí ČR, který měl hodnotu pouze 30,1 %.

Z pohledu tří zdrojů financování, který je tvořen součtem přebytku běžného rozpočtu, investičních dotací a kapitálových příjmů, lze také sledovat společný trend vývoje. Výjimkou je rok 2017, kde tři zdroje financování se téměř rovnaly kapitálovým výdajům, a rok 2018, který pro město Hořovice znamenal zvýšenou investiční činnost a tím zvýšené kapitálové výdaje. Hospodaření města Hořovice také potvrzuje že, vyšší investiční dotace znamenají více kapitálových výdajů v obci a naopak, a dále fakt, že v současné době mají obce trend navyšovat své úspory a současně snižovat svůj dluh. Na základě přebytku tří zdrojů financování lze říci, že město Hořovice mohly investovat o něco více, než skutečně provedlo.

Návrhem pro další výzkum by bylo vhodné vypočítat tyto jednotlivé hodnoty pro různé podrobné velikostní kategorie obcí, neboť velikost obcí je důležitým faktorem sdílených daní, na kterých jsou obce de facto závislé. Dále by bylo možné tyto skupiny měst porovnat napříč jednotlivými kraji.

Průměrná volební účast v komunálních volbách za posledních 5 volebních období je 43,14 %. Od roku 2018 ve městě Hořovice soustavně ubývá počet voličů v seznamu. To je způsobeno úbytkem obyvatel obce starších 18 let. Na základě komparace volebních účastí ve všech volbách v Hořovicích je zřejmé, že volební účast se odvíjí od druhu voleb. Nejvyšší zájem občané jeví o přímou volbu hlavy státu a volbu do poslanecké sněmovny. Historicky nejvyšší volební účast byla zaznamenána v roce 2023 v druhém kole volby prezidenta republiky, kde k hlasovacím urnám dorazilo téměř 69 % voličů.

Ve sledovaném období, tj. mezi lety 2006–2022, se komunálních voleb účastnilo celkem 14 různých volebních subjektů. Zastoupení zde měly parlamentní politické strany a hnutí, neparlamentní politické strany, regionální a místní hnutí. Pouze 3 volební subjekty kandidovaly ve všech sledovaných komunálních volbách. Jedná se o politické strany ODS, ČSSD a KDU-ČSL. Do zastupitelstva města Hořovice kandidovalo celkem 741 kandidátů, politickou příslušnost mělo pouze 257 z nich. Podíl nezávislých kandidátů každé volby pravidelně stoupal. V komunálních volbách v roce 2006 byl tento poměr 51,19 % a v roce 2022 již byl podíl kandidátů bez politické příslušnosti 78,43 %. Ve všech sledovaných volbách byl vždy stejný nejstarší kandidát, PhDr. Jaromír Mecner (ČSSD), který v roce 2022 kandidoval ve věku 93 let.

Podstatnými subjekty v politickém dění ve městě Hořovice jsou politické strany ČSSD a ODS. ČSSD dokázala být součástí vládní koalice v letech 2006–2022. Poslední komunální volby však zažila nejhorší volební úspěch a jako historicky nejúspěšnější politická strana, která obsadila 14,29 % ze všech zastupitelských křesel ve sledovaném období, nezískala do současného volebního období ani jeden zastupitelský mandát. Tento úpadek lze částečně přičíst problémům na parlamentní úrovni, ale pravděpodobně také kvůli kontroverzním aférám některých místních zástupců v Hořovicích. V této části lze výzkum rozšířit o anonymní dotazníkové šetření občanů Hořovic ohledně jejich názoru na místní buňku ČSSD.

V roce 2014 se ODS přesunula do opozice, kde byla pokaždé jako nejsilnější člen opozice. Politický život zde také značně ovlivnilo Místní hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst, které od roku 2010 stálo po boku ČSSD jako její stabilní koaliční partner. V komunálních volbách v letech 2014 a 2018 toto hnutí v Hořovicích zvítězilo se ziskem 5 mandátů. Ačkoliv v posledních volbách získalo hnutí 4 mandáty, stejně se spolu s ČSSD přesunuly do opozice. Novým nejsilnějším členem na politické scéně je momentálně místní hnutí SNK HOROVSZIZE, které získalo nejvíce mandátů od komunálních voleb v roce 2006, tedy 6.

Od té doby prošlo zastupitelstvo města Hořovice značnou obměnou. Jak z pohledu zastupitelů, tak také z pohledu složení politického spektra. Ve volebním období 2018–2022 procházelo zastupitelstvo velmi divokým obdobím. Byla zde vůbec poprvé sestavena menšinová koalice a z různých, kolikrát nespecifikovaných, důvodů rezignovalo 7 zastupitelů z celkových 21. Největší obnovu složení zastupitelstva města Hořovice proběhla v zmiňovaných komunálních volbách 2022, kdy se do zastupitelstva dostalo hned 16 nových zastupitelů.

Z pohledu zastupitelstva bylo přerozděleno celkem 105 mandátů zastupitelstva města Hořovice. Zastupitelská křesla si rozdělilo celkem 57 občanů Hořovic. Průměrně bylo zastupitelstvo složeno ze 74 % zastupitelů a 26 % zastupitelek. Dvě třetiny zvolených zastupitelů mělo akademický titul. Vysokoškolské vzdělání je u zastupitelů mezi voliči spíše preferováno.

Od roku 2006 je zjevný úpadek tradičních politických stran, kdy voliči čím dál více upřednostňují místní lokální subjekty, kde převládají kandidáti bez politické příslušnosti. Počet zastupitelů, kteří neměli politickou příslušnosti, celkem bylo 59,05 %. Ze všech 57 zastupitelů dokázalo 43 % alespoň jednou obhájit svůj mandát. Pouze dva zastupitelé se

dokázali dostat do zastupitelstva města ve všech sledovaných obdobích, jde o Mgr. Zdeňku Ulčovou (HNHRM) a Ing. Jana Skopečka (ODS).

Na základě výzkumu Kopřivy, Čopíka a Čmejra (2017) bylo i ve městě Hořovice, jako v malém městě pod 10 000 obyvatel, potvrzeno, že hlavní iniciátor investičních akcí je zde starosta obce, popřípadě společně s ostatními členy vedení města. Podle rozhovorů se zastupiteli města Hořovice, je důležité, kdo má hlavní vliv na hlasování koalice v zastupitelstvu. Zastupitelstvo je sice kolektivní orgán, bohužel i zde platí, že rozhodující vliv na rozhodnutí jednotlivých koaličních zastupitelů má většinou starosta, jako zpravidla nejsilnější člen koalice. Opoziční zastupitelé tak poukazovali na fakt, že z pozice menšinového počtu v zastupitelstvu nemají šanci ovlivnit, jaké projekty se ve městě uskuteční. Pracovní jednání zastupitelstva se pravidelně nekonají. Každý zastupitel obdrží 14 dní před zasedáním potřebné podklady k nastudování.

Otázkou tak zůstává, jestli není vhodné udělit starostovi obce více pravomocí a zřídit jeho přímou volbu, neboť město Hořovice potvrzuje fakt, že i přes pouhou „reprezentativní“ funkci, zůstává starosta obce hlavní politickou figurou. Občané tak mají pouze nepřímou kontrolu nad tímto postem, neboť v jeho volbě hraje rozhodující roli orgán zastupitelstva.

6 Závěr

Diplomová práce se zabývala hospodařením, samosprávou a rozvojem středočeského města Hořovice. V této práci byla analyzována jak hospodářská, tak sociální i politická situace města Hořovice. Hlavní cíl této práce spočíval v definování vlivu samosprávy na rozvoj města Hořovice. Pro splnění hlavního cíle bylo nejprve nutné charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele města, analyzovat jeho rozpočtové hospodaření a identifikovat hlavní aktéry místního politického procesu. Teprve na základě těchto dílčích cílů bylo možné identifikovat míru vlivu samosprávy na rozvoj města Hořovice.

Na základě hodnocení hospodaření města v oblasti rozvoje lze říci, že město se snaží investovat do svého rozvoje a za sledované období uskutečnilo několik významných investičních projektů v rámci své modernizace. Nelze však tvrdit, že jde o rovnoměrný proces, neboť hospodaření města ovlivnil především rok 2018, který znamenal enormní investiční činnost, která ovlivnila další roky především potřebou úspornějšího hospodaření, čímž se v následujících letech pravidelně snižovaly kapitálové výdaje určené právě pro rozvoj města. Díky této opatrné finanční politice dosáhlo město snížení svých závazků a navýšilo své finanční prostředky na bankovních účtech. Tato skutečnost pomůže městu být v lepší finanční situaci pro následující roky, protože bude muset více investovat.

Hlavním cílem současného vedení města je vybudovat lepší dopravní infrastrukturu a navýšit kapacitu mateřských a základních škol, které jsou již na svém limitu. V budoucnu se očekává skokový nárůst obyvatel, proto by město mělo tyto investiční plány realizovat co nejdříve.

V rámci způsobu financování svých investic zapadá město Hořovice do průměru ostatních obcí v České republice. Společným ukazatelem jsou rostoucí úspory města, postupné snižování dluhu, navyšování podílu investičních dotací nebo také trend rostoucích běžných výdajů. Pouze vývoj kapitálových výdajů města Hořovice vykazuje opačnou tendenci, tedy snižování kapitálových výdajů. Za tím však lze hledat již zmíněnou úspornou metodu hospodaření města.

Ve sledovaném období sehrály významné politické role tradiční parlamentní strany ČSSD a ODS, a dále hnutí nezávislých HNHRM. ČSSD byla součástí koalice od roku 2006, HNHRM od roku 2010. Ačkoliv byla ODS od roku 2014 v opozici, dokázala si jako jediná parlamentní strana udržet v Hořovicích stabilní voličskou základnu a pravidelně

obsazovat zastupitelstvo. Nicméně v roce 2022 došlo v Hořovicích k významnému politickému přelomu. ČSSD a HNHRM se poprvé za sledované období přesunuly do opozice a vlády se ujal nový politický subjekt – místní hnutí SNK HOROVIZE.

To získalo jednoznačné vítězství v komunálních volbách a vytvořilo novou koalici společně s ODS. Tato událost zásadně ovlivnila politické spektrum v Hořovicích a ukázala, že na lokální úrovni nejsou volby zcela určené politickými barvami stran, ale spíše konkrétními osobnostmi. Voliči dávají přednost charakteru a odvedené práci konkrétních osobností.

Na základě komparace volebních výsledků komunálních voleb dospěla diplomová práce k závěru, že voliči dávají čím dál větší přednost lokálním politickým subjektům spíše než parlamentním stranám. V komunálních volbách v Hořovicích, ve zmiňovaném roce 2022, voliči vyjádřili své přání po změně, a do zastupitelstva bylo zvoleno 16 nových zastupitelů. Díky tomuto volebnímu výsledku se vedení města změnilo úplně, a to poprvé od roku 2010.

Samospráva v obci hraje důležitou roli při jejím rozvoji, neboť právě ona je hlavní hybnou silou v tomto procesu. I přes to, že zastupitelstvo je kolektivní orgán, v Hořovicích zásadně ovlivňuje rozhodovací proces pouze jednotlivec. Tím je starosta města, jako nejsilnější člen koalice. Starosta tak hraje stěžejní roli v tomto procesu, neboť má výrazný vliv na ostatní členy koalice. Opoziční zastupitelé mu nedokážou svým menšinovým počtem hlasů nijak opanovat. Z jeho strany zpravidla přichází hlavní iniciativa v rámci investičních akcí a svým vlivem také rozhoduje o důležitých otázkách ohledně budoucnosti obce. Tento fakt se shoduje s výzkumem Kopřivy, Čopíka a Čmejrků (2017).

Závěr práce rovněž ukázal, že zavedení přímé volby starosty, by mohlo být užitečné pro další rozvoj obce. Starosta by mohl být volen přímo občany a mohl by mít větší podporu a legitimitu. To by umožnilo, aby se rozhodování o rozvoji obce neopíralo pouze o zastupitelstvo, ale i o názory a priority občanů. Přímá volba starosty by tak mohla zvýšit nízkou participaci občanů na politickém životě ve městě a podpořit demokratický proces.

Nicméně, při zavádění této změny bude klíčové nastavit kontrolní mechanismy, aby se zabránilo vytvoření prostředí, které by mohlo podporovat korupci nebo zneužívání moci jednotlivcem.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

Balík, S. (2009). Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada. Politologie. ISBN 978-80-247-2908-4.

Bernard, J. (2013). Kompletní jmenná databáze kandidátů do zastupitelstev měst a obcí jako nástroj pro výzkum populace kandidátů a zastupitelů. Acta Politologica 5, 1, 82-93. ISSN 1803–8220

Čáka, J. Podbrdskem od městečka k městu. Praha: Středočeské nakladatelství a knihkupectví, 1988. ISBN 80-7057-000-8.

Čmejrek, J. a Čopík J.. 2016. Veřejná správa. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, ISBN 978-80-7394-578-7.

Čmejrek, J., Bubeníček V. a Čopík J., 2010. Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]. Praha: Grada. Politologie, ISBN 978-80-247-3061-5.

Heywood, A. (2007). Politics (Sv. 3.edition). Palgrave Macmillan., ISBN 978-02-305-2497-2

Charvát, J. (2013). Politika volebních reforem v ČR po roce 1989. České Budějovice: Grada Publishing, a.s., ISBN 978-80-247-4700-2

Kadeřábková, J., & Peková, J. (2012). Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.

Koutný, J., (2021), Analýza hospodaření vybraných měst a obcí. Praha. Diplomová práce. Česká zemědělská univerzita. Vedoucí práce prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Koudelka, Z. (2007). Samospráva. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-665-5.

Maaytová, Alena, František Ochrana a Jan Pavel. Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Grada Publishing, 2015. Expert. ISBN 978-80-247-5561-8.

Pavlík, M. Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti. Praha: Grada, 2014. Manažer. ISBN 978-80-247-5256-3.

Peková, J. (2008). Veřejné finance: Úvod do problematiky (4. akt. a rozš. vyd.). Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-358-4

Peková, J., Pilný, J., & Jetmar, M. (2008). Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., akt. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

Provazníková, R. (2015). Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe (3. vyd.). Grada., ISBN 978-80-247-6373-6

Říchová, B. (2002). Úvod do současné politologie: [srovnávací analýza demokratických politických systémů]. Praha: Portál. ISBN 80-7178-628-4.

Syrovátková, J. (2010). Úvod do problematiky veřejné správy. Získáno 19. 10 2022, z Aktugram – centrum dalšího vzdělávání: aktugram.cz

Wokoun, R., Mates, P., & Kadeřábková, J. e. (2011). Základy regionálních věd a veřejné správy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-304-9.

Odborné články

Čopík, J., Kopřiva, R., Čmejrek, J. (2019): Mayors as a variable in typologies of local governments: a case study of the Czech Republic. Local Government Studies, DOI: 10.1080/03003930.2019.1699069

Dahan M., Strawczynski M., (2013). Fiscal Rules and the Composition of Government Expenditures in OECD Countries. *Journal of Policy Analysis and Management* [online]. 32(3), 484-504. ISSN 02768739. Dostupné z: doi:10.1002/pam.21694

Kopřiva, R., Čopík, J., Čmejrek, J. (2017) Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí. *Sociológia*, Vol. 49. Num. 5, p. 482-506,

Szarowská I, Majerová I, Šebestová J, Lebiedzik M, Dolák R. Evaluace finanční stability a zdraví obcí. *Acta academica karviniensia*. 2018;18(3):62-76. doi: 10.25142/aak.2018.022.

Szarowská, I., Majerová, I. & Šebestová, J. 2018. Indikátory finanční stability pro potřeby obcí. *Český finanční a účetní časopis*, 2018, 25-45. [online]. Dostupné také z: https://cfuc.vse.cz/artkey/cfu-201801-0002_indikatory-financni-stability-pro-potreby-obci.php

Záruba, J. Investiční dotace pro obce – význam, podmínky, možnosti a rizika. *Regionální studia*, 8(1), 38-48. ISSN 1212-3680. Dostupné online: <https://www.phil.muni.cz/ostrava/rst/rst-archiv/rst-2014-01-1.pdf>

Jüptner, P. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In: *Koalice a koaliční vztahy*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, s. 109-118. ISBN 80-7380-004-7.

Rozhovory s politicky angažovanými osobami. (2023), Anonymní rozhovory provedené s 4 zastupiteli mezi 25. 1. a 8. 2. 2023.

Zákony

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění

Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

Zákon č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů

Internetové zdroje

AKESO Holding a.s. (2021). Výroční zpráva 2021. [online] Dostupné z: <https://www.akesoholding.cz/vyrocnizprava/2021> [cit. 9. 3. 2023]

Centrum pro komunitní práci. (2018). Komunitní plán sociálních služeb města Hořovice a spádových obcí na období 2020-2024 [online]. Dostupné z: http://www.cpkp.cz/index.php/component/joomdoc/dokumenty%20CpKP%20ST%C4%8C/Ho%C5%99ovice/KPSS_ORP_Horovice_2020_2024_final.pdf [cit. 10. 2. 2023]

Český statistický úřad. (2001). Sčítání lidu, domů a bytů. <https://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu>

Český statistický úřad. (2011). Sčítání lidu, domů a bytů. <https://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu>

Český statistický úřad. (2021). Sčítání lidu, domů a bytů. <https://www.czso.cz/csu/czso/scitani-lidu-domu-a-bytu>

Český statistický úřad. (2022). [online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/> [cit. 18. 1. 2023]

Finanční stabilita municipalit. Indikátory hodnotící rozpočtové hospodaření [online]. 2023. Dostupné z: <https://fsm-msk.cms.opf.slu.cz/index.php/metodika/indikatory-hodnotici-rozpocetove-hospodareni> [cit. 19. 2. 2023]

iDNES.CZ, (2022). Krácení daní NCOZ: vysoké úspory, ale i rizika. iDNES.cz. Dostupné online: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ncoz-kraceni-daniave.A220825_150129_domaci_ibar [cit. 13. 1. 2023]

Institut pro veřejnou správu Praha. (2018). ROZPOČTOVÉ HOSPODŘENÍ pro zastupitele obcí. Vzdělávání v oblasti finančního řízení na obcích pro volené zastupitele, s. 18. Praha, Česká republika: Ministerstvo vnitra. Dostupné z: <https://www.hospodareni-pro-zastupitele.cz/file/399-rozpocetove-hospodareni-pro-zastupitele.pdf> [cit. 18. 10. 2022]

Město Hořovice. (2008). Strategický plán rozvoje města Hořovice 2008-2025. [online]. Dostupné také z: https://www.mesto-horovice.eu/e_download.php?file=data/editor/1499cs_1.pdf&original=Hořovice [cit. 15. 2. 2023]

Město Hořovice. Archiv samosprávy – zápisy a usnesení zastupitelstva města Hořovice. [online] Dostupné z: <https://www.mesto-horovice.eu/mestsky-urad/dokumenty/archiv-do-09-2022-zapisy-a-usneseni-zastupitelstva-mesta-horovice/> [cit. 16. 1. 2023]

Městská akciová společnost Hořovice. In: Evropská databanka [online]. Dostupné z: <https://www.edb.cz/firma-877918-mestska-akciová-spolecnost-horovice/kontakt> [cit. 17. 1. 2023]

Ministerstvo financí. (2022). Monitoring hospodaření obcí. Ministerstvo financí České republiky. [online]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/monitoring-hospodareni-obci> [cit. 31. 10 2022]

Origin of Horowitz name [online]. Horowitz Family Association in Israel, 2007-06-11. Dostupné z: https://shlomo.horowitzfam.org/Origin_of_Horowitz_Name.htm [cit. 7. 1. 2023]

Město Hořovice. (2015) Program rozvoje města Hořovice 2015–2020 [online]. Hořovice, 2015 Dostupné z: <http://www.mesto-horovice.eu/download/prmh2015> [cit. 11. 2. 2023]

Ředitelství silnic a dálnic ČR. (2020). Sčítání dopravy na dálniční a silniční síti v ČR 2020 [online]. Dostupné z: https://scitani.rsd.cz/CSD_2020/pages/results/list/default.aspx?l=St%C5%99edo%C4%8Desk%C3%BD%20kraj [cit. 1. 2. 2023]

Saint Gobain Sekurit: O společnosti [online]. 2023 Dostupné z: <https://saint-gobain-sekurit.cz/cs/spolecnost/item/11-profil-spolecnosti> [cit. 1. 3. 2023]

Volby.cz. (2022). Volby do zastupitelstev obcí a krajů [online]. Dostupné z: <https://www.volby.cz> [cit. 18. 10. 2022]

Příspěvky v časopisech a na webových stránkách

Janka, M. (citován v Kaška, R. K., 2022). Podívejte se: V hořovické nemocnici vyrůstá nový supermoderní pavilon. Berounský deník, [online], 29. 3. 2022. Dostupné z: https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/podivejte-se-v-horovicke-nemocnici-vyrusta-novy-supermoderni-pavilon-2022.html [cit. 9. 2. 2023]

Kameníčková, V. (2022). Jak obce financují investice? [online]. Deník veřejné správy: obce a finance, ISSN 1213-6336. Dostupné z: <https://www.dvs.cz/clanky/jak-obce-financuji-investice> [cit. 13. 3. 2023]

Kočová, R. (2010), Hořovice: Volby do městského zastupitelstva stíhají soudní pře. Deník.cz [online]. 22. listopadu 2010. Dostupné z: https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/horovice_101122_volby_soud.html [cit. 15. 1. 2023].

Ortman, J. (2020). Polemika. Hořovický měšťan: Informační měsíčník města Hořovice, (6), 16. Dostupné z <https://www.mesto-horovice.eu/mesto/informacni-centrum/mestan-zpravodaj/> [cit. 9. 1. 2023]

Ortman, J. J. (2022). Zpráva předsedy kontrolního výboru zastupitelstva. Hořovický měšťan: Informační měsíčník města Hořovice, (8), 6. Dostupné z <https://www.mesto-horovice.eu/mesto/informacni-centrum/mestan-zpravodaj/> [cit. 10. 1. 2023]

Peřina, J. (2018). Po volbách. Hořovický měšťan: Informační měsíčník města Hořovice, (11). 1. Dostupné z https://www.mesto-horovice.eu/modules/file_storage/download.php?file=d805a2ec%7C257&inline=1 [cit. 9. 2. 2023]

Peřina, J. (2021). Hořovice se rozrostou. Hořovický měšťan, (4). [Online]. Dostupné z: <https://www.mesto-horovice.eu/mesto/informacni-centrum/mestan-zpravodaj/?page=2> [cit. 5. 2. 2023]

Peřina, Jiří Dr. (2022). Příspěvek: Východní obchvat bude [online]. In: Facebook, 22. dubna 2022 Dostupné z: https://www.facebook.com/mestohorovice/posts/995251981430141/?locale=ms_MY [cit. 14. 2 2023]

ROJÍČEK, Marek. *Český statistický úřad: Česko zažilo nejhlubší přirozený úbytek populace* [online]. 21. března 2022. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cesko-zazilo-nejhlubsi-prirozeny-ubytek-populace> [cit. 10. 2 2023]

Sequens, Z. (2023). Na trati z Berouna do Chebu už zajišťuje provoz evropský zabezpečovací systém. Plzeňský deník, [online], 12. 2. 2023. Dostupné z: https://plzensky.denik.cz/zpravy_region/na-trati-z-berouna-do-chebu-uz-zajistuje-provoz-evropsky-zabezpecovaci-system-20.html [cit. 14. 2. 2023]

Vaculík, O. (citován v Šimková, R., 2019), Hořovická rada přišla o tři zkušené členy, sami odstoupili [Online]. Berounský deník., Dostupné z https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/horovicka-rada-prisla-o-tri-zkusene-cleny-sami-odstoupili-20190319.html [cit. 19. 2 2023]

8 Seznam obrázků

Obrázek 1 Schéma veřejné správy	15
Obrázek 2 - Fáze rozpočtového procesu	27
Obrázek 3 – Přehled ukazatelů SIMU.....	32
Obrázek 4 - Administrativní dělení SO ORP Hořovice	37

9 Seznam tabulek

Tabulka 1- Rozdělení počtu členů zastupitelstva	19
Tabulka 2 - Schéma běžného rozpočtu	29
Tabulka 3 - Schéma kapitálové části rozpočtu	29
Tabulka 4 - Bilance obyvatelstva ve městě Hořovice v roce 2021.....	39
Tabulka 5 - Vývoj počtu přistěhovalých do města Hořovice	40
Tabulka 6 - Obyvatelstvo Hořovic dle věkové struktury	40
Tabulka 7 - Komparace počtu obydlených domů a bytů ve městě Hořovice.....	43
Tabulka 8 - Seznam škol nacházejících se v Hořovicích	49
Tabulka 9 - Seznam zdravotních zařízení v Hořovicích	50
Tabulka 10 - Seznam sociálních zařízení k 30. 11. 2022.....	50
Tabulka 11 – Schválené rozpočty města Hořovice (v tis. Kč)	53
Tabulka 12 – Skutečný rozpočet města Hořovice (v tis. Kč).....	54
Tabulka 13 - Příjmy města Hořovice podle třídy (v tis. Kč).....	58
Tabulka 14 - Jednoduché dělení daňových příjmů ve městě Hořovice (v tis. Kč).....	58
Tabulka 15 - Rozdíl mezi schválenými a skutečnými výdaji ve městě Hořovice v %	63
Tabulka 16 - Podíl běžných a kapitálových výdajů (v %)	64
Tabulka 17 - Podíl investičních dotací na kapitálových výdajích ve městě Hořovice	64
Tabulka 18 - Vybrané ukazatele SIMU 2017-2021	67
Tabulka 19 - Hodnotící indikátory rozpočtového opatření ve městě Hořovice	68
Tabulka 20 - Přehled volební účasti v jednotlivých volbách v Hořovicích (v %).....	78
Tabulka 21 – Porovnání volební účasti podle jednotlivých druhů voleb.....	79
Tabulka 22 - Vývoj průměrného věku a podílu pohlaví u kandidátů	82
Tabulka 23 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2006	83
Tabulka 24 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2010	85

Tabulka 25 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2014.....	87
Tabulka 26 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2018.....	88
Tabulka 27 - Výsledky komunálních voleb v Hořovicích v roce 2022.....	92

10 Seznam grafů

Graf 1 - Vývoj počtu obyvatel ve městech Hořovice, Dobříš a Králův Dvůr	38
Graf 2 - Vývoj průměrného věku dle pohlaví v Hořovicích.....	41
Graf 3 – Rozdělení obyvatelstva Hořovic dle vzdělání.....	42
Graf 4 - Ekonomická základna města Hořovice dle odvětví k 31. 12. 2021	44
Graf 5 - Komparace vývoje podílu nezaměstnaných osob v Hořovicích	45
Graf 6 - Vývoj počtu volných pracovních míst v Hořovicích	46
Graf 7 - Vývoj skutečného rozpočtu města Hořovice	55
Graf 8 – Celkové příjmy města Hořovice 2017 – 2021 (v tis. Kč).....	57
Graf 9 – Přehled obdržených dotací města Hořovice (v mil. Kč).....	60
Graf 10 - Rozdělení výdajů města Hořovice podle účelu (v tis. Kč)	63
Graf 11 - Vývoj zadlužení ve městě Hořovice (v mil. Kč).....	66
Graf 12 - Komparace struktury výdajů mezi průměrem obcí ČR a městem Hořovice.....	74
Graf 13 - Komparace podílu dotací na investicích mezi obcemi ČR a městem Hořovice..	75
Graf 14 - Komparace tří zdrojů financování obcí ČR a městem Hořovice (v mil. Kč)	76
Graf 15 - Komparace volební účasti v komunálních volbách	77
Graf 16 - Vývoj počtu obyvatel s celkovým počtem voličů v komunálních volbách.....	78
Graf 17 - Vývoj počtu kandidátů s politickou příslušností.....	80
Graf 18 - Komparace počtu kandidátů celkem a nezávislých kandidátů	81
Graf 19 – Získaná zastupitelská křesla dle politických subjektů	94
Graf 20 - Zastupitelé dle politické příslušnosti v % mezi lety 2006 - 2022.....	95
Graf 21 – Počet zvolení jednotlivých zastupitelů	96

11 Seznam použitých zkratek

SO ORP	Správní obvod obce s rozšířenou působností
ČSÚ	Český statistický úřad
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
MONITOR MF ČR	Informační portál Monitor Ministerstva finanční ČR
MAS	Městská akciová společnost Hořovice a. s.
AVE CZ	AVE CZ Odpadové hospodářství s. r. o.
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
PP	Politická příslušnost
tis.	tisíc
mil.	milion
tj.	to jest
a. s.	akciová společnost
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
č.	číslo
JBS	Jistota a budoucnost se sportovci
Zemanovci	Strana práv občanů ZEMANOVCI
SUVERENITA	Suverenita – Blok Jany Bobošíkové
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ODS	Občanská demokratická strana
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
HNHRM	Hnutí nezávislých za harmonický rozvoj obcí a měst
SH	Sdružení Hořováků
ČR	Česká republika
NCOZ	Národní centrála proti organizovanému zločinu

12 Přílohy

Příloha 1 – Otázky pro politicky angažované osoby

Strukturovaný rozhovor se zabýval několika hlavními tématy v obci, které dále obsahují podotázky, popř. doplňující otázky.

Rozpočet obce

1. Jak probíhá příprava rozpočtu?
2. Kdy mají členové zastupitelstva možnost ovlivnit sestavování rozpočtu?
3. Domlouvají se nějaké podrobnosti ohledně rozpočtu před samotným schvalováním?
4. Jak probíhá určení výše dotací od města:
 - a) příspěvkovým organizacím?
 - b) spolkům?
5. Jak probíhá přezkoumání hospodaření města Hořovice?
 - a) Preferujete kontrolu příslušným krajským úřadem, nebo zvoleným auditorem?
6. Jaký je Váš názor na stav majetku ve vlastnictví města Hořovice?

Příjmy, výdaje obce

1. Jaký je podle Vás nejvýznamnější finanční příjem pro město Hořovice?
 - a) Lze jej nějak ovlivnit?
2. Jaký máte názor na rozsah a výši místních poplatků v Hořovicích?
3. Co podle Vás nejvíce finančně zatěžuje město Hořovice?
4. Jak hodnotíte využití kapitálových výdajů ve městě Hořovice?

Investice a dotace obce

1. Jak se tvoří investiční priority?
2. Kdo rozhoduje o investicích ve městě Hořovice?
3. Kdo je podle vás hlavní iniciátor investičních akcí?
4. Jaké důležité investice máte v plánu realizovat nebo podpořit v současném volebním období?
5. Jak hodnotíte investiční činnost celkově ve městě Hořovice?
6. V čem vidíte výhody a nevýhody dotací?

7. Proběhla v Hořovicích v posledních letech nějaká větší investice, která podle Vás svou finanční výší zbytečně zatížila město, a kde by mohly být vynaložené prostředky lépe využity?

Strategický plán obce

1. Jaký máte názor na strategický plán města Hořovice?
2. Mají Hořovice problém ohledně kapacity mateřských a základních škol?
3. Co je podle Vás největším nedostatkem ve městě Hořovice?
4. Počet obyvatel Hořovic spíše dlouhodobě stagnuje. Je zřejmé, že více obyvatel znamená více financí pro město ze státního rozpočtu. Jaký máte názor ohledně počtu a dostupnosti bydlení zde v Hořovicích?

Politická situace v Hořovicích

1. 6 a více mandátů jako jeden volební subjekt naposledy získaly strany ODS a ČSSD v komunálních volbách v roce 2006. Jak hodnotíte tento volební úspěch pro Sdružení nezávislých kandidátů Hořovice?
2. Jak hodnotíte spolupráci v zastupitelstvu od začátku nového volebního období?
3. V okolí nemocnice se toho dost změnilo. Probíhá zde výstavba nových bytových domů. Je přítomnost investičních aktivit velkého developera příležitostí pro město?
4. Skládka Hrádek je již uzavřená. Byla smlouva o provozování skládky Hrádek pro město výhodná? Pokud byste měli možnost zpětně něco změnit, co by to bylo?
5. Jak hodnotíte prodej podílu v MAS?
6. Podle statistik ČSÚ od roku 2014 pomalu ubývá celkový počet voličů v seznamu. Řešili jste někdy problematiku počtu obyvatel a stáří obyvatel v Hořovicích?
7. Jaký máte názor na prodej domu č. 699?

Příloha 2 – složení zastupitelstva města Hořovice

Složení zastupitelstva města Hořovice pro volební období 2006–2010

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
KDU-ČSL	Vlček Jiří PhDr.	48	KDU-ČSL	BEZPP	946
KDU-ČSL	Urban Miloš MVDr.	52	KDU-ČSL	BEZPP	680
KDU-ČSL	Palouš Michal Ing.	41	KDU-ČSL	BEZPP	663
KDU-ČSL	Čížek Luboš Mgr.	40	KDU-ČSL	KDU-ČSL	647
KDU-ČSL	Jedličková Marta MUDr.	41	KDU-ČSL	BEZPP	632
KSČM	Veverka Miroslav	63	KSČM	KSČM	410
KSČM	Nešporová Irena	37	KSČM	BEZPP	355
KSČM	Jirouch Josef	59	KSČM	BEZPP	354
ODS	Švamberk Richard MUDr.	48	ODS	BEZPP	837
ODS	Lukavský Jindřich Ing.	44	ODS	BEZPP	814
ODS	Skopeček Jan Ing.	26	ODS	ODS	806
ODS	Auterský Jiří Ing.	46	ODS	ODS	791
ODS	Koželuh Miloš	37	ODS	ODS	787
ODS	Ulčová Zdeňka Mgr.	46	ODS	BEZPP	782
ODS	Vaculík Ondřej	52	ODS	BEZPP	781
ČSSD	Šrámková Jana	47	ČSSD	BEZPP	953
ČSSD	Heřboltová Dana JUDr.	48	ČSSD	BEZPP	816
ČSSD	Vyhnaň Jaroslav Ing.	52	ČSSD	ČSSD	772
ČSSD	Tůma Jan MVDr.	59	ČSSD	BEZPP	708
ČSSD	Pomma Václav Ing.	45	ČSSD	ČSSD	707
ČSSD	Taraba Bohumil	36	ČSSD	ČSSD	689

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2013)

Složení zastupitelstva města Hořovice pro volební období 2010–2014

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
HNHRM	Šrámková Jana	51	HNHRM	BEZPP	663
HNHRM	Voříšek Jan	56	HNHRM	BEZPP	470
HNHRM	Heřbořtová Dana	52	HNHRM	BEZPP	442
KSČM	Veverka Miroslav	67	KSČM	KSČM	447
KSČM	Žalud Ladislav Ing.	69	KSČM	KSČM	397
KSČM	Červený Karel	62	KSČM	KSČM	346
ODS	Skopec Jan Ing. et Ing.	29	ODS	ODS	655
ODS	Švamberk Richard MUDr.	52	ODS	BEZPP	579
ODS	Ulčová Zdeňka Mgr.	50	ODS	BEZPP	577
ODS	Vaculík Ondřej	56	ODS	BEZPP	543
Nezávislí a KDU-ČSL	Vlček Jiří PhDr.	52	NK	BEZPP	795
Nezávislí a KDU-ČSL	Čížek Luboš Mgr.	44	NK	BEZPP	431
Nezávislí a KDU-ČSL	Jedličková Marta MUDr.	45	NK	BEZPP	388
TOP 09	Wachtlová Renata Mgr.	41	TOP 09	BEZPP	513
TOP 09	Vlčková Jana Mgr.	55	TOP 09	BEZPP	396
TOP 09	Jeřábek Hynek Prof. PhDr. CSc.	60	TOP 09	TOP 09	356
ČSSD	Vavříčka Jiří Mgr.	43	ČSSD	ČSSD	808
ČSSD	Peřina Jiří Dr.Ing.	43	ČSSD	ČSSD	548
ČSSD	Vyhnal Jaroslav Ing.	56	ČSSD	ČSSD	508
ČSSD	Bakule Petr Mgr.	41	ČSSD	ČSSD	476
ČSSD	Taraba Bohumil	40	ČSSD	ČSSD	469

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Složení zastupitelstva města Hořovice pro volební období 2014–2018

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
KSČM	Veverka Miroslav	71	KSČM	KSČM	438
KSČM	Žalud Ladislav Ing.	73	KSČM	KSČM	307
KSČM	Červený Karel	66	KSČM	KSČM	301
MY PRO MĚSTO	Jedličková Marta MUDr.	49	NK	BEZPP	282
ODS	Skopeček Jan Ing. et Ing.	33	ODS	ODS	435
ODS	Švamberk Richard MUDr.	56	ODS	BEZPP	375
ODS	Slaboch Jan DiS.	35	ODS	BEZPP	346
ANO 2011	Karban Petr Ing.	47	ANO	ANO	316
ANO 2011	Dudák Karel	71	ANO	BEZPP	287
KDU-ČSL	Vlček Jiří PhDr.	56	KDU-ČSL	BEZPP	664
TOP 09 s podporou Hořováků	Wachtlová Renata Mgr.	45	NK	BEZPP	437
TOP 09 s podporou Hořováků	Pelikán Karel	52	TOP 09	TOP 09	283
HNHRM	Šrámková Jana	55	HNHRM	BEZPP	679
HNHRM	Ulčová Zdeňka Mgr.	54	HNHRM	BEZPP	621
HNHRM	Vaculík Ondřej	60	HNHRM	BEZPP	592
HNHRM	Komínek Martin Mgr.	39	HNHRM	BEZPP	575
HNHRM	Spal Antonín MDDr.	29	HNHRM	BEZPP	528
ČSSD	Vavříčka Jiří Mgr.	47	ČSSD	ČSSD	665
ČSSD	Peřina Jiří Dr. Ing.	47	ČSSD	ČSSD	429
ČSSD	Bakule Petr Mgr.	45	ČSSD	ČSSD	394
ČSSD	Gruntová Jarmila	53	ČSSD	ČSSD	392

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Složení zastupitelstva města Hořovice pro volební období 2018–2022

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
ANO 2011	Karban Petr Ing.	51	ANO	ANO	459
ANO 2011	Rogos Ján	51	ANO	ANO	383
ANO 2011	Veverková Věra	70	ANO	ANO	372
ČSSD	Vavříčka Jiří Mgr.	51	ČSSD	ČSSD	557
ČSSD	Peřina Jiří Dr. Ing.	51	ČSSD	ČSSD	513
ČSSD	Gruntová Jarmila	57	ČSSD	ČSSD	392
ODS	Skopeček Jan Ing. et Ing.	37	ODS	ODS	671
ODS	Slaboch Jan DiS.	39	ODS	BEZPP	659
ODS	Koželuh Miloš	49	ODS	ODS	517
ODS	Švamberg Richard MUDr.	60	ODS	BEZPP	447
NESTRANÍCI	Ortman Jaroslav JUDr. CSc.	66	Nestran.	BEZPP	589
NESTRANÍCI	Bakule Petr Mgr.	49	Nestran.	BEZPP	255
Sdružení Hořováků a KDU-ČSL	Vlček Jiří PhDr.	60	KDU-ČSL	BEZPP	695
Sdružení Hořováků a KDU-ČSL	Moucha Vladimír MUDr.	57	NK	BEZPP	418
HNHRM	Spal Antonín MDDr.	33	HNHRM	BEZPP	675
HNHRM	Šrámková Jana	59	HNHRM	BEZPP	639
HNHRM	Ulčová Zdeňka Mgr.	58	HNHRM	BEZPP	599
HNHRM	Vaculík Ondřej	64	HNHRM	BEZPP	537
HNHRM	Šumera Radek Mgr.	44	HNHRM	BEZPP	527
KSČM	Veverka Miroslav	75	KSČM	KSČM	365
KSČM	Červený Karel	70	KSČM	KSČM	273

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Složení zastupitelstva města Hořovice pro volební období 2022–2026

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Navrhující strana	Politická příslušnost	Počet hlasů
Nestraníci	Ortman Jaroslav JUDr. CSc.	69	Nestran.	BEZPP	577
Nestraníci	Klán Aleš MUDr.	67	Nestran.	BEZPP	473
Nestraníci	Žáček Miroslav Ing.	60	Nestran.	BEZPP	359
JBS	Spal Antonín MUDr.	66	NK	BEZPP	309
HNHRM	Spal Antonín MDDr.	37	MHNHRM	BEZPP	480
HNHRM	Ulčová Zdeňka Mgr.	62	MHNHRM	BEZPP	440
HNHRM	Drulák Petr prof. Ing. Ph.D.	50	MHNHRM	BEZPP	402
HNHRM	Kreisinger Kryštof Ing. arch.	37	MHNHRM	BEZPP	360
ANO 2011 s podporou Trikolory	Karban Petr Ing.	55	ANO	ANO	426
ANO 2011 s podporou Trikolory	Zettlitzer Josef	49	Trikolora	Trikolora	310
ANO 2011 s podporou Trikolory	Šteffková Jaromíra Mgr.	57	ANO	BEZPP	310
SNK HOROVICE	Veverková Věra	74	NK	BEZPP	821
SNK HOROVICE	Eschnerová Věra Ing.	39	NK	BEZPP	675
SNK HOROVICE	Eschner Jan Ing.	39	NK	BEZPP	608
SNK HOROVICE	Sýkora Drahomír	67	NK	BEZPP	590
SNK HOROVICE	Flídrová Marcela	63	NK	BEZPP	569
SNK HOROVICE	Sirůčková Ivana Bc.	36	NK	BEZPP	498
ODS	Kaufmanová Eva	55	ODS	ODS	546
ODS	Skopeček Jan Ing. et Ing. Ph.D.	41	ODS	ODS	467
ODS	Solař Martin Mgr.	40	ODS	ODS	440
ODS	Sukovský Kamil MUDr.	50	ODS	BEZPP	396

Zdroj: vlastní zpracování, ČSÚ (2023)

Příloha 3 - Informativní ukazatele SIMU 2017-2021

Informativní ukazatele	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel	6 851	6 826	6 844	6 901	6 939
Příjem celkem (po konsolidaci)	178 224 tis. Kč	246 265 tis. Kč	263 221 tis. Kč	244 417 tis. Kč	231 642 tis. Kč
Úroky	910 tis. Kč	803 tis. Kč	780 tis. Kč	628 tis. Kč	526 tis. Kč
Uhrazené splátky dl. a půjč. prostř. VZ	3 363 tis. Kč	28 020 tis. Kč	19 071 tis. Kč	5 825 tis. Kč	5 825 tis. Kč
Dluhová služba celkem	4 273 tis. Kč	28 823 tis. Kč	19 851 tis. Kč	6 453 tis. Kč	6 351 tis. Kč
Ukazatel dluhové služby (v %)	2,40%	11,70%	7,54%	2,64%	2,74%
Průměr příjmů za poslední 4 roky	182 974 tis. Kč	204 789 tis. Kč	224 940 tis. Kč	233 032 tis. Kč	246 387 tis. Kč
Zadluženost	26 564 tis. Kč	57 030 tis. Kč	39 147 tis. Kč	33 323 tis. Kč	27 498 tis. Kč
Aktiva celkem	838 778 tis. Kč	907 259 tis. Kč	977 347 tis. Kč	1 023 324 tis. Kč	1 055 954 tis. Kč
Cizí zdroje	63 765 tis. Kč	77 357 tis. Kč	54 072 tis. Kč	45 593 tis. Kč	39 129 tis. Kč
Oběžná aktiva	25 544 tis. Kč	16 614 tis. Kč	30 594 tis. Kč	47 322 tis. Kč	72 470 tis. Kč
Krátkodobé závazky	31 385 tis. Kč	32 385 tis. Kč	14 010 tis. Kč	11 356 tis. Kč	9 818 tis. Kč
Stav na bankovních účtech	8 348 tis. Kč	219 tis. Kč	13 891 tis. Kč	29 516 tis. Kč	48 568 tis. Kč
Stav na bankovních účtech zřízených PO	23 069 tis. Kč	26 760 tis. Kč	28 274 tis. Kč	28 437 tis. Kč	28 870 tis. Kč
Zadluženost zřízených PO	0 tis. Kč	0 tis. Kč	0 tis. Kč	0 tis. Kč	0 tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování, MONITOR MF ČR (2023)

Příloha 4 – Hodnotící škála pro indikátory rozpočtového opatření

Indikátor	Hodnotící škála	Výsledek
Rozpočtové saldo	$RS \geq 0$	vyhovující
	$RS < 0$	neuspokojivé
Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech	$SBR \geq 25$	vyhovující
	$25 > SBR \geq 0$	uspokojivé
	$SBR < 0$	neuspokojivé
Celkové konsolidované výdaje na běžných příjmech	$KVBP \leq 1$	obec je nezávislá
	$1,2 > KVBP \geq 1$	obec je mírně závislá
	$KVBP > 1,2$	obec je vysoce závislá
Přijaté transfery na kapitálových výdajích	$TRKV \leq 40$	obec je mírně závislá
	$80 > TRKV \geq 40$	obec je středně závislá
	$TRKV \geq 80$	obec je vysoce závislá
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	$VPCP \geq 90$	obec je nezávislá
	$90 > VPCP \geq 80$	obec je mírně závislá
	$VPCP < 80$	obec je vysoce závislá

Zdroj: vlastní zpracování, Finanční stabilita municipalit (2023)

Příloha č. 5 - Tabulka místních poplatků ve městě Hořovice

Druh poplatku	Kdo platí	Sazba
Poplatek ze psů		
a) za prvního psa chovaném v rodinném domě	<i>držitel psa</i>	<i>200 Kč; každý další pes 300 Kč</i>
b) za psa chovaného v bytovém domě	<i>držitel psa</i>	<i>800 Kč; každý další pes 1 200 Kč</i>
c) za psa, jehož držitel je osoba starší 65 let	<i>držitel psa</i>	<i>200 Kč; každý další pes 300 Kč</i>
d) za psa chovaného právníckými osobami	<i>držitel psa</i>	<i>1 500/Kč každý pes</i>
Poplatek za užívání veřejného prostranství	<i>uživatel prostranství</i>	<i>10 Kč za umístění dočasné stavby; 5 Kč za provádění prací/den</i>
Poplatek z pobytu	<i>poskytovatel pobytu</i>	<i>10 Kč za každý započatý den pobytu</i>
Poplatek ze vstupného	<i>poskytovatel akce</i>	<i>Sazba činí 10 % u všech akcí</i>
Poplatek za odpad	<i>Fyzická osoba přihlášená v obci</i>	<i>700,- Kč</i>
Poplatek za nájem/prodej pozemku/nemovitosti	<i>Vykonavatel</i>	<i>Na základě smlouvy</i>

Zdroj: vlastní zpracování, Město Hořovice (2023)